

Επίσημη Εφημερίδα

των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

ISSN 0250-815X

C 344

28ο έτος

31 Δεκεμβρίου 1985

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

Ανακοίνωση αριθ.	Περιεχόμενα	Σελίδα
	I Ανακοινώσεις	
		
	II Προπαρασκευαστικές πράξεις	
	Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	
85/C 344/01	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για το ψήφισμα του Συμβουλίου και των υπεύθυνων για τις πολιτιστικές υποθέσεις υπουργών οι οποίοι συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου σχετικά με την έγκριση φορολογικών μέτρων στον πολιτιστικό τομέα	1
85/C 344/02	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, τους μη μισθωτούς και τα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας	2
85/C 344/03	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2950/83 για την εφαρμογή της απόφασης 83/516/ΕΟΚ που αναφέρεται στην αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (έγγραφο COM(85) 451 τελικό)	3
85/C 344/04	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση κοινοτικού προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης στοχ τομέα της τεχνολογίας — COMETT (1986—1992)	4
85/C 344/05	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου σχετικά με την κατάργηση ορισμένων ταχυδρομικών τελών κατά την προσκόμιση στο τελωνείο	6
85/C 344/06	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3164/76 περί κοινοτικής ποσοστάσεως για τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές που εκτελούνται μεταξύ των κρατών μελών	7
85/C 344/07	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση της Επιτροπής στο Συμβούλιο σχετικά με τον καθορισμό του συστήματος γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για το 1986	10

85/C 344/08	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την ελευθερία εγκατάστασης και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στον τομέα της ενυπόθηκης πίστης	11
85/C 344/09	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ολοκλήρωση της Εσωτερικής Αγοράς — Λευκό Βιβλίο, που υποβάλλει η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	16
85/C 344/10	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 75/716/ΕΟΚ σχετικά με την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά την περιεκτικότητα σε θείο ορισμένων υγρών καυσίμων	22
85/C 344/11	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την — πρόταση Κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΟΚ) που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2950/83, σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης 83/516/ΕΟΚ του αφορά τη δραστηριότητα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου ενόψει της προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, — πρόταση απόφασης του Συμβουλίου που τροποποιεί την απόφαση 83/516/ΕΟΚ που αφορά τη δραστηριότητα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου ενόψει της προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας	24
85/C 344/12	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ετήσια οικονομική έκθεση της Επιτροπής 1985/86	25
85/C 344/13	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανακοίνωση και προτάσεις της Επιτροπής στο Συμβούλιο για την ανάπτυξη μιας κοινής πολιτικής μεταφορών — Θαλάσσιες μεταφορές	31
85/C 344/14	Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με συνεισφορές στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα από το γενικό προϋπολογισμό των Κοινοτήτων για τη χρηματοδότηση μέτρων που συνδεόνται με την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα και της βιομηχανίας άνθρακα	35

II

*(Προπαρασκευαστικές πράξεις)***ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για το ψήφισμα του Συμβουλίου και των υπεύθυνων για τις πολιτιστικές υποθέσεις υπουργών οι οποίοι συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου σχετικά με την έγκριση φορολογικών μέτρων στον πολιτιστικό τομέα

(85/C 344/01)

Διαδικασία

Στις 26 Ιουνίου 1985, η Επιτροπή αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για το ψήφισμα που αναφέρθηκε παραπάνω.

Το τμήμα κοινωνικών υποθέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 14 Νοεμβρίου 1985, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Roseingrave.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά την 231η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1985), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Μετά από τις ανακοινώσεις του 1977 και του 1982 για την ανάληψη κοινοτικής δράσης στον πολιτιστικό τομέα (για την πρώτη από τις ανακοινώσεις αυτές η ΟΚΕ εξέδωσε γνωμοδότηση ⁽¹⁾), η Επιτροπή υποβάλλει τώρα στο Συμβούλιο ένα σχέδιο ψηφίσματος με στόχο να καλύψει, σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο βαθμό, όλες τις ειδικές φορολογικές ιτιχές των πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

1.2. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει αυτή την πρωτοβουλία της Επιτροπής και γενικά υποστηρίζει πλήρως την ανάγκη να αναληφθεί η δράση αυτή.

1.3. Εκφράζει την επιθυμία ότι το Συμβούλιο θα λάβει, χωρίς χρονοτριβή, όλα τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του ψηφίσματος από τα κράτη μέλη.

2. Ειδικές παρατηρήσεις**2.1. Εργαζόμενοι στον πολιτιστικό τομέα**

2.1.1. Η ΟΚΕ επαναλαμβάνει την άποψη που διατύπωσε στη γνωμοδότησή της για την ανακοίνωση του 1977, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει έναν κοινό όρο για την έννοια «εργαζόμενος στον πολιτιστικό τομέα», επειδή η χρησιμοποίηση των όρων «καλλιτέχνης δημιουργός» και «καλλιτέχνης ερμηνευτής» θεωρείται ανεπαρκής,

καθώς οι όροι αυτοί δεν περιλαμβάνουν όλες τις περιπτώσεις και χρειάζεται, για να γίνουν σαφέστεροι, να παρατίθεται κάθε φορά κατάλογος των καλλιτεχνών που καλύπτουν.

2.1.2. Ζητεί από την Επιτροπή να επισπεύσει την ολοκλήρωση της μελέτης της για την εξεύρεση ενός κοινού όρου για την έννοια αυτή, ο οποίος θα πρέπει, ωστόσο, να είναι αρκετά ελαστικός ώστε να είναι εύχρηστος από τις αρχές όλων των κρατών μελών.

2.1.3. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η χρησιμοποίηση του όρου «εισοδήματα των εργαζόμενων στον πολιτιστικό τομέα» δημιουργεί πρόβλημα, αν ληφθεί υπόψη ότι ορισμένοι εργαζόμενοι στον τομέα αυτό έχουν μερική και, σε ορισμένες περιπτώσεις, πλήρη απασχόληση.

Θα ήταν πιο σωστό να αφορά ο όρος «εισοδήματα των εργαζόμενων στον πολιτιστικό τομέα» μόνο τα έσοδα που προέρχονται από τη δημιουργική εργασία που καταβάλλεται για να παραχθεί ένα προϊόν, συμπεριλαμβανόμενης και μιας θεατρικής ή άλλης παράστασης.

Με τον τρόπο αυτό, οι προτάσεις για τη φορολογία «των εισοδημάτων των εργαζόμενων στον πολιτιστικό τομέα» θα αφορούν την εργασία που εκτελείται και όχι το εισόδημα του εργαζόμενου, ο οποίος ενδέχεται να εργάζεται και σε άλλους τομείς παράλληλα με τον πολιτιστικό τομέα.

2.1.4. Η ΟΚΕ επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία, κατά την επιβολή του φόρου εισοδήματος στους εργαζόμενους στον πολιτιστικό τομέα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν ένα σύστημα κατανομής των εισοδημάτων των εργαζόμενων αυτών σε διάφορα φορολογικά έτη, και υποστηρίζει τον καθορισμό

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 128 της 21. 7. 1979.

μιας επταετούς περιόδου, την οποία θεωρεί ενδεδειγμένη για την κατανομή των εισοδημάτων αυτών.

2.2. Πολιτιστικά ιδρύματα

Η ΟΚΕ πιστεύει ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ένας σαφέστερος ορισμός της έννοιας «φορολογική απαλλαγή» για τα πολιτιστικά ιδρύματα.

2.3. Μαικήνες

2.3.1. Κατά την υιοθέτηση του ψηφίσματος, πρέπει να διασαφηνισθεί ότι τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας θα μεριμνήσουν για την παροχή κατάλληλων φορολογικών μειώσεων για τις δωρεές και τα κληροδοτήματα που παραχωρούν οι μαικήνες για την προαγωγή της πολιτιστικής δραστηριότητας, ακόμη και στις περιπτώσεις στις οποίες ο δικαιούχος και ο μαικήνας δεν διαμένουν στο ίδιο κράτος μέλος.

2.3.2. Η ΟΚΕ προτείνει να χορηγείται κατάλληλη φορολογική μείωση σε επιχειρήσεις ή/και ιδιώτες για έργα τέχνης που αγοράζουν από διάφορους καλλιτέχνες δημιουργούς. Ωστόσο, για να μειωθούν στο ελάχιστο οι τυχόν καταχρήσεις, η ΟΚΕ προτείνει να μην επαναπωλούνται αυτά τα έργα τέχνης για μια περίοδο 10 ετών, διαφορετικά να καταβάλλεται ο προβλεπόμενος φόρος.

2.3.3. Η ΟΚΕ τονίζει την άποψη της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία μπορεί να παρασχεθεί πολύτιμη υποστήριξη στον πολιτιστικό τομέα με μια εύκαμπτη και ισόρροπη εφαρμογή φορολογικών μέτρων, αλλά έχει την πεποίθηση ότι πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να μην υποβοηθηθούν οι καταχρήσεις με τη μορφή «πολιτιστικής κερδοσκοπίας», όπως στην περίπτωση των φόρων κληρονομιάς, των ιδιωτικών περιουσιών με πολιτιστική αξία, κλπ.

2.4. Αρχιτεκτονική κληρονομιά που ανήκει σε ιδιώτες

Όσον αφορά την πρόταση αυτή, η ΟΚΕ πιστεύει ότι θα είναι αναγκαίο να υποδειχθούν οι οικονομικές επιπτώσεις που θα προκύψουν σε περίπτωση που εφαρμοσθεί μείωση επί της

αξίας των διατηρητέων κτιρίων, ώστε να μην προκληθεί στρέβλωση στην αγορά κατοικίας και ακίνητης περιουσίας.

2.5. Πολιτιστικές επενδύσεις

Η ΟΚΕ συμφωνεί ως προς την πρόταση αυτή.

2.6. Διεύρυνση του κοινού

Η ΟΚΕ συμφωνεί ως προς την πρόταση αυτή.

2.7. Οδηγίες για το ΦΠΑ

Η ΟΚΕ εκφράζει τις ανησυχίες της για την καθυστέρηση της εφαρμογής των προτάσεων της Επιτροπής για την 7η, 17η και 19η οδηγία ΦΠΑ, και ειδικότερα όσον αφορά το ΦΠΑ στον πολιτιστικό τομέα.

2.8. Άλλα θέματα

2.8.1. Η ΟΚΕ προτείνει να παρέχεται κατάλληλη φορολογική ελάφρυνση για την αγορά μουσικών οργάνων, των οποίων η αντικατάσταση κοστίζει όλο και περισσότερο.

2.8.2. Η ΟΚΕ ζητεί να προστεθεί στο ψήφισμα η πρόταση που περιλαμβάνεται στη γνωμοδότησή της του 1977 σχετικά με την ενθάρρυνση με φορολογικές ελαφρύνσεις, της πραγματοποίησης δαπανών για τη διακόσμηση κτιρίων με έργα τέχνης και η οποία συνίσταται στα ακόλουθα:

«Τα κράτη μέλη: α) προορίζουν ένα ποσοστό των δημόσιων δαπανών για έργα εφαρμοσμένης τέχνης, β) ορίζουν ότι ένα ποσοστό των ακαθάριστων δαπανών για τα δημόσια κτίρια ή για τα κτίρια για τα οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση, θα πρέπει να διατίθεται για τη δημιουργία έργων τέχνης που θα διακοσμούν το χώρο εργασίας στα κτίρια αυτά και γ) ενθαρρύνουν την πραγματοποίηση παρόμοιων δαπανών με την παροχή οικονομικής ενίσχυσης ή φορολογικών ελαφρύνσεων.»

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 1985.

Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Gerd MUHR

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για την προποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, τους μη μισθωτούς και τα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (1)

(85/C 344/02)

Διαδικασία

Στις 27 Αυγούστου 1985, το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

(1) ΕΕ αριθ C 240 της 21. 9. 1985, σ. 6.

Το τμήμα κοινωνικών υποθέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 14 Νοεμβρίου 1985 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Pearson.

Η οικονομική και Κοινωνική επιτροπή, κατά τη 231η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1985), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1.1. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει την πρόθεση της Επιτροπής να προσαρμόσει σύμφωνα με τα σύγχρονα δεδομένα τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 με τις τροποποιήσεις που προτείνονται στην πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου (έγγραφο COM(85) 396 τελικό), τις οποίες θεωρεί σαν ένα σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της ύπαρξης μεγαλύτερης συνοχής στην Κοινότητα.

1.2. Πρέπει συνεπώς να εξεταστούν σε συνδυασμό με τις νέες τροποποιήσεις και διατάξεις του αρχικού κανονισμού.

1.3. Με τα μέτρα αυτά θα παρασχεθεί συγκεκριμένη βοήθεια στους μισθωτούς, τους μη μισθωτούς και τα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται στην Κοινότητα. Επομένως είναι αποδεκτά σε μεγάλο βαθμό.

2.1. Το όλο θέμα θα μπορούσε να είναι πολύπλοκο, λόγω των διάφορων κατηγοριών παροχών που είναι διαθέσιμες στα κράτη μέλη. Η ΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η τελευταία παράγραφος του νέου (προτεινόμενου) άρθρου 10 στοιχείο α) είναι σαφής και κατηγορηματική:

«Οι παροχές αυτές καταβάλλονται από τον φορέα του τόπου κατοικίας και εις βάρος του».

2.2. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι, ενώ οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι σαφείς και λεπτομερειακές ως προς την

εφαρμογή τους, έχουν ευρύτερες επιπτώσεις, καθώς αντικατοπτρίζουν τη διαρκώς αυξανόμενη σημασία που αποκτούν οι παροχές για τις οποίες ο δικαιούχος δεν καταβάλλει εισφορές στα πλαίσια των κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών που επικρατούν σήμερα στα κράτη μέλη. Η ανάγκη αυτή θα αυξάνεται διαρκώς, για να ληφθούν υπόψη α) οι περιορισμένες εισφορές (π.χ. ανάπηροι) και β) η διάβρωση των δικαιωμάτων που βασίζονται σε εισφορές (π.χ. ανεργία των νέων και ανεργία μεγάλης διάρκειας).

2.3. Η ΟΚΕ εκφράζει ακόμη την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι οι περίοδοι απασχόλησης σε άλλο ή σε άλλα κράτη μέλη θα λαμβάνονται υπόψη όσον αφορά την αρχαιότητα και το δικαίωμα στις παροχές ακόμα και πριν τεθεί σε ισχύ η παρούσα πρόταση.

3. Επισημαίνει ότι τα μέτρα ισχύουν για τους πολίτες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και αντικατοπτρίζουν τη σημασία των αποφάσεων που λήφθηκαν από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο σχετικά με τις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και την κοινωνική πρόνοια.

4. Η ΟΚΕ επικροτεί και το γεγονός ότι η Επιτροπή έπαψε να κάνει χρήση του όρου «μετανάστης» για να ορίσει τον πολίτη ενός κράτους μέλους που εργάζεται και διαμένει σε άλλο κράτος μέλος. Αυτή είναι η σωστή στάση στα πλαίσια της επιδίωξης της πραγμάτωσης της «Ευρώπης των πολιτών».

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 1985.

Ο πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Gerd MUHR

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2950/83 για την εφαρμογή της απόφασης 83/516/ΕΟΚ που αναφέρεται στην αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (έγγραφο COM(85) 451 τελικό) ⁽¹⁾

(85/C 344/03)

Διαδικασία

Στις 9 Σεπτεμβρίου 1985 το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 127 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα κοινωνικών υποθέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε την γνωμοδότησή του στις 14 Νοεμβρίου 1985 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Beretta.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε κατά τη 231η σύνοδο της ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1985) ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 237 της 18. 9. 1985, σ. 6.

Παρατηρήσεις

1. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την αρχή να συμπεριληφθούν οι άνεργοι νεαρής ηλικίας και οι άνεργοι μεγάλης διάρκειας που αποφασίζουν να ασκήσουν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα στο πεδίο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Η ΟΚΕ υποστηρίζει συνεπώς την πρόταση της Επιτροπής, που ανταποκρίνεται θετικά στις θέσεις που έχει εκφράσει παλαιότερα στις γνωμοδοτήσεις της ⁽¹⁾.

2. Λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό αριθμό των δικαιούχων, η ΟΚΕ είναι της γνώμης ότι το ύψος των πόρων του ΕΚΤ που προορίζονται για τη χρηματοδότηση αυτών των σχεδίων είναι τελείως ανεπαρκές. Η ΟΚΕ, συνεπώς, κρίνει ότι η υιοθέτηση της προτεινόμενης τροποποίησης θα πρέπει να συνοδεύεται από αύξηση των πόρων του Ταμείου· σχετικά με αυτό, επαναλαμβάνει τις προηγούμενες απόψεις που έχει εκφράσει, η ισχύς των οποίων φανερώνεται σήμερα σαφέστερα, από τη μια μεριά, με την αποδοχή νέων δικαιούχων των πιστώσεων του Ταμείου και από την άλλη με τη διεύρυνση της Κοινότητας.

3. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι το θετικό αποτέλεσμα του νέου τύπου παρέμβασης που αναλαμβάνεται από το ΕΚΤ θα διευρυνθεί σημαντικά εάν οι παρεμβάσεις αυτές προωθηθούν σε στενό συντονισμό με τα άλλα κοινοτικά διαρθρωτικά ταμεία, όπως το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΠΕ, και τα κοινοτικά πιστωτικά μέσα (ΕΤΕ, ΝΚΜ).

⁽¹⁾ Επανεξέταση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, ΕΕ αριθ. C 124 της 9. 5. 1983. Καταπολέμηση της ανεργίας μεγάλης διάρκειας, ΕΕ αριθ. C 25 της 28. 1. 1985. Στατιστικοί μηχανισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, ΕΕ αριθ. C 44 της 15. 2. 1985.

4. Η ΟΚΕ κρίνει ότι, τόσο σε γενικές γραμμές, όσο και ειδικότερα σε ό,τι αφορά τους ανεξάρτητους εργαζόμενους, οι χορηγήσεις του Ταμείου δεν θα πρέπει να περιορισθούν στην χρηματοδότηση μέτρων και προγραμμάτων που εφαρμόζονται ήδη σε εθνικό επίπεδο, αλλά θα πρέπει να στραφούν κυρίως προς την προώθηση νέων πρωτοβουλιών που θα κατευθύνονται και θα επιλέγονται σύμφωνα με το κριτήριο της συμπληρωματικότητας.

5. Η ΟΚΕ προτείνει στους οργανισμούς που είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση του Ταμείου να δώσουν τη μεγαλύτερη δυνατή δημοσιότητα στα οφέλη και τις ευκαιρίες που προσφέρει αυτό το κοινοτικό μέσο στους ανεξάρτητους εργαζόμενους και στα δημιουργικά σχέδια· κι αυτό τόσο για να προσφερθούν ίσες ευκαιρίες στο μεγαλύτερο δυνατό αριθμό πολιτών, όσο και για να γίνουν εμφανέστερα τα πλεονεκτήματα που συνεπάγεται η ιδιότητα του μέλους της Κοινότητας.

6. Η ΟΚΕ δεν αποκρύβει το γεγονός ότι υπάρχει κίνδυνος να εξαντληθούν οι χορηγήσεις του Ταμείου για τους ανεξάρτητους εργαζόμενους, ειδικά αν προορίζονται για συμπληρωματική επιμόρφωση, σε μια προσωρινή υποστήριξη με μοναδικό αποτέλεσμα μια παροδική μείωση της ανεργίας. Για το λόγο αυτό, η ΟΚΕ κρίνει ότι είναι αναγκαίο να εξακριβώνουν ποσοτικά οι αρμόδιοι κοινοτικοί και εθνικοί οργανισμοί κατά πόσο τα σχέδια ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες δυνατότητες επιβεβαιωμένης διάρκειας.

7. Η ΟΚΕ τονίζει τη σπουδαιότητα της ενίσχυσης των ανεξάρτητων εργαζομένων και από την άποψη της αποθάρρυνσης κάθε μορφής παράνομης εργασίας.

8. Τέλος, η ΟΚΕ πιστεύει ότι είναι σκόπιμο να ενισχύονται οι ανεξάρτητοι εργαζόμενοι των οποίων οι δραστηριότητες προσανατολίζονται προς μορφές συνεργασίας.

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 1985.

*Ο πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*
Gerd MUHR

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση κοινοτικού προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τομέα της τεχνολογίας – COMETT (1986 – 1992) ⁽¹⁾

(85/C 344/04)

Διαδικασία

Το Συμβούλιο αποφάσισε στις 27 Αυγούστου 1985 να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 128 της συνθήκης για την ίδρυση της ΕΟΚ, γνωμοδότηση για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα κοινωνικών υποθέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 14 Νοεμβρίου 1985 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Nierhaus.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 231η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1985) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 234 της 13. 9. 1985, σ. 3.

I. Εισαγωγή και γενική γνωμοδότηση

1. Η παρούσα πρόταση απόφασης της Επιτροπής συμπληρώνει από δύο απόψεις ένα κενό στις μέχρι τώρα δραστηριότητες της Κοινότητας, που προσανατολίζονται προς μια στενότερη συνεργασία των κρατών μελών στον τομέα της τεχνολογίας, της έρευνας, της εκπαίδευσης και της βιομηχανικής αξιοποίησης.

Αφενός υπάρχουν ήδη πολυάριθμα διαφορετικά προγράμματα, που αποβλέπουν στη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας, της βιομηχανίας και του πανεπιστημίου στον τομέα της τεχνολογικής έρευνας και ανάπτυξης (π. χ. ESPRIT, RACE, BRITE). Αφετέρου υπάρχουν εξίσου τρέχοντα προγράμματα εργασίας της Επιτροπής στον τομέα της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης σε σχέση με τις νέες τεχνολογίες πληροφόρησης (βλέπε έγγραφο COM(84) 722 «Προγράμματα εργασίας 1985 – 1987 για τις νέες τεχνολογίες πληροφόρησης στα σχολεία» και COM(85) 167 «Πρόγραμμα εργασίας 1985 – 1988 στον τομέα επαγγελματικής εκπαίδευσης και νέων τεχνολογιών πληροφόρησης»).

Η παρούσα πρόταση απόφασης όμως αποβλέπει στην εκπαίδευση και κατάρτιση μετά την αποπεράτωση του κύκλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εργαζομένων με υψηλή ειδίκευση με βάση τη συνεργασία της οικονομίας και του πανεπιστημίου πέρα από τα ενδοκοινοτικά σύνορα.

2. Η ΟΚΕ υποστηρίζει το πρόγραμμα δράσης ιδιαίτερα επειδή το θεωρεί ως περαιτέρω εκδήλωση των κοινών προσπάθειών για μακροπρόθεσμη εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της Κοινότητας στο διεθνές εμπόριο μέσω της συνεργασίας των κρατών μελών στον τεχνολογικό τομέα.

Το COMETT προσφέρει παράλληλα, τόσο για τα πανεπιστήμια με το διδακτικό τους προσωπικό και τους φοιτητές, όσο και για την οικονομία και τα στελέχη της, πλεονεκτήματα και δημιουργεί κίνητρα για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που τίθενται: όσοι ανήκουν στα πανεπιστήμια αντιμετωπίζουν τις απαιτήσεις για ειδίκευση που θέτει η λειτουργία των επιχειρήσεων στην πράξη και μπορούν να συμπεριλάβουν και να μελετήσουν τις απαιτήσεις αυτές στο πλαίσιο των σπουδών και της διδασκαλίας, ενώ τα στελέχη της οικονομίας μπορούν να αντιπαραθέσουν την εργασία τους με τις τελευταίες επιτεύξεις της επιστημονικής έρευνας. Εδώ προστίθενται ακόμη και τα κίνητρα, που προκύπτουν από τη γνώριμία του τρόπου εργασίας της βιομηχανίας και των πανεπιστημίων εκτός της εθνικής επικράτειας.

3. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την παρατήρηση της Επιτροπής ότι οι απαιτήσεις για ειδίκευση που πρέπει να τίθενται σε στελέχη της οικονομίας σε έναν κόσμο με υψηλή τεχνολογική ανάπτυξη, πρέπει, εκτός των απαραίτητων ειδικών γνώσεων, να συμπεριλαμβάνουν και τις προϋποθέσεις για μια επαρκή εκτίμηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών επιπτώσεων της τεχνολογικής μεταλλαγής.

II. Ειδικές παρατηρήσεις

1. Οι συμπράξεις στον τομέα κατάρτισης μεταξύ των πανεπιστημίων και της βιομηχανίας δεν θα πρέπει, λόγω των εκτεταμένων επιπτώσεων των νέων τεχνολογιών σε όλους

τους τομείς της ζωής, κατά κανένα τρόπο να περιορισθούν στους ειδικούς τομείς των μηχανολογικών επιστημών και της πληροφορικής, αλλά πρέπει να περιλαμβάνουν επίσης και τις νομικές, οικονομικές και κοινωνικές επιστήμες. Ιδίως η τελευταία κατηγορία πανεπιστημιακών δασκάλων και φοιτητών θα πρέπει να εξοικειωθεί σε μεγαλύτερο βαθμό με τις δυνατότητες και τα όρια των νέων τεχνολογιών, και μάλιστα άμεσα στη βιομηχανική πρακτική, ενώ θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στα στελέχη της οικονομίας με μηχανολογική επιστημονική ειδίκευση μέσω σύμπραξης με τα πανεπιστήμια, να αναμεταδίδουν τα επιστημονικά και κοινωνικά επιτεύγματα της εργασίας τους.

2. Η έρευνα και η διδασκαλία στα πανεπιστήμια έχουν κατά κανόνα στόχους και καθήκοντα διαφορετικά από την ερευνητική και αναπτυξιακή εργασία η οποία συνδέεται με την βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένης και της επαγγελματικής επιμόρφωσης μέσα στην επιχείρηση, αν και οφείλουν και οι δύο να αποδείξουν την χρησιμότητά τους στη κοινωνία. Εδώ βασίζεται και η Επιτροπή, όταν π.χ. διαπιστώνει ότι τα βραχυπρόθεσμα εμπορικά συμφέροντα της οικονομίας δεν εναρμονίζονται πάντοτε με τις μακροπρόθεσμες προοπτικές της εκπαίδευσης.

Η ένταση που υπάρχει στις σχέσεις μεταξύ των στόχων του πανεπιστημίου και της οικονομίας γίνεται καρποφόρα στην επιδιωκόμενη σύμπραξη ακριβώς επειδή διατηρείται ενσυνείδητα. Στην οργάνωση και στη χρηματοδότηση των συμπράξεων πρέπει συνεπώς να λαμβάνεται πρόνοια, ώστε και οι δύο εταίροι να διατηρούν την πλήρη αυτονομία τους και η αλληλεπίδραση που παρατηρείται να επέρχεται στο βαθμό που θα εξυπηρετεί τους αρχικούς στόχους των δύο εταίρων.

Η άποψη αυτή πρέπει να συνεξετάζεται πάντοτε και κατά τον διορισμό ευρωπαϊών συνδέσμων στις εκπαιδευτικές συμπράξεις πανεπιστημίων και βιομηχανίας.

3. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι μπορεί να προκύψουν δυσχέρειες ιδίως για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις από την συμμετοχή στα προβλεπόμενα προγράμματα ανταλλαγών λόγω των τεχνικών, προσωπικών και οικονομικών τους δυνατοτήτων. Εξάλλου οι ΜΜΕ θα μπορούσαν να επωφεληθούν ιδίως από τα αποτελέσματα αυτών των προγραμμάτων. Γι' αυτό η χρηματοδότηση για πρόσληψη εφεδρικού προσωπικού θα πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής στον τομέα αυτό.

4. Η σχεδιαζόμενη εφαρμογή μέτρων για «μαθήματα δι' αλληλογραφίας» για την παροχή των τελευταίων επιστημονικών γνώσεων στα πλαίσια του προγράμματος COMETT επικροτείται ζωηρά από την ΟΚΕ, γιατί με τον τρόπο αυτό μπορούν αφενός να μειωθούν οι υπάρχουσες δυσχέρειες συμμετοχής για εργαζόμενους και αφετέρου να αντιμετωπισθούν ενδεχόμενα κωλύματα κινητικότητας. Οι δυνατότητες των ειδικευμένων σύγχρονων μεθόδων μαθημάτων δι' αλληλογραφίας θα πρέπει συνεπώς στην περίπτωση αυτή να σφυγμομετρηθούν με πρακτικές δοκιμασίες.

5. Η ΟΚΕ υπενθυμίζει ότι για την εκτέλεση του προγράμματος COMETT θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι εμπειρίες που αποκτήθηκαν ήδη, καθώς και η τεχνογνωσία υφιστάμενων ιδρυμάτων μορφωτικών ανταλλαγών. Επιπλέον θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την κατά το δυνατό αντιμετώπιση

ενδεχομένων γραφειοκρατικών εμποδίων όσον αφορά τη διάθεση τόσο των πανεπιστημιακών συνεργατών, όσο και των συνεργατών των επιχειρήσεων.

Τέλος η ΟΚΕ επισημαίνει ότι μόνο μια εμπεριστατωμένη οργανωτική προπαρασκευή μπορεί να εξασφαλίσει την επιτυχία του προγράμματος ανταλλαγών. Η ορθή χρησιμοποίηση των προβλεπόμενων μέτρων θα εξαρτηθεί από την ανάλογη ενημέρωση εκείνων που πιθανόν να συμμετάσχουν όσον αφορά τις υφιστάμενες δυνατότητες. Στις προσπάθειες για ενημέρωση θα πρέπει να συμπεριληφθούν τα υφιστάμενα εθνικά ιδρύματα ανταλλαγών. Καλούνται ιδιαίτερα τα μαζί-κά μέσα ενημέρωσης να πληροφορούν παράλληλα το ευρύ κοινό σχετικά με τις δυνατότητες και τη συνέχιση του COMETT.

Η ΟΚΕ συνιστά ότι στις προτάσεις της Επιτροπής για το πρόγραμμα COMETT θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι στις χώρες της Κοινότητας, στις οποίες δεν υπάρχουν μέχρι τώρα πρότυπα συμπεριφοράς, θα προωθηθεί το ανώτερο πρόγραμμα, η δημιουργία και η επέκταση των συμπράξεων αυτών.

6. Η ΟΚΕ υποστηρίζει την προβλεπόμενη σύσταση μιας επιτροπής σε υψηλό επίπεδο που πρόκειται να ενισχύει την Επιτροπή στο συντονισμό του προγράμματος. Εκτός από εμπειρογνώμονες των πανεπιστημίων και των επιχειρήσεων θα πρέπει να συμμετέχουν στην επιτροπή αυτή και εκπρόσωποι των κοινωνικών ομάδων, για να συζητούνται και να καθορίζονται οι κύριοι στόχοι του προγράμματος COMETT βάσει μιας ευρύτερης συναίνεσης όλων των ενδιαφερομένων ομάδων.

Παράλληλα με την αύξηση της οικονομικής αποδοτικότητας και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας με την εξάντληση των υφισταμένων ανθρωπίνων δυναμικών, θα πρέπει στο ίδιο επίπεδο με τον πρώτο στόχο να

βρίσκεται στην ίδια σειρά και ο στόχος του περαιτέρω εξανθρωπισμού των συνθηκών εργασίας. Πάνω από τους δύο βρίσκεται τέλος η ανάγκη της ταυτόχρονης προώθησης της τεχνολογικής ανάπτυξης και η διατήρηση είτε η δημιουργία της δυνατότητας του κοινωνικού της ελέγχου.

7. Με το προγραμματιζόμενο έτος πρακτικής άσκησης για φοιτητές στο εξωτερικό συνδέεται κατά κανόνα μια ανάλογη παράταση της διάρκειας σπουδών.

Εφόσον οι φοιτητές εξαρτούν τη χρηματοδότηση των σπουδών τους από κρατικές ενισχύσεις – πράγμα που συχνά συνδέεται με τον καθορισμό της διάρκειας κανονικών σπουδών – πρέπει στις εθνικές ρυθμίσεις σπουδαστικών ενισχύσεων να λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να μη παρατηρείται μεροληψία σε βάρος κοινωνικά ασθενέστερων σπουδαστών.

8. Με την ευρωπαϊκή διάσταση των προγραμμάτων ανταλλαγών στα πλαίσια του COMETT συνδέονται κατά την εκτίμηση της ΟΚΕ και κίνητρα για την εντατική εκμάθηση ευρωπαϊκών ξένων γλωσσών.

Στη γλωσσική αυτή άποψη των συμπράξεων οι κοινοτικές εκτάσεις υπάρχουν ταυτόχρονα μια προοπτική επιτυχίας αλλά και ένα εμπόδιο. Η ΟΚΕ προτείνει να συμπεριληφθούν τα έξοδα της συστηματικής εντατικοποίησης στις γνώσεις της γλώσσας της φιλοξενούσας χώρας, τόσο κατά την προετοιμασία, όσο και κατά την παραμονή λόγω σπουδών, στην οικονομική επιδότηση.

9. Η προσωρινή έκθεση και οι ετήσιες εκθέσεις που ανακοινώθηκαν από την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο στην πρώτη φάση (1986 – 1989) πρέπει να αποσταλούν, εκτός από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και στην ΟΚΕ.

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 1985.

*Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*
Gerd MUHR

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου σχετικά με την κατάργηση ορισμένων ταχυδρομικών τελών κατά την προσκόμιση στο τελωνείο

(85/C 344/05)

Στις 26 Ιουλίου 1985 το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης για την ίδρυση της ΕΟΚ να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας, και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 6 Νοεμβρίου 1985 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Broicher.

Η ΟΚΕ υιοθέτησε ομόφωνα κατά τη 231η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1985) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

Η ΟΚΕ εγκρίνει το σχέδιο κανονισμού λαμβάνοντας υπόψη τα επιχειρήματα που εκτίθενται στην αιτιολογική έκθεση.

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 1985.

*Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*
Gerd MUHR

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3164/76 περί κοινοτικής ποσοστόσεως για τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές που εκτελούνται μεταξύ των κρατών μελών ⁽¹⁾

(85/C 344/06)

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάσισε στις 22 Οκτωβρίου 1985 να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 75 της συνθήκης για την ίδρυση της ΕΟΚ, γνωμοδότηση για την παραπάνω πρόταση ⁽¹⁾.

Το τμήμα μεταφορών και επικοινωνιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του κατά τη συνεδρίασή του της 13ης Νοεμβρίου 1985 με βάση την προφορική εισαγωγική έκθεση του κ. Binnpenbruck.

Η ΟΚΕ, κατά τη 231η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1985) εξέδωσε, χωρίς ψήφους κατά και με δύο αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

1.1. Βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3621/84 του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1984 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3164/76 περί κοινοτικής ποσοστόσεως για τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές που εκτελούνται μεταξύ των κρατών μελών ⁽²⁾, κοινοτική ποσόστωση αυξάνεται για το έτος 1985 κατά 30 % και στην μετέπειτα περίοδο κατά την διάρκεια τεσσάρων ετών κατά 15 % ⁽³⁾ κάθε χρόνο. Συνεπώς για το 1985 ο συνολικός αριθμός των αδειών που χορηγήθηκαν βάσει της κοινοτικής ποσόστωσης ανήλθε σε 5 268 ⁽⁴⁾.

1.2. «Οι κοινοτικές άδειες, που προκύπτουν από την αύξηση της ποσόστωσης, κατανέμονται μεταξύ των κρατών μελών ως εξής: 50 % επί γραμμικής βάσης και 50 % ανάλογα με τη χρήση των αδειών της κοινοτικής ποσόστωσης από τους μεταφορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κάθε κράτος μέλος. Ο τρόπος υπολογισμού της χρήσης των κοινοτικών αδειών καθορίζεται στο παράρτημα IV» ⁽⁵⁾.

1.3. Περαιτέρω καθορίστηκε να αυξηθεί ο αριθμός των κοινοτικών αδειών που χορηγούνται στην Ελλάδα, την Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης γεωγραφικής θέσης των χωρών αυτών, το 1985 κατά 6/6/2 και στα επόμενα τέσσερα έτη κατά 3/3/1 κάθε χρόνο.

1.4. Τέλος ο παραπάνω κανονισμός όρισε στο άρθρο 3 παράγραφο 5, ότι η Επιτροπή καθορίζει πριν από την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους από το έτος 1985 τη χορήγηση αδειών που αποτελούν συνέπεια της αύξησης της ποσόστωσης σύμφωνα με τα θεσπισμένα κριτήρια. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή η Επιτροπή όρισε με την απόφαση 85/476/ΕΟΚ της 27ης Σεπτεμβρίου 1985 την αύξηση κατά 15 % για το έτος 1986 σε 803 άδειες, τις διένειμε στα κράτη μέλη και καθόρισε το συνολικό αριθμό αδειών σε 6 071 ⁽⁶⁾.

1.5. Με την παρούσα πρόταση κανονισμού επιδιώκεται, εκτός από τις διατάξεις που θέσπισε ήδη η Επιτροπή για το 1986, οι οποίες αφορούν αποκλειστικά την Κοινότητα των Δέκα, ένας διπλός στόχος:

— καθορισμός των κοινοτικών αδειών για τα δύο νέα κράτη μέλη, την Ισπανία και την Πορτογαλία·

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 284 της 7. 11. 1985, σ. 6.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 333 της 21. 12. 1984, σ. 61.

⁽³⁾ Στο ίδιο, άρθρο 3 παράγραφος 1 του τροποποιημένου κανονισμού αριθ. 3164/76.

⁽⁴⁾ Στο ίδιο, άρθρο 3 παράγραφος 4.

⁽⁵⁾ ΕΕ αριθ. L 333 της 21. 12. 1984, σ. 61, άρθρο 3 παράγραφος 3.

⁽⁶⁾ ΕΕ αριθ. L 284 της 24. 10. 1985, σ. 61.

— επαύξηση των 803 αδειών, τις οποίες όρισε η Επιτροπή για το 1986, κατά 7,6 % περίπου λόγω της επέκτασης που θα σημειωθεί στις μεταφορές σαν συνέπεια της προσχώρησης στα αρχικά 10 κράτη μέλη.

1.6. Ο συνολικός αριθμός των κοινοτικών αδειών της Κοινότητας των Δώδεκα θα ανέλθει επομένως για το 1986 σε 7 437.

1.7. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε επανειλημμένα για το θέμα των κοινοτικών ποσοστώσεων, και τελευταία στις 26 Οκτωβρίου 1983 ⁽¹⁾ όταν, με 72 ψήφους υπέρ, 38 κατά και 2 αποχές, αποφάνθηκε κατά του αυτοματισμού στη διεύρυνση της μεταφορικής ικανότητας. Στη γνωμοδότηση αυτή επισήμανε τη συστατική σημασία της κοινοτικής ποσόστωσης για τη σταθεροποίηση μιας κοινής αγοράς μεταφορών και γνωμοδότησε επίσης για το δύσκολο θέμα της ορθής κατανομής στα κράτη μέλη.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Αν και συνεχίζει να υποστηρίζει τις προηγούμενες παρατηρήσεις της για το πρόβλημα των κοινοτικών ποσοστώσεων στις οδικές μεταφορές, η ΟΚΕ κρίνει ότι η πρόταση της Επιτροπής μπορεί να δικαιολογηθεί μόνο λόγω της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την Ισπανία και Πορτογαλία.

2.2. Με την προσχώρηση της Ισπανίας και Πορτογαλίας προβάλλει εκ νέου το θέμα μιας, σύμφωνης με την αγορά και ανάλογης με την οικονομική δυναμική της ζήτησης στις οδικές εμπορευματικές μεταφορές, αύξησης της ποσόστωσης και η ορθή της κατανομή. Επίσης, η απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την ελευθερία παροχής υπηρεσιών στις οδικές εμπορευματικές μεταφορές ⁽²⁾ και οι αποφάσεις του Μιλάνο ⁽³⁾ αποτέλεσαν καθοριστικούς σταθμούς για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς (κατάργηση των συμφωνημένων μεταξύ των κρατών μελών διμερών ποσοστώσεων μέχρι το 1992), που συνεπάγονται για την κοινή πολιτική μεταφορών, κατά την περαιτέρω ανάπτυξη του κοινοτικού συστήματος της πρόσβασης στην αγορά, κάποιο ευθύνη ενεργειών.

2.3. Η ΟΚΕ είναι της γνώμης ότι οι πληροφορίες που διαβίβασε η Επιτροπή για τη μέχρι τώρα εξέλιξη και εκμετάλλευση των κοινοτικών αδειών δεν επαρκούν για τη δημιουργία σαφούς εικόνας της αξίας τους, όσον αφορά τις μεταφορές και την πολιτική ολοκλήρωσης. Η ερμηνεία της μεθόδου για τον υπολογισμό και τη διανομή πρόσθετων αδειών ή η συνάρτηση των ποσοστών των χωρών είναι εξίσου δύσκολα κατανοητή, ή και τελείως ακατανόητη. Συνεπώς, η ΟΚΕ υπενθυμίζει πάλι τη σύστασή της δηλαδή, μελλοντικά

οι προτάσεις να διατυπώνονται με πιο εκτενή, κατανοητό και ενημερωτικό τρόπο και παράλληλα να τονίζονται σαφώς τα ακόλουθα σημεία:

2.3.1. τα πλεονεκτήματα του κοινοτικού συστήματος έναντι των διμερών διοικητικών συμβάσεων των χωρών μελών,

2.3.2. το ποσοστό των φορτώσεων που χρειάζονται άδεια έναντι εκείνων που απαλλάσσονται από αυτή,

2.3.3. εκτός από τη χρησιμοποίηση αδειών η πραγματική παραγωγικότητα στους διάφορους τομείς μεταφορών, και

2.3.4. η χρησιμοποίηση αδειών χωριστά, σύμφωνα με τις συνδέσεις μεταφορών.

2.4. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται μια καλύτερη εκτίμηση του κοινοτικού συστήματος σε σχέση με τα δεδομένα της αγοράς.

2.5. Η Επιτροπή λαμβάνει ως βάση, κατά τον υπολογισμό των ποσοστώσεων για την Ισπανία και την Πορτογαλία, τις οδικές κοινοτικές εμπορευματικές μεταφορές του 1983 και στη συνέχεια εξάγει το ποσοστό εκμετάλλευσης, που πέτυχαν οι χώρες αυτές στις μεταφορικές τους σχέσεις με τα 10 κράτη μέλη. Για τον υπολογισμό επιλέγει την προσθετική μέθοδο, δηλαδή οι νέες χώρες μέλη λαμβάνουν ένα για τις ανάγκες τους «ανάλογο ποσοστό» το οποίο θεσπίζεται επιπλέον του υφισταμένου. Η μέθοδος αυτή φαίνεται λογική.

2.6. Με βάση τις κοινοτικές οδικές εμπορευματικές μεταφορές των Δέκα το ποσοστό εκμετάλλευσης της Ισπανίας ανέρχεται σε 8,19 % και της Πορτογαλίας σε 1,43 %. Τα μεγέθη αυτά θα μπορούσαν να ανταποκρίνονται και στη σημασία του εξωτερικού εμπορίου των χωρών αυτών για τις άλλες κοινοτικές χώρες, οπότε η ΟΚΕ δεν προβάλλει αντιρρήσεις, αν οι ποσοστώσεις υπολογίζονται γι' αυτές στην ίδια βάση.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1. Με την κοινοτική διεύρυνση ύστερα από την προσχώρηση της Ισπανίας και της Πορτογαλίας δεν μεγεθύνονται μόνο οι χώροι παραγωγής και διάθεσης για την κοινοτική αγορά, αλλά και τα ρεύματα μεταφορών. Σύμφωνα με επιστημονικές προβλέψεις η αύξηση της ζήτησης για «ευρείες» μεταφορές θα είναι μέχρι το 1995 μεγαλύτερη κυρίως στις ακραίες περιοχές της Ευρώπης, παρά στις συμπιεσμένες βιομηχανικές περιοχές και περιοχές μεταφορών της Κοινότητας.

3.2. Η ΟΚΕ εξέτασε από την άποψη αυτή με προσοχή, μήπως από τη νέα διανομή της αυξημένης ποσόστωσης προκύπτουν αποκλίνουσες μετατοπίσεις ποσοστών μεταξύ των χωρών μελών, που δεν λαμβάνουν υπόψη την προβλεπόμενη διανομή της ανάπτυξης μεταφορών. Πραγματικά, διαπιστώνει ότι ακόμη και αν η Ισπανία και η Πορτογαλία ήταν μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ήδη το 1984, τα ποσοστά ορισμένων χωρών θα μειώνονταν μόνο, ενώ για άλλες θα αυξάνονταν. Αυτό καταφαίνεται από τον ακόλουθο πίνακα:

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. 358 της 31. 12. 1983, σ. 28.

⁽²⁾ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο — Συμβούλιο, υπόθεση 13/83 της 22. 5. 1985.

⁽³⁾ 14. 6. 1985 (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μιλάνου της 28./ 29. 6. 1985).

Μεταβολή των ποσοστώσεων των χωρών μελών της Κοινότητας, λαμβανομένης υπόψη της προσχώρησης της Ισπανίας και Πορτογαλίας

	1984	%	1985	%	1986 (απόφαση Επιτροπής)		1986 (πρόταση)		%
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Βέλγιο	433	9,8	570	9,8	+ 87	657	707	+ 50	9,5
Δανία	305	6,9	469	8,0	+ 112	581	625	+ 44	8,4
Γερμανία	727	16,4	914	15,7	+ 120	1 034	1 112	+ 78	15,0
Ελλάδα	88	2,0	131	2,2	+ 27	158	170	+ 12	2,3
Γαλλία	656	14,8	801	13,7	+ 89	890	957	+ 67	12,9
Ιρλανδία	88	2,0	147	2,5	+ 42	189	204	+ 15	2,7
Ιταλία	567	12,8	721	12,4	+ 100	821	883	+ 62	11,9
Λουξεμβούργο	111	2,5	179	3,1	+ 48	227	245	+ 18	3,3
Κάτω Χώρες	626	14,1	785	13,4	+ 107	888	955	+ 63	12,8
Ηνωμένο Βασίλειο	436	9,9	551	9,4	+ 75	626	673	+ 47	9,1
Πορτογαλία	4 038 (58)	1,3	5 268 (129)		+ 803	6 071 ⁽¹⁾	6 531 ⁽²⁾ 233	+ 456	3,1
Ισπανία	(436)	7,5	(443)				673		9,1
	4 427	100,0	5 840	100,0			7 437		100,0

(¹) Άνοδος κατά 15,2 % έναντι του 1985.

(²) Άνοδος κατά 24 % έναντι του 1985 και κατά 7,6 % έναντι των ποσοστών που καθόρισε η απόφαση της Επιτροπής 85/476/ΕΟΚ της 27ης Σεπτεμβρίου 1985.

3.3. Με τον τρόπο αυτό μεγεθύνονται τα ποσοστά της Δανίας, Ελλάδας, Ιρλανδίας, Λουξεμβούργου και Ισπανίας, ενώ περιορίζονται για τα άλλα κράτη μέλη. Η τάση αυτή ανταποκρίνεται κατά τη γνώμη της ΟΚΕ σε κατανομή σε μεγάλη κλίμακα της μελλοντικής ανάπτυξης των μεταφορών —που εξάλλου εκτιμάται ρεαλιστικά από την Επιτροπή— και δεν θα πρέπει να προκαλέσει εμπόδια στην ολοκλήρωση.

3.4. Πάντως η ΟΚΕ πιστεύει ότι το υφιστάμενο κοινοτικό σύστημα, στη μέθοδο του υπολογισμού και διανομής, που αναφέρεται σε μεγάλη κλίμακα μόνο στη δηλωτική ισχύ του δείκτη «τ/χλμ» δεν είναι επαρκώς ευαίσθητο και ικανό να διακρίνει λεπτομέρειες, ώστε να διασφαλίσει πράγματι μια όσο το δυνατό καλύτερη προσαρμογή του συστήματος στις ανάγκες της κοινής αγοράς. Συνιστά συνεπώς, στην περαιτέρω εξέλιξη της κοινοτικής ποσόστωσης να ληφθεί περισσότερο υπόψη από ό,τι ως τώρα η δυνατότητα της λειτουργίας του σε περιφερειακό επίπεδο. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει την δυνατότητα καθιέρωσης του κοινοτικού συστήματος και στις σχέσεις εκείνες μεταφορών, οι οποίες ρυθμίζονται μέσω διμερών διοικητικών συμβάσεων, επειδή στηρίζονται σε πλεονεκτήματα, τα οποία δημιουργούνται μόνο ύστερα από πράξεις των κοινοτικών οργάνων.

3.5. Επιπλέον η ΟΚΕ εξέτασε και κατά πόσο οι αρχικές δέκα πρώτες χώρες λαμβάνουν πρόσθετες άδειες, για να

συμμετάσχουν στην διεύρυνση των κοινοτικών μεταφορών. Σύμφωνα με υπολογισμούς της Επιτροπής οι άδειες που θα χορηγηθούν για το 1986 στα 10 κράτη μέλη θα αυξηθούν κατά 7,6 %. Αυτό ανταποκρίνεται στην αναμενόμενη συμμετοχή τους, και έτσι δεν θα πρέπει να προβληθούν επιφυλάξεις.

3.6. Τέλος, η ΟΚΕ διαπιστώνει όσον αφορά τις τεχνικές πλευρές ότι η ανάπτυξη της κοινής αγοράς μεταφορών πάσχει ιδίως από τις στρεβλώσεις ανταγωνισμού που προκαλούνται από εθνικές, μη εναρμονισμένες νομικές διατάξεις και την επιβλαβή επίδρασή τους στον ανταγωνισμό μεταξύ εκείνων που προσφέρουν τις μεταφορές.

Αυτό έχει αρνητικά αποτελέσματα στην υπόσταση και το σύνολο της κοινοτικής ποσόστωσης, η σωστή κατανομή της οποίας και η αυτόματη προσαρμογή της στην αγορά μπορεί να ανταποκριθεί στη βάση των μεταφορικών υπηρεσιών (τόνοι ανά χιλιόμετρο), μόνον αν οι προσφέροντες τις μεταφορές σε όλα τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν οχήματα του ίδιου μεγέθους. Γιατί χώρες μέλη, που επιτρέπουν μεγαλύτερα συνολικά βάρη και ωφέλιμα φορτία, ευνοούν έμμεσα τις μεταφορικές τους επιχειρήσεις στο κοινοτικό σύστημα. Δεν αρκεί λοιπόν να παρέχονται τεχνικές διευκολύνσεις και εναρμόνιση διαδικασιών για τη διοίκηση· πολύ περισσότερο απαιτείται να καταβληθεί σύντομα προσπάθεια για μια τελική εναρμόνιση των τεχνικών διατάξεων των οχημάτων που χρησιμοποιούνται.

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 1985.

Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Gerd MUHR

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση της Επιτροπής στο Συμβούλιο σχετικά με τον καθορισμό του συστήματος γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για το 1986 ⁽¹⁾

(85/C 344/07)

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με επιστολή του στις 16 Σεπτεμβρίου 1985, ζήτησε από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα εξωτερικών σχέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 12 Νοεμβρίου 1985, με βάση την εισηγητική έκθεση του εισηγητή κ. Cavazzuti.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά την 231η σύνοδο ολεμέλειάς της, στη συνεδρίαση της 28ης Νοεμβρίου 1985, υιοθέτησε ομόφωνα, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υπενθυμίζει τις κατευθύνσεις της πρόσφατης γνωμοδότησής της για την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση του συστήματος γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ⁽²⁾.

2. Στη γνωμοδότηση αυτή η ΟΚΕ συνηγορεί για τη διατήρηση, και μάλιστα τη διεύρυνση της αξίας του ΣΓΠ ως:

- οργάνου αναπτυξιακής πολιτικής προκειμένου να τονωθούν οι οικονομίες των αναπτυσσόμενων χωρών με βάση το δικό τους πρότυπο ανάπτυξης,
- εμπορικού οργάνου, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των αναπτυσσόμενων χωρών στις παγκόσμιες συναλλαγές,

ζητώντας παράλληλα τη σταδιακή εισαγωγή των οικονομικών των αναπτυσσόμενων χωρών στο παιγνίδι του διεθνούς ανταγωνισμού (σύμφωνα με τους κανόνες της διεθνούς συμφωνίας δασμών και εμπορίου).

3. Η ΟΚΕ, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Επιτροπή, στην πρότασή της για το ΣΓΠ για το 1986, εισάγει τις γενικές κατευθύνσεις που είχε εξαγγείλει στην πρόταση για την αναθεώρηση η οποία αναφέρεται παραπάνω, χωρίς να περιμένει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

4. Η ΟΚΕ πάντως, εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή προτίθεται να εφαρμόσει, από το 1986, την αρχή της διασταυρωμένης επιλεκτικότητας που είχαν προτείνει τα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής. Η αρχή αυτή συνίσταται στον αποκλεισμό από το ευεργέτημα του ΣΓΠ των προϊόντων που προέρχονται από χώρες που παράγουν κάτω από συνθήκες ανταγωνισμού που είναι ανάλογες με τις συνθήκες που ισχύουν στην Κοινότητα. Από την άποψη αυτή, η μη εφαρμογή της ποσόστωσης για τα ευαίσθητα προϊόντα που χορηγείται μέχρι τώρα στις χώρες αυτές, θα επιτρέψει να ανοίξει περισσότερο η κοινοτική αγορά στις εισαγωγές των εν λόγω προϊόντων από φτωχότερες χώρες.

5. Η ΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της γιατί η Επιτροπή δεν έχει ακόμη προβλέψει ένα ρεαλιστικότερο οικονομικό όριο για τη μη συμπερίληψη των αναπτυσσόμενων χωρών στο ευεργέτημα του ΣΓΠ, δηλαδή το επίπεδο του κατά κεφαλή ΑΕΠ. Από τη στιγμή που το κατά κεφαλή ΑΕΠ μιας αναπτυσσόμενης

χώρας είναι ίσο προς το κατά κεφαλή ΑΕΠ μιας κοινοτικής χώρας, θα πρέπει να επανεξετάζεται η θέση της σε σχέση με το ΣΓΠ. Εξάλλου η ΟΚΕ κρίνει ότι θα πρέπει να επανεξετασθεί η περίπτωση των χωρών κρατικού εμπορίου λόγω των δυσκολιών που υπάρχουν για τη σύγκριση τόσο του κατά κεφαλή ΑΕΠ όσο και των τιμών κόστους. Η περίπτωση των χωρών αυτών, ανεξάρτητα από το σημερινό εμπορικό καθεστώς τους (τελωνειακό σύστημα, ισχύουσες ποσοστώσεις, κλπ.) θα μπορούσε να ρυθμιστεί χωριστά.

6. Η ΟΚΕ επιμένει ακόμη μια φορά ότι πρέπει να αποκλεισθούν από το ευεργέτημα του ΣΓΠ:

- τα παραποποιημένα προϊόντα, για τα οποία εξέδωσε πρόσφατα γνωμοδότηση ⁽³⁾,
- τα προϊόντα για τα οποία, κατά την είσοδό τους στην Κοινότητα λαμβάνονται μέτρα αντιντάμπινγκ ή/και κατά των επιδοτήσεων, γιατί στρεβλώνουν κατά τρόπο απαράδεκτο τους όρους ανταγωνισμού,
- τα μεταποιημένα προϊόντα που προέρχονται από χώρες που επιβάλλουν υπερβολικούς δασμούς κατά την εξαγωγή στις χρησιμοποιούμενες πρώτες ύλες για την κατασκευή αυτών των προϊόντων.

7. Η ΟΚΕ διερωτάται κατά πόσο είναι σκόπιμο να παρέχεται το ευεργέτημα του ΣΓΠ όταν η κατασκευή ενός μεταποιημένου προϊόντος δεν έχει, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, καμία σχέση με την ανάπτυξη της χώρας στην επικράτεια της οποίας έχει κατασκευασθεί.

8. Η ΟΚΕ εκφράζει εξάλλου την ιδιαίτερη αντίθεσή της για τη νέα «μέθοδο χορήγησης» κατά χώρα μέλος, των όγκων των δασμολογικών ποσοστώσεων με μηδενικό δασμό, που κινδυνεύει να παράσχει σε ορισμένες χώρες υπερβολικούς όγκους, δύσκολα απορροφήσιμους, διακυβεύοντας έτσι το στόχο της απλούστευσης και βελτίωσης της διαχείρισης του συστήματος.

9. Η ΟΚΕ είναι της γνώμης ότι δεν πρέπει, διαμέσου του ΣΓΠ, να ενθαρρύνεται η εξαγωγή προϊόντων που είναι απαραίτητα για τη διατροφή των τοπικών πληθυσμών ούτε προϊόντων τα οποία θα ήταν σκοπιμότερο να μεταποιηθούν επιτόπου και να αποκτήσουν εκεί μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία.

⁽³⁾ Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση κανονισμού (ΕΟΚ) του Συμβουλίου περί καθορισμού μέτρων για την αποθάρρυνση της θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία παραποιημένων προϊόντων (ΕΕ αριθ. C 218 της 29. 8. 1985).

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 302 της 25. 11. 1985, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 303 της 25. 11. 1985, σ. 10.

10. Η ΟΚΕ είναι της γνώμης ότι συχνά είναι δυνατόν να βοηθηθούν αποτελεσματικά οι εξαγωγές των αναπτυσσόμενων χωρών αν μειωθούν οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης που επιβαρύνουν τα τροπικά γεωργικά προϊόντα τσάι, καφέ, κακάο, μπανάνες, πιπέρι, κλπ. Μια άλλη εναλλακτική λύση είναι να διατίθενται τουλάχιστον κατά ένα μέρος τα έσοδα που προέρχονται από τους ειδικούς φόρους για αναπτυξιακούς σκοπούς στις εξαγωγικές χώρες.

11. Η ΟΚΕ εξακολουθεί να αντιτίθεται στην δημιουργία μιας επιτροπής διαχείρισης η οποία θα πρέπει να «συμβουλευθεί» την Επιτροπή σχετικά με τις αποφάσεις για τις οποίες είναι κανονικά αρμόδια σύμφωνα με τη συνθήκη.

12. Η σύσταση της επιτροπής αυτής δεν θα είχε μόνο ως αποτέλεσμα να γίνει η διαδικασία πιο δυσκίνητη, χρονοβόρα και δαπανηρή, αλλά επίσης, και κυρίως, θα αφαιρούσε από ορισμένες αποφάσεις (για παράδειγμα την επαναφορά ενός δασμού) τον αυτόματο χαρακτήρα ο οποίος — σ' ένα ατελές διεθνές νομικό πλαίσιο — είναι απαραίτητος για τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την αξιοπιστία του συστήματος, τόσο για τους εισαγωγείς, όσο και για τους προμηθευτές. Κάθε «μη αυτόματη» απόφαση στον τομέα αυτό ενδέχεται να λαμβάνεται κάτω από το βάρος πιέσεων, αν όχι κάτω από το βάρος απειλών.

13. Εξάλλου, ο αυτοματισμός μπορεί να επεκταθεί και η διαχείριση μπορεί να βελτιωθεί με μια βαθμιαία αντικατάσταση των ανώτατων ορίων από ποσοστώσεις. Στα πλαίσια αυτά, η ΟΚΕ επαναλαμβάνει τις προηγούμενες παρατηρήσεις της σχετικά με το κατά πόσο είναι σκόπιμο να διαθέτει η Κοινότητα περισσότερο άμεσα στατιστικά στοιχεία και να έχει πρόσβαση, με συστηματικότερο τρόπο, στα μέσα τηλεματικής που διαθέτουν οι στατιστικές υπηρεσίες.

14. Η ΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι οι λίγες τροποποιήσεις που προτείνονται για τα γεωργικά προϊόντα (αύξηση των ποσοστώσεων προτίμησης για τον καπνό Βιρτζίνια και για άλλα ακατέργαστα καπνά, τον ανανά σε κονσέρβες, τον διαλυτό καφέ και το βούτυρο του κακάο) δεν είναι τέτοιας φύσης που να μπορούν να προωθήσουν τη διαφοροποίηση της παραγωγής στις αναπτυσσόμενες χώρες.

15. Η ΟΚΕ επιμένει, ακόμα μια φορά, ότι η Κοινότητα, μέσω των εξωτερικών της σχέσεων, πρέπει να συμβάλλει όχι μόνο στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης, αλλά και της κοινωνικής κατάστασης στον κόσμο. Η συνειδητοποίηση αυτή εκ μέρους της Κοινότητας δεν πρέπει με κανένα τρόπο να θεωρηθεί ως επέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις τρίτων χωρών. Σχετικά με το σημείο αυτό, η ΟΚΕ υπενθυμίζει την προσήλωση την οποία έχει πάντα εκφράσει σε όλες τις γνωμοδοτήσεις της για τις διεθνείς συναλλαγές, στο σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου και ειδικότερα, στην εφαρμογή δίκαιων κανόνων εργασίας, όπως αυτοί ορίζονται από τη διεθνή Οργάνωση Εργασίας. Η ΟΚΕ επιστὰ ειδικότερα την προσοχή στις συμβάσεις σχετικά με το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι (84), τη συνδικαλιστική ελευθερία και την προστασία του συνδικαλιστικού δικαιώματος (87), καθώς και στο δικαίωμα οργάνωσης και συλλογικών διαπραγματεύσεων (98).

16. Η ΟΚΕ λυπάται για το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν κάνει καμία αναφορά, στις προτάσεις της για το 1985, στις κοινωνικές πλευρές που αναφέρονται παραπάνω, σε αντίθεση με αυτά που είχε ανακοινώσει πριν από τη δημοσίευση των προσανατολισμών της για την περίοδο 1986/90.

Βρυξέλλες, 28 Νοεμβρίου 1985.

*Ο πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*
Gerd MUHR

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την ελευθερία εγκατάστασης και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στον τομέα της ενυπόθηκης πίστης ⁽¹⁾

(85/C 344/08)

Το Συμβούλιο αποφάσισε, στις 11 Φεβρουαρίου 1985, να ζητήσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση οδηγίας.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 6 Νοεμβρίου 1985 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Pelletier.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, υιοθέτησε κατά τη 231η σύνοδο ολομέλειάς της, συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1985, ομόφωνα, με 9 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 42 της 14. 2. 1985, σ. 4.

1. Εισαγωγή

1.1. Η πρόταση της Επιτροπής εντάσσεται στα πλαίσια των εξελίξεων που άρχισαν με την πρώτη οδηγία του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1977 περί του συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος (ΕΕ αριθ. L 322/77).

1.2. Το κείμενο όμως του 1977 αφορούσε ουσιαστικά τις τραπεζικές εργασίες γενικά και δεν εξέτασε ειδικά την ενυπόθηκη πίστη, ορισμένα μάλιστα ιδρύματα εξαιρέθηκαν επίσημα από το πεδίο εφαρμογής της. Εξάλλου, οι εθνικές νομοθεσίες συχνά απαγορεύουν σε οργανισμούς που ειδικεύονται σ' αυτό το είδος πίστης να αναπτύσσουν δραστηριότητα εκτός της εθνικής τους επικράτειας.

1.3. Επίσης, η πρώτη οδηγία εκάλυψε κυρίως την ελευθερία εγκατάστασης των υποκαταστημάτων η λειτουργία των οποίων υπόκειται, σε όλες τις χώρες της Κοινότητας, σε ορισμένους όρους που θεωρούνται ως ελάχιστοι.

1.4. Το κείμενο, εξάλλου, δεν προέβλεψε ότι κατά την εγκατάστασή τους σε άλλες χώρες, οι ενδιαφερόμενοι οργανισμοί θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τις δικές τους πιστωτικές και χρηματοδοτικές τεχνικές, που είναι ενδεχομένως διαφορετικές από αυτές της χώρας υποδοχής.

1.5. Πάνω σε αυτά τα τρία σημεία τα οποία τίγονται μετά από μακροχρόνιες μέλετες που πραγματοποίησε η Επιτροπή σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους επαγγελματικούς κύκλους, η εξεταζόμενη πρόταση οδηγίας περιλαμβάνει νεωτεριστικά στοιχεία επειδή οι διατάξεις της:

- αφορούν σαφώς την ενυπόθηκη πίστη και δημιουργούν κυρίως για τις διάφορες χώρες την υποχρέωση να επιτρέψουν την «έξοδο» των ειδικευμένων οργανισμών τους,
- διέπουν όχι μόνο τη δημιουργία υποκαταστημάτων αλλά επίσης την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών κατευθειάν από τη χώρα προέλευσης, χωρίς εγκατάσταση στη χώρα υποδοχής,
- επιτρέπουν στους εξειδικευμένους οργανισμούς να εφαρμόζουν στη χώρα υποδοχής τις δικές τους τεχνικές δανεισμού και χρηματοδότησης.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Η ΟΚΕ δεν μπορεί παρά να εκφράσει την ικανοποίησή της για την πρόθεση που εξεδήλωσε η Επιτροπή να ελευθερωθεί η ενυπόθηκη πίστη.

2.2. Πράγματι, εδώ και πολλές δεκαετίες, η ενυπόθηκη πίστη είναι κυρίως προσανατολισμένη προς τη στέγαση. Κατεβλήθη μία άνευ προηγουμένου προσπάθεια στις διάφορες χώρες της Κοινότητας για να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην ιδιοκτησία κυρίως νέων οικοδομών. Ο αριθμός όμως των ατόμων που δεν έχουν ακόμη δική τους ιδιοκτησία αντιπροσωπεύει το 50 % περίπου του πληθυσμού, με παραλλαγές ανάλογα με τη χώρα, και τα περισσότερα από τα άτομα αυτά επιθυμούν να πραγματοποιήσουν ένα παρόμοιο σχέδιο· η φιλοδοξία αυτή δεν περιλαμβάνει μόνο το στοιχείο

της κληρονομιάς αλλά εξασφαλίζει καλύτερη κοινωνική ενσωμάτωση, κυρίως για τα νέα νοικοκυριά στα οποία παρέχει ένα πλαίσιο που ανταποκρίνεται καλύτερα στις επιθυμίες τους, συχνά με τη μορφή μονοκατοικίας που μπορεί να τους εξασφαλίσει μεγαλύτερη σταθερότητα.

2.2.1. Τα ενδιαφερόμενα για τη χρηματοδότηση των οικοδομήσεων άτομα θα πρέπει να αποκτήσουν όσο το δυνατό μεγαλύτερη φερεγγυότητα με τη βελτίωση των όρων στεγαστικής πίστης ώστε οι όροι αυτοί να συμβιβάζονται με τις δυνατότητες των ενδιαφερομένων για τους οποίους η διαδικασία απόκτησης περιουσίας δεν θα πρέπει να αποτελεί πηγή υπερβολικών δυσκολιών.

2.2.2. Είναι λοιπόν οπωσδήποτε προς το συμφέρον του καταναλωτή να αναπτυχθεί μεγαλύτερη ανταγωνιστικότητα στον τομέα της ενυπόθηκης πίστης στην Ευρώπη και να επιτευχθεί μια μεταβολή ανάλογη με αυτή που πραγματοποιήθηκε στο βιομηχανικό τομέα η οποία θα οδηγήσει σε αριστοποίηση των όρων δανεισμού.

2.3. Θα ήταν επίσης καλό να προσφέρεται μεγαλύτερη ποικιλία όσον αφορά τις μορφές δανεισμού στους υπηκόους των διαφόρων χωρών, με την προσθήκη τεχνικών που τώρα εφαρμόζονται στις άλλες χώρες, είτε πρόκειται για τεχνικές πίστωσης είτε πρόκειται για τεχνικές χρηματοδότησης που θα μπορούσαν να επιτρέψουν την αναζήτηση μιας άριστης κατανομής των αποταμιεύσεων.

2.4. Για τις οικονομίες των χωρών της ΕΟΚ, ήταν τεράστια η σημασία της οικοδομής, που επέτρεψε να εξασφαλισθεί για πολλά χρόνια σημαντική δραστηριότητα τόσο άμεσα όσο και έμμεσα με τις επακόλουθες επιπτώσεις της στη βιομηχανία και τις υπηρεσίες.

Ειδικότερα στον τομέα της απασχόλησης, εκτιμάται γενικά ότι η οικοδομή κινητοποιεί, με ίση παραγωγή, εργατικό δυναμικό κατά 30 % περισσότερο από τις μεταποιητικές βιομηχανίες και ότι κάθε κατοικία που αρχίζει να κτίζεται συνεπάγεται τη δημιουργία δύο θέσεων απασχόλησης, μία στον τομέα των οικοδομών και μία σε συναφείς τομείς. Όμως, η οικοδομική βιομηχανία της ΕΟΚ έχασε μέσα σε τρία χρόνια, από το 1981 έως το 1984, ένα εκατομμύριο περίπου θέσεις εργασίας, που είχαν ως αποτέλεσμα την ανεργία δύο εκατομμυρίων ατόμων. Οι χώρες της ΕΟΚ θέλουν οπωσδήποτε να ξεπεραστεί η σημερινή κρίση οικοδομής και θα ήταν καλό να εκφραστεί καθαρά η κοινή τους θέληση σ' αυτό το σημείο (1).

Θα πρέπει να προστεθεί, τέλος, ότι η ανάκαμψη των κατασκευών, θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των φορολογικών εσόδων η οποία θα ήταν ιδιαίτερα ευπρόσδεκτη σ' αυτή την περίοδο δυσκολιών του προϋπολογισμού.

2.5. Αυτοί ακριβώς οι λόγοι οδήγησαν εξάλλου την Επιτροπή να συμπεριλάβει την παρούσα πρόταση οδηγίας στο «Λευκό Βιβλίο» (έγγραφο COM(85) 310 τελικό) με τίτλο «Η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς» που παρουσιάστηκε

(1) Γνωμοδότηση της ΟΚΕ με θέμα «Η κατάσταση στον τομέα της οικοδομής». Εισηγητής: ο κ. Evain (ΕΕ αριθ. C 230 της 10. 9. 1981).

στη διάσκεψη κορυφής του Μιλάνου στις 28 και 29 Ιουνίου 1985. Είναι γνωστό ότι, στο έγγραφο αυτό, η Επιτροπή συνιστά να ληφθούν ορισμένα μέτρα που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής κατανομής της κοινοτικής αποταμίευσης· κρίνει, ιδιαίτερα, ότι θα πρέπει να μπορέσει να διευκολυνθεί η ανταλλαγή χρηματοοικονομικών αγαθών σε κοινοτική κλίμακα με την ελαχιστοποίηση του συντονισμού των ρυθμίσεων ώστε να δημιουργηθεί η βάση της αμοιβαίας αναγνώρισης από τα κράτη μέλη των όσων το καθένα από αυτά κάνει για να προστατέψει το κοινό.

2.6. Εφόσον το Συμβούλιο τάχθηκε υπέρ αυτών των προανατολισμών με σκοπό να επιτευχθεί η πραγματοποίηση μίας ενιαίας αγοράς στην Κοινότητα το αργότερο ως το 1992, η ΟΚΕ δεν μπορεί να κάνει τίποτε άλλο παρά να εγκρίνει την πρόταση οδηγίας η οποία επαναλαμβάνει στον τομέα της ενυπόθηκης πίστης τους κανόνες που αναφερθηκαν παραπάνω. Το έγγραφο, αυτό για το οποίο μπορούμε να πούμε ότι αποτελεί ένα σημαντικό βήμα στην προσπάθεια για την Ευρώπη των πολιτών, ανταποκρίνεται εξάλλου στις προσδοκίες της ΟΚΕ, τις οποίες εξέφρασε κυρίως στη γνωμοδότησή της της 3ης Ιουλίου 1982 σχετικά με τα προβλήματα του οικοδομικού τομέα και της ανεργίας στην Κοινότητα. Στη γνωμοδότηση αυτή η ΟΚΕ ζητούσε κυρίως από την Επιτροπή να επιταχύνει την πραγματοποίηση μιας καλύτερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών και μεγαλύτερης ελευθερίας εγκατάστασης. Εξέφραζε επίσης την επιθυμία να μπορέσει ολόκληρη η Κοινότητα να επωφεληθεί από τα πλεονεκτήματα των ιδιαίτερα αποτελεσματικών συστημάτων ενυπόθηκης πίστης.

3. Επιβάλλεται η εμφάνιση ορισμένων τεχνικών προβλημάτων

3.1. Ο τομέας της ενυπόθηκης πίστης εξακολουθεί να παραμένει πολύπλοκος και ευαίσθητος και η ΟΚΕ δεν μπορεί να αποσιωπήσει ορισμένα προβλήματα, διαφορετικής ίσως βαρύτητας, τα οποία όμως θα πρέπει να συζητηθούν εφόσον επιθυμία είναι να επιτευχθεί μια ενιαία αγορά ενυπόθηκης πίστης με αρμονικό τρόπο και σταδιακά στα κράτη μέλη.

3.1.1. Καταρχήν, αποτελεί χαρακτηριστικό της ίδιας της ενυπόθηκης εγγύησης να έχει τοπικό χαρακτήρα. Το κτηματικό σύστημα και οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες μπορεί να προσβληθεί το δικαίωμα ιδιοκτησίας αποτελούν πεδία φορτισμένα σε μεγάλο βαθμό με συναισθηματικές έννοιες και συχνά παλιές παραδόσεις. Υπάρχουν λοιπόν σε πολλές χώρες πολύ αυστηρές ρυθμίσεις, οι οποίες αφορούν κυρίως το σύστημα απογραφής της κτηματικής περιουσίας ή τις εκτελεστικές διαδικασίες και οι ρυθμίσεις αυτές δεν εξυπηρετούν μόνο την ασφάλεια των πιστωτών, αλλά προστατεύουν επίσης και τους οφειλέτες – οι οποίοι δεν μπορούν να υποθηκεύσουν ή να χάσουν την περιουσία τους παρά μόνο με ορισμένους όρους – και τους τρίτους οι οποίοι πρέπει να γνωρίζουν για παράδειγμα την ακριβή κατάσταση της οποιασδήποτε προς πώληση περιουσίας.

3.1.2. Από την άποψη αυτή οι εγγυήσεις που παρέχονται από τις διάφορες χώρες παρουσιάζουν ορισμένες διαφορές, οι οποίες όμως δεν δείχνουν να αποτελούν, από μόνες τους, ένα ανυπέρβλητο εμπόδιο για την ελευθέρωση στον τομέα της ενυπόθηκης πίστης. Έτσι, για παράδειγμα, ορισμένες χώρες

δεν απαιτούν για τη σύσταση υποθήκης τον τύπο του επίσημου εγγράφου που εξασφαλίζει, εντούτοις, μεγάλη ασφάλεια στα συμβαλλόμενα μέρη. Κατά τον ίδιο τρόπο, το σύστημα απογραφής και δημοσίευσης της κτηματικής περιουσίας παρέχει κάπως άνισες εγγυήσεις ανάλογα με την περίπτωση (σχετικά πρόσφατο σύστημα απογραφής – επομένως και ατελές – η απογραφή που εξαιρεί ορισμένα προνόμια που θα μπορούσαν να περιορίσουν σε μεγάλο βαθμό τα δικαιώματα των πιστωτών ενυπόθηκων δανείων).

Η ΟΚΕ σημείωσε την άποψη των εκπροσώπων της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία το δίκαιο που διέπει την ενυπόθηκη πίστη θα είναι το δίκαιο της χώρας όπου βρίσκεται το ακίνητο.

3.1.3. Με το ίδιο πνεύμα ορισμένες χώρες έχουν εξασφαλίσει κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, εξαιρετικά σαφείς ρυθμίσεις για την προστασία των δανειζόμενων. Η έκταση όμως και ο περιοριστικός χαρακτήρας αυτών των διατάξεων ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό ανάλογα με τη χώρα. Για παράδειγμα, όσον αφορά το ποσό αποζημίωσης που εισπράττεται σε περίπτωση προεξόφλησης.

3.1.4. Υπάρχουν ακόμη οι ρυθμίσεις για την προστασία των ατόμων καταθετών που συνεισφέρουν κεφάλαια (συντελεστές ασφαλείας), που αγοράζουν ομολογίες ή οποιουσδήποτε άλλους τίτλους που διαφέρουν από χώρα σε χώρα.

3.1.5. Είτε πρόκειται για το δίκαιο που διέπει την ενυπόθηκη πίστη, τη νομοθεσία για την προστασία του καταναλωτή ή την προστασία των αποταμιευτών, θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες, ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία ενδεχόμενων συγχύσεων στα πνεύματα εξαιτίας της ποικιλίας των ισχυουσών ρυθμίσεων. Δεν πρέπει να παραγνωριστεί το γεγονός ότι οι δεσμεύσεις σ' αυτόν τον τομέα αφορούν σχετικά μεγάλα ποσά, καθώς και μεγάλα χρονικά διαστήματα και συνεπώς αποκτούν ιδιαίτερα μεγάλη βαρύτητα. Θα πρέπει λοιπόν να δοθεί οπωσδήποτε μεγαλύτερη προσοχή στην πληροφόρηση που θα δοθεί στις διάφορες κατηγορίες των ατόμων που παρεμβαίνουν.

3.1.6. Είναι γνωστό επίσης ότι οι φορολογικές στρεβλώσεις, έχουν συχνά νοθεύσει, στο εσωτερικό της κάθε χώρας, τον ανταγωνισμό. Απ' όσο γνωρίζει η Επιτροπή, δεν σημειώνονται τώρα σαφείς στρεβλώσεις του ανταγωνισμού από χώρα σε χώρα. Σε περίπτωση όμως που παρουσιαστούν ανισότητες σχετικά, μόλις εφαρμοσθεί η οδηγία, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει κατάλληλα μέτρα.

3.2. Από καθαρά δημοσιονομική άποψη, είναι σκόπιμο να αναφερθούν σύντομα οι τεχνικές πλευρές.

3.2.1. Το πρώτο εμπόδιο που υπενθυμίζει και η ίδια η Επιτροπή αποτελούν τα κείμενα τα οποία μπορούν σήμερα να εμποδίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων μεταξύ των διαφόρων χωρών της Κοινότητας. Το εξεζητημένο υπόμνημα προβλέπει ότι η νέα οδηγία «θα συνοδευθεί προσεχώς από ειδική οδηγία βασιζόμενη στο άρθρο 67 της συνθήκης για την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων που σχετίζονται με τις εργασίες που αναφέρονται στην παρούσα πρόταση». Θα πρέπει όμως να υπενθυμισθεί ότι σε πολλά

κράτη, επετράπη, μόλις πρόσφατα, να διατηρηθούν για δύο ή τρία έτη, με δυνατότητα παράτασης, μέτρα περιορισμού των επενδύσεων ή των κινήσεων κεφαλαίων.

Η ΟΚΕ επιμένει άλλη μία φορά στην προτεραιότητα που χρειάζεται να δοθεί στην κατάργηση του ελέγχου συναλλαγματος στην ΕΟΚ.

3.2.2. Ένα βασικό πρόβλημα αφορά την ύπαρξη σε ορισμένες χώρες συστημάτων ποσοτικών περιορισμών της πίστης. Η λογική επίπτωση του σχεδίου οδηγίας θα έπρεπε να είναι η κατάργηση αυτών των περιορισμών και η γενίκευση στην Ευρώπη ενός συστήματος ελέγχου που να στηρίζεται στην αυτορρύθμιση της αγοράς (ρύθμιση με βάση τα επιτόκια). Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ενθαρρύνει με το παραπάνω αυτόν τον προσανατολισμό. Επιθυμεί όπως αυτή η ελευθέρωση που είναι ευνοϊκή για τη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς κεφαλαίων στην Ευρώπη και για τον ελεύθερο ανταγωνισμό των οικονομικών δυνάμεων, πραγματοποιηθεί μέσα στις ίδιες προθεσμίες με την εφαρμογή της οδηγίας.

3.2.3. Η πρόταση οδηγίας περιέχει ασάφειες, όπως π.χ. οι νομικές διατάξεις που θεσπίζονται «για λόγους δημόσιου συμφέροντος» (άρθρο 10). Τα σημεία αυτά χρειάζεται να διευκρινισθούν ώστε να μειωθούν στο ελάχιστο οι προσφυγές στο Δικαστήριο το οποίο δεν είναι δυνατό να αποτελέσει την κανονική αρμόδια αρχή για τον καθορισμό των ορίων εφαρμογής της οδηγίας.

3.3. Στην πράξη και ανεξάρτητα από την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων, που ήδη προβλέπεται στην πρόταση οδηγίας, ένας ελάχιστος συντονισμός των ρυθμίσεων που προβλέπεται εξάλλου από το Λευκό Βιβλίο, θα πρέπει να συνοδεύει σε ορισμένους τομείς την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

3.3.1. Αυτό θα έπρεπε επίσης να ισχύει για τα:

- δίκαια σχετικά με τις εγγυήσεις που παρέχονται στους δανειζόμενους και στους συνεισφέροντες κεφάλαια έτσι ώστε να αποφευχθεί η περιπλάνηση ενός κοινού που στις περισσότερες περιπτώσεις είναι ιδιαίτερα ευπρόσβλητο (νεαρά ζευγάρια σε αναζήτηση κατοικίας, μικροί αγοραστές ομόλογων) σε ασυνήθιστες και πολύπλοκες διαδικασίες,
- τις αρχές εποπτείας και τα κριτήρια φερεγγυότητας των ειδικευμένων στην ενυπόθηκη πίστη ιδρυμάτων, υπενθυμίζοντας ότι η μελέτη γι' αυτό το σημείο προωθείται ήδη αποτελεσματικά από την Επιτροπή,
- οι μέθοδοι ρύθμισης και ελέγχου της πίστης στην Κοινότητα, που είναι ασυμβίβαστες με το ελεύθερο παιχνίδι του ανταγωνισμού, και θα πρέπει να καταργηθούν.

3.4. Η ΟΚΕ κρίνει, εξάλλου, ότι για να αποφευχθούν οι στρεβλώσεις ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων της χώρας υποδοχής και της χώρας προέλευσης, η χώρα υποδοχής πρέπει να καθυστερήσει την εφαρμογή ορισμένων τεχνικών στον τομέα της ενυπόθηκης πίστης που εφαρμόζονται σ' ένα άλλο κράτος μέλος έως ότου μπορέσει να προσαρμόσει τη νομοθεσία ή τις ρυθμίσεις της, ώστε να επιτρέπεται στις επιχειρήσεις της χώρας αυτής να κάνουν χρήση αυτών των πρακτικών.

Αυτή η ελευθερία όμως θα πάψει να ισχύει μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 12, δηλαδή κατά το 1992 (προβλεπόμενη ημερομηνία για την πραγματοποίηση της εσωτερικής αγοράς), όταν η παρούσα οδηγία τεθεί σε πλήρη εφαρμογή.

Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει κάθε χρόνο μια έκθεση στο Συμβούλιο για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, καθώς και για τις νομοθετικές και κανονιστικές προσαρμογές που έχουν πραγματοποιήσει τα κράτη μέλη.

3.5. Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητο να επεκταθεί στα ιδρύματα ενυπόθηκης πίστης, το συντομότερο δυνατό, η αρχή της ελευθερίας εγκατάστασης που καθιερώθηκε με την πρώτη οδηγία.

4. Συμπεράσματα

4.1. Ως κατακλείδα, η ΟΚΕ δεν παρέμεινε αδιάφορη στο νεωτεριστικό χαρακτήρα της ενέργειας της Επιτροπής η οποία εμπνεύστηκε από την περίφημη απόφαση «Cassis de Dijon» του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για να αναζητήσει μια λύση στον τομέα της ενυπόθηκης πίστης.

4.2. Η απόφαση αυτή ορίζει καταρχήν ότι ένα προϊόν το οποίο διατίθεται στην αγορά σε μία χώρα της ΕΟΚ σύμφωνα με τις κανονιστικές διατάξεις της χώρας αυτής, θα πρέπει να μπορεί να κυκλοφορεί εξίσου και χωρίς περιορισμό, στις άλλες χώρες της ΕΟΚ.

4.3. Η ενέργεια της Επιτροπής εντάσσεται τώρα σ' ένα περισσότερο φιλόδοξο πλαίσιο το οποίο χαράσσει το Λευκό Βιβλίο για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς.

4.4. Η ΟΚΕ τάσσεται λοιπόν υπέρ ενός προσανατολισμού αυτού του είδους ο οποίος πρέπει να επιτρέψει τη δημιουργία μιας Ευρώπης των πολιτών που να εξασφαλίζει σ' αυτούς μεγαλύτερη ποικιλία προϊόντων.

4.5. Αφού λάβει υπόψη της τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της ενυπόθηκης πίστης, η ΟΚΕ κρίνει, εντούτοις, ότι οφείλει να επισύρει την προσοχή της Επιτροπής:

- από τη μια πλευρά, στην ανάγκη για ενημέρωση των καταναλωτών, με κάθε κατάλληλο μέσον, όσον αφορά αυτά τα νέα προϊόντα και το περιβάλλον τους,

και

- από την άλλη πλευρά, στα τεχνικά και κανονιστικά προβλήματα η λύση των οποίων θα πρέπει να συνοδεύει την εφαρμογή της παρούσας πρότασης οδηγίας και για τα οποία δεν αμφιβάλλει ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα καταβάλουν κάθε προσπάθεια για να υπερνικήσουν.

Η ΟΚΕ επιθυμεί επίσης να διατυπώσει τις ακόλουθες ειδικές παρατηρήσεις:

5. Ειδικές παρατηρήσεις

Άρθρο 1

5.1. Το κείμενο αυτό ρυθμίζει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Σημειώνεται σχετικά:

- α) ότι δεν θα πρέπει να επαναληφθεί οπωσδήποτε η επιλογή που έγινε στα πλαίσια της πρώτης οδηγίας, η οποία αποτελεί ένα ήδη παλιό κείμενο και δεν είναι απαραίτητη προσαρμοσμένη στην παρούσα συγκυρία·
- β) αν και η ενυπόθηκη πίστη αφορά κυρίως τη στεγαστική πίστη και ο «σχολιασμός των άρθρων» που παρεμβάλλεται στην αρχή της πρότασης οδηγίας αναφέρεται σε πιστώσεις «που αποβλέπουν στην ανέγερση ή την απόκτηση κατοικίας», είναι δυνατό να σκεφθεί κανείς ότι το νέο κείμενο θα εφαρμοσθεί για συναλλαγές που ασφαλίζονται με υποθήκη οποιoσδήποτε και αν είναι ο σκοπός τους και ότι αντίθετα, οι στεγαστικές πιστώσεις χωρίς υποθήκη δεν θα προβλέπονται από την οδηγία·
- γ) είναι δυνατό, να γεννηθούν ερωτηματικά όσον αφορά την εφαρμογή αυτού του κειμένου σε ιδρύματα στα οποία οι εργασίες ενυπόθηκτης πίστης αποτελούν μέρος των δραστηριοτήτων τους. Πράγματι, στο σχολιασμό των άρθρων αναφέρεται ότι η οδηγία «καλύπτει δραστηριότητες που συνίστανται βασικά στην χορήγηση πιστώσεων ασφαλισμένων με υποθήκη. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η οδηγία πρέπει να μπορεί να εφαρμόζεται επίσης στα ιδρύματα των οποίων η δραστηριότητα αφορά μερικά μόνο τις πράξεις ενυπόθηκτης πίστης. Κάθε αντίθετη κατάσταση θα αποτελούσε μια αυθαίρετη εισαγωγή διακρίσεων και θα είχε σαν συνέπεια πρόδηλες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού·
- δ) τέλος, θα πρέπει να προβλεφθούν επίσης τα ιδρύματα που επαναχρηματοδοτούνται με γραμμάτια κινητοποίησης ενυπόθηκων απαιτήσεων ή με την έκδοση οποιωνδήποτε άλλων τίτλων.

5.1.2. Η ΟΚΕ επιθυμεί να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις που διατυπώνονται παραπάνω στα στοιχεία β) και γ) κατά τη διευκρίνιση του νομικού διατακτικού του πρώτου άρθρου.

Άρθρο 4

5.2. Με την επιφύλαξη της θέσπισης μιας μεταβατικής περιόδου η ΟΚΕ κρίνει ότι είναι απαραίτητο να συμπληρωθεί αυτό το άρθρο με ένα κείμενο που να υποχρεώνει τις χώρες υποδοχής να καταργήσουν τις διατάξεις που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την καθιέρωση τεχνικών που εφαρμόζουν πιστωτικά ιδρύματα άλλων χωρών. Για να μπορέσει όμως ο καθένας να εκτιμήσει τις πραγματικές συνέπειες αυτού του κειμένου και τους περιορισμούς που μπορεί να υπάρξουν κατά την πρακτική εφαρμογή του λόγω εσωτερικών διατάξεων δημόσιας τάξης, θα πρέπει να περιληφθούν, σε ένα παράρτημα της οδηγίας, οι τεχνικές που έχουν εγκριθεί από τα διάφορα κράτη μέλη. Η ενημέρωση αυτού του εγγράφου θα πρέπει να διευκολυνθεί σημαντικά από τις εργασίες ανάλυσης που προωθούνται από τους ενδιαφερόμενους επαγγελματικούς κύκλους και θα μπορούσε να αποβεί χρήσιμη για τις χώρες υποδοχής στο μέτρο που θα τους επιτρέψει να εγκρίνουν την εφαρμογή άλλων τεχνικών που χρησιμοποιούνται σε άλλες χώρες της ΕΟΚ.

Άρθρο 5.2

5.3. Το κείμενο αυτό προβλέπει ότι μέχρι να πραγματοποιηθεί η εναρμόνιση στον τομέα των ενυπόθηκων ομολόγων, τα ομόλογα αυτά θα μπορούσαν να υπόκεινται στις ρυθμίσεις

που ισχύουν στη χώρα υποδοχής. Μια παρόμοια λύση φαίνεται πολύ λογική. Θα μπορούσε όμως κανείς να σκεφθεί ότι αν δεν πραγματοποιηθεί γρήγορα η πλήρης εναρμόνιση, θα είναι μεγάλος ο πειρασμός να δοθεί τέλος σε μια ουσιαστικά προσωρινή διάταξη. Οι εγγυήσεις όμως που συνδέονται με τα ενυπόθηκα ομόλογα ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό ανάλογα με τη χώρα (κυρίως όσον αφορά την ποιότητα των ενυπόθηκων απαιτήσεων που θίγονται) και η συνύπαρξη, στις χρηματοδοτικές αγορές, τίτλων που παρέχουν τελείως διαφορετικά εγγύα θα ήταν πολύ επικίνδυνη για την αποταμίευση δεδομένου ότι οι κάτοχοι ομολόγων είναι συχνά άτομα με περιορισμένους πόρους τα οποία χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας.

Ακόμη, σε ορισμένες χώρες, δεν υπάρχει σήμερα νομοθεσία που να ρυθμίζει την έκδοση ενυπόθηκων ομολόγων.

5.3.1. Για να διευκρινισθεί η κατάσταση και να εξασφαλισθεί οπωσδήποτε καλύτερη προστασία της αποταμίευσης, θα ήταν σκόπιμο να καθοριστούν σ' αυτή την οδηγία ή σε μια άλλη συνακόλουθη οδηγία οι ελάχιστοι όροι τους οποίους πρέπει να ικανοποιούν τα ενυπόθηκα ομόλογα που θα εκδοθούν σε μια τέτοια περίπτωση.

5.3.2. Θα μπορούσε επίσης να διερωτηθεί κανείς τι ισχύει όσον αφορά τα άλλα μέτρα επαναχρηματοδότησης (απλά ομόλογα, ή άλλοι αντιπροσωπευτικοί τίτλοι ενυπόθηκτης πίστης).

Άρθρο 6

5.4. Το άρθρο αυτό παρέχει στη χώρα υποδοχής το δικαίωμα να απαιτεί να διενεργούνται οι πράξεις για τη σύναψη και τη χορήγηση δανείων στο νόμισμά της, πράγμα που αποτελεί προσπάθεια περιορισμού των συγχύσεων που είναι δυνατό να προκύψουν από την εισαγωγή σε μια χώρα ασυνήθιστων τεχνικών.

5.4.1. Εξάλλου, προβλέπεται ότι το ενδιαφερόμενο ίδρυμα μπορεί πάντοτε να χρησιμοποιεί την ECU ως εναλλακτικό νόμισμα. Δεν είναι δυνατό παρά να εγκριθεί αυτή η διάταξη η οποία θα πρέπει να οδηγήσει σε μεγαλύτερη χρήση της ECU για τις συναλλαγές που αφορούν μεμονωμένα άτομα.

5.4.2. Θα πρέπει να προειδοποιηθούν οι δανειολήπτες για τους κινδύνους και τα πλεονεκτήματα που εμπεριέχουν ενδεχομένως οι συμβάσεις που έχουν συναφθεί είτε σε ECU, είτε σε άλλο νόμισμα εκτός από το εθνικό.

5.4.3. Σε κάθε περίπτωση, είναι επιθυμητό να υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ των πόρων και των χρήσεων των δανειοδοτικών αργανισμών.

Άρθρο 7

5.5. Αν και η αρχή της μη διάκρισης ως προς την εθνικότητα δεν μπορεί παρά να εγκριθεί, δεν πρέπει να αποκρυφθούν οι πρακτικές δυσκολίες που συγκαλύπτει η εφαρμογή αυτής της διάταξης για τεχνικές που είναι άγνωστες στις χώρες υποδοχής (π.χ. σύστημα επιδοτήσεων επιτοκίου που εφαρμόζεται για ένα ορισμένο είδος πίστης η οποία χορηγείται από ιδρύματα που έχουν συσταθεί γι' αυτό το

σκοπό ή διαμέσου ορισμένων δημόσιων οργανισμών). Η προβλεπόμενη μεταβατική περίοδος όμως θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την επίλυση αυτών των δυσκολιών.

5.5.1. Ανάλογα προβλήματα είναι δυνατό να δημιουργηθούν όσον αφορά τα διάφορα συστήματα αποταμίευσης για την απόκτηση στέγης σε συνδυασμό με κρατικές ενισχύσεις, κυρίως για τους διακινούμενους εργαζόμενους.

Άρθρο 10

5.6. Δεν μπορεί παρά να εγκριθεί η αρχή ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών εποπτείας των ενδιαφερόμενων χωρών. Η προβλεπόμενη όμως διαδικασία εποπτείας και επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση σοβαρής ανωμαλίας που διαταράσσει τη δημόσια τάξη στη χώρα υποδοχής. Όμως, η διαδικασία εποπτείας και επιβολής κυρώσεων, η οποία προβλέπεται σε περίπτωση παραβίασης της νομοθεσίας, φαίνεται να είναι αμφίβολης αποτελεσματικότητας σε περίπτωση σοβαρής ανωμαλίας που διαταράσσει τη δημόσια τάξη στη χώρα υποδοχής.

Άρθρο 11

5.7. Η διάταξη αυτή προβλέπει ότι, κατά τη διάρκεια μίας ανώτατης χρονικής περιόδου 5 ετών από την κοινοποίηση της

οδηγίας, η χώρα καταγωγής μπορεί να περιορίσει τον όγκο συναλλαγών ενός πιστωτικού ιδρύματος στα πλαίσια αυτού του κειμένου, στο 25 % του όγκου των ενυπόθηκων δανείων που χορηγεί το ενδιαφερόμενο ίδρυμα. Για να αποφευχθούν δυσχέρειες εφαρμογής, φαίνεται να είναι προτιμότερο να χρησιμοποιηθεί σαν αναφορά ο όγκος των δανείων που χορηγήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος.

5.7.1. Για λόγους συμμετρίας, θα μπορούσε επίσης, να προβλεφθεί η δυνατότητα περιορισμού του όγκου συναλλαγών από τη χώρα υποδοχής κατά τη μεταβατική περίοδο. Πράγματι, είναι δύσκολο να φαντασθεί κανείς, μία μικρή χώρα να δέχεται ευθύς αμέσως μία σχετικά σημαντική δραστηριότητα ενός δυναμικού ιδρύματος προερχόμενου από άλλη χώρα.

Άρθρο 12

5.8. Η ημερομηνία εφαρμογής της οδηγίας παραμένει απροσδιόριστη. Θα πρέπει να ορισθεί έτσι ώστε να εξασφαλιστεί μία επαρκής προθεσμία (για παράδειγμα 5 έτη) στα κράτη μέλη ώστε να προσαρμόσουν τις νομοθεσίες τους σ' αυτή. Αν προβλεφθεί ένα μεταβατικό καθεστώς όπως προτείνεται στο σημείο 3.4 της παρούσας οδηγίας, η προθεσμία εφαρμογής της οδηγίας πρέπει να καθοριστεί σε διάστημα ενός έτους από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 1985.

Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Gerd MUHR

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ολοκλήρωση της Εσωτερικής Αγοράς — Λευκό Βιβλίο, που υποβάλλει η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

(85/C 344/09)

Στις 28 Ιουνίου 1985, η Επιτροπή αποφάσισε σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, να γνωμοδοτήσει για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς — Λευκό Βιβλίο, που υποβάλλει η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (έγγρ. COM(85) 310 τελικό).

Η υποεπιτροπή για την «εσωτερική αγορά» στην οποία ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή της στη συνεδρίαση της 6ης Νοεμβρίου 1985 με βάση την προφορική έκθεση του εισηγητή κ. Roeton. Συνεισηγητής ήταν ο κ. Rouzier.

Στη 231η σύνοδο ολομέλειας που πραγματοποιήθηκε στις 27 και 28 Νοεμβρίου 1985 (συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1985) η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με ονομαστική ψηφοφορία 90 ψήφους υπέρ, 14 κατά και 17 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή επιδοκιμάζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής που αποβλέπει στην εδραί-

ωση της εσωτερικής αγοράς και, ενώ εκφράζει τη λύπη της για την απουσία της κοινωνικής διάστασης, υποστηρίζει το φιλόδοξο στόχο μίας πλήρως ενοποιημένης εσωτερικής αγοράς μέχρι το 1992. Η ΟΚΕ, διακηρύσσοντας την αδιαφι-

λονίκητη προσήλωσή της, καλεί τα κράτη μέλη να τηρήσουν την υπόσχεσή τους της 29/30ής Μαρτίου 1985 για την επίτευξη μιας ενιαίας αγοράς μέχρι το 1992.

1.2. Το καθήκον αυτό δεν αποτελεί μόνο ένα σταθερό βήμα προς την ενότητα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, αλλά και απαραίτητη προϋπόθεση για τη μελλοντική οικονομική ανάπτυξη, την απασχόληση και τις εμπορικές προοπτικές στον κόσμο. Η Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με μια σκοτεινή επιλογή: είτε ακολουθεί την επιλογή της ενοποίησης της αγοράς σαν μια ολοκληρωμένη οικονομική μονάδα ή συνεχίζει να ακολουθεί ξεχωριστή πορεία ανάπτυξης σε 12 διαφορετικά κράτη μέλη. Αν ακολουθήσουμε την τελευταία πορεία, πρέπει να δεχθούμε μία οικονομική αδυναμία ειδικά έναντι των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας. Πρέπει επίσης να εξετάσουμε την πολιτική ισχύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον κόσμο. Πρωταρχική μας μέριμνα πρέπει να είναι η επιλογή της καλύτερης πορείας, ώστε να δημιουργήσουμε νέες προοπτικές ευημερίας και μακροπρόθεσμης απασχόλησης για τους πολίτες μας. Αν αποτύχουμε στην προσπάθειά μας να ολοκληρώσουμε και ενοποιήσουμε την εσωτερική αγορά θα αποτύχουμε να δημιουργήσουμε μια ευημερούσα Ευρώπη κι' αυτό σημαίνει, λόγω της περιορισμένης οικονομικής ανάπτυξης, υψηλότερη ανεργία και χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο.

1.3. Η δημιουργία μιας ενιαίας εσωτερικής αγοράς αποτελεί έναν από τους θεμελιώδεις στόχους της συνθήκης της Ρώμης, όπως καθιερώνεται στο άρθρο 2 το οποίο αναφέρει:

«Η Κοινότης έχει ως αποστολή, με τη δημιουργία μιας κοινής αγοράς και την προοδευτική προσέγγιση της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών, να προάγει την αρμονική ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της Κοινότητας, τη συνεχή και ισόρροπη επέκταση της οικονομίας, αυξημένη σταθερότητα, επιταχυνόμενη αύξηση του βιοτικού επιπέδου και σχέσεις περισσότερο στενές μεταξύ των κρατών που συνενώνονται.»

1.4. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει επιβεβαιώσει επανειλημμένα την υποστηρίξη της για τους στόχους αυτούς, όπως για παράδειγμα στη γνωμοδότησή της σχετικά με τις προοπτικές για τη δεκαετία του 80⁽¹⁾. Επαναλαμβάνει και στην προκειμένη περίπτωση τις απόψεις αυτές, θεωρώντας ότι η προώθηση της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης είναι πιο επιτακτική από κάθε άλλη φορά και ότι έφθασε η ώρα να προχωρήσουμε πέρα από τις δηλώσεις προθέσεων και να αναλάβουμε δράση: πρέπει να συνεχιστεί και να επιταχυνθεί η κατάργηση των συνοριακών ελέγχων και να περιορισθούν τα διοικητικά εμπόδια στο εμπόριο στο εσωτερικό της Κοινότητας και η πρόοδος για την εναρμόνιση και την τυποποίηση πρέπει να συνεχισθεί και να επιταχθεί.

1.5. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η κατάργηση όλων των μη αναγκαίων εσωτερικών διαδικασιών θα δώσει την απαιτούμενη πολιτική ώθηση και αξιοπιστία στα μάτια των πολιτών της Κοινότητας.

2. Γενικές παρατηρήσεις — Οι προϋποθέσεις για επιτυχία

2.1. Η λήψη αποφάσεων

2.1.1. Ορισμένες υποδείξεις που αναφέρονται στο Λευκό Βιβλίο για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς, μέχρι το 1992, μπορεί να φανούν φιλόδοξες ενόψει των πολλών περίπλοκων προβλημάτων που προκαλούνται από την άρση των φυσικών, τεχνικών και δημοσιονομικών εμποδίων. Για το λόγο αυτό οι κατάλληλες αποφάσεις θα πρέπει να ληφθούν με ακλόνητη πολιτική βούληση για επιτυχία και για να παρακαμφθούν οι επιφυλάξεις και τα εμπόδια. Για να επιτευχθούν οι στόχοι μιας ενοποιημένης αγοράς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δεχθούν τις κοινές για όλους ευθύνες που απορρέουν από τη συνθήκη, ιδιαίτερα στο δημοσιονομικό τομέα, για να αποκομίσουν το μεγαλύτερο δυνατό όφελος.

2.1.2. Κατά συνέπεια, η ΟΚΕ ζητεί από το Συμβούλιο να αναθεωρήσει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Καλεί το Συμβούλιο να υιοθετήσει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία. Αυτό είναι απαραίτητο για να ανταποκριθεί στον μεγάλο όγκο νομοθεσίας που απαιτείται για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς.

2.2. Κοινωνικά θέματα

2.2.1. Το Λευκό Βιβλίο της Επιτροπής που υποδιαιρείται σε τρία μέρη τα οποία ασχολούνται με την άρση των φυσικών, τεχνικών και δημοσιονομικών εμποδίων, δεν προτείνει πρακτικές ιδέες για ένα πρόγραμμα εργασίας, με ένα χρονοδιάγραμμα — για την ανάπτυξη και την υλοποίηση της ευρωπαϊκής διάστασης στον κοινωνικό τομέα. Το Λευκό Βιβλίο πρέπει να συμπληρωθεί με ένα δεύτερο βιβλίο που να ασχολείται εκτεταμένα με τον κοινωνικό τομέα.

2.2.2. Αυτό προϋποθέτει ότι το δεύτερο βιβλίο θα συνταχθεί με τον ίδιο πρακτικό τρόπο όπως ακριβώς και το Λευκό Βιβλίο. Απαιτείται επίσης ένα ειδικό χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των μέτρων που είναι αναγκαία σ' αυτόν τον τομέα. Μια ευρωπαϊκή εσωτερική αγορά δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς μακρόπνοη ευρωπαϊκή πολιτική για την οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση.

2.2.3. Ο ΟΚΕ θεωρεί, επομένως, ότι μια τέτοια πολιτική είναι επιτακτικά αναγκαία, εφόσον η δημιουργία μιας εσωτερικής αγοράς, όπως αυτή προτείνεται, θα έχει επιπτώσεις:

- στις τάσεις όσον αφορά την αγοραστική δύναμη και τις τιμές,
- στις συνθήκες εργασίας και στην κατάσταση στην αγορά εργασίας,
- στα πρότυπα της εργατικής νομοθεσίας,
- στη διάρθρωση πολυάριθμων οικονομικών και βιομηχανικών τομέων,
- στις προοπτικές απασχόλησης.

2.2.4. Συνεπώς, θα πρέπει να θεσπισθούν μέτρα ώστε η καθιέρωση της εσωτερικής αγοράς και η αναδιάρθρωση που συνεπάγεται να συμβάλει στην οικονομική αναζωογόνηση και στη μείωση της ανεργίας μάλλον και όχι να έχει σαν κύριο αποτέλεσμα την εξαφάνιση επιχειρήσεων και θέσεων απασχόλησης.

(¹) Γνωμοδότηση «Προοπτικές για τη δεκαετία του 80», που υιοθετήθηκε στις 27/28 Οκτωβρίου 1981 (ΕΕ αριθ. C 343, της 31ης Δεκεμβρίου 1981, σελίδα 29).

2.2.5. Τέλος, η ΟΚΕ επισημαίνει ότι το πρόγραμμα που προτείνεται από το Λευκό Βιβλίο δεν θα πρέπει να εξεταστεί μόνο από καθαρά εμπορική σκοπιά. Μέτρα όπως η άρση των συνοριακών ελέγχων, η αμοιβαία αναγνώριση διπλωμάτων, τα προσόντα που αποκτούνται από την επαγγελματική κατάρτιση και άλλα πιστοποιητικά γνώσεων, τα οποία η ΟΚΕ ελπίζει ότι θα καλύπτουν όλους του τομείς μεταξύ των οποίων και τομείς τόσο διαφορετικοί όσο της ναυπηγικής και της αεροναυπηγικής, θα έχουν άμεσες θετικές επιπτώσεις σε πολλούς πολίτες της Κοινότητας και συνεπώς σημασία για την κοινωνία συνολικά. Αποτελούν ένα σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της «Ευρώπης των λαών».

2.3. Η οικονομική σύγκλιση και περιφερειακή ανάπτυξη

2.3.1. Η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς πρέπει να συνοδεύεται από τον περιορισμό του χάσματος που χωρίζει τις ευημερούσες και τις λιγότερο ευημερούσες οικονομίες της Κοινότητας. Συνεπώς, το άνοιγμα της αγοράς συνεπάγεται μία σαφή δέσμευση για την εφαρμογή συνοδευτικών διαρθρωτικών πολιτικών (π.χ. περιφερειακή πολιτική), χωρίς τις οποίες ορισμένα από τα κράτη μέλη δεν θα είναι σε θέση να αποδεχθούν και να ανεχθούν ένα τόσο υψηλό επίπεδο φιλελευθεροποίησης. Αυτό αποτελεί προϋπόθεση για να διασφαλιστεί ότι η ΕΟΚ δεν θα αποτελεί μόνο μια αλοκληρωμένη αλλά και μία επαρκώς ομοιογενή αγορά. Το Συμβούλιο στις αποφάσεις του δεν θα πρέπει να υποτιμά τη σημασία αυτής της άποψης.

2.4. Τα συμφέροντα των καταναλωτών

2.4.1. Εκτός από την αποτελεσματική ενίσχυση της πολιτικής ανταγωνισμού, ουσιαστικό συστατικό για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αποτελεί η παράλληλη δράση όσον αφορά την πληροφόρηση, προστασία και εκπαίδευση των καταναλωτών. Η ΟΚΕ σημειώνει σχετικά την πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο με τίτλο «Μια νέα ώθηση της πολιτικής για την προστασία του καταναλωτή» [COM(85) 314 τελικό], για την οποία η ΟΚΕ δεν θεωρεί ότι ενδεικνύεται να εκφράσει τις απόψεις της αυτή τη στιγμή.

3. Ειδικές παρατηρήσεις — Το Λευκό Βιβλίο

3.1. Έλεγχος των εμπορευμάτων (Λευκό Βιβλίο — Μέρος 10, ΙΙ)

3.1.1. Η θέσπιση ενιαίου διοικητικού παραστατικού το οποίο προορίζεται να αντικαταστήσει 70 περίπου παραστατικά που χρησιμοποιούνται σήμερα στο ενδοκοινοτικό εμπόριο, αποτελεί εύγλωττο παράδειγμα για τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να περιοριστούν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες. Περαιτέρω εργασία όσον αφορά το έγγραφο αυτό θα μπορούσε να προκαλέσει την περαιτέρω απλοποίηση του. Επιπλέον, πρέπει να επιταχυνθεί η εργασία όσον αφορά το πρόγραμμα για τη συντονισμένη ανάπτυξη μηχανογραφημένων διοικητικών διαδικασιών (CD), σε τέτοιο βαθμό ώστε να διευκολυνθεί η ροή του εμπορίου.

3.1.2. Κατά την προώθηση της δημιουργίας μίας παραδεκτής από τους πολίτες της ΕΟΚ κοινοτικής αγοράς, το Συμβούλιο θα πρέπει να υιοθετήσει ένα σταδιακό χρονοδιάγραμμα για τις αυξήσεις των δασμολογικών και φορολογικών ατελειών για εμπορεύματα που μεταφέρονται από ταξιδιώτες, σε βαθμό που κανένας συνοριακός έλεγχος να μην είναι αναγκαίος το 1992.

3.2. Έλεγχος των προσώπων (Λευκό Βιβλίο, Μέρος 10, ΙΙΙ)

3.2.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί απόλυτα ότι οι έλεγχοι στα ενδοκοινοτικά σύνορα πρέπει να έχουν καταργηθεί μέχρι το 1992. Η ανάγκη καταπολέμησης της εγκληματικότητας και του λαθρεμπορίου ναρκωτικών δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως άλλοθι για τη διατήρηση συστηματικών ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα της Κοινότητας, αλλά θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με στενότερη συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων εθνικών αρχών για την αντιμετώπιση του ζητήματος. Έλεγχοι που αφορούν τους εγκληματίες και τρομοκράτες θα πρέπει, εκτός αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, να διενεργούνται με τρόπο συντονισμένο στα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας. Κατάλληλα μέτρα θα πρέπει επίσης να ληφθούν για την κάμψη της παράνομης μετανάστευσης. Στα εσωτερικά σύνορα δεν θα πρέπει να διενεργούνται παρά μόνο αιφνιδιαστικοί έλεγχοι — περιορισμένοι στο ελάχιστο δυνατό. Οι περισσότεροι έλεγχοι πρέπει να γίνονται στο εσωτερικό των κρατών μελών και όχι στα σύνορα. Η επιβολή ισοδύναμων ποινών σε όλες τις χώρες είναι σημαντική.

3.3. Τεχνικοί φραγμοί (Λευκό Βιβλίο, Μέρος 20, Ι).

3.3.1. Η ΟΚΕ επιβεβαιώνει την επιτακτική ανάγκη να δοθεί τέλος στις διαιρέσεις της κοινοτικής αγοράς λόγω της ύπαρξης διαφορετικών υγιεινών και ασφαλιστικών απαιτήσεων και άλλων τεχνικών προδιαγραφών. Οι μη δασμολογικοί φραγμοί αποτελούν μια από τις σημαντικότερες αιτίες λόγω των οποίων η Ευρώπη δεν είναι ανταγωνιστική. Η νέα προσέγγιση της Επιτροπής σχετικά με την εναρμόνιση των τεχνικών προτύπων, στα πλαίσια της οποίας θα εκδοθούν οδηγίες που θα θεσπίζουν μόνο τους βασικούς στόχους όσον αφορά την ασφάλεια ή άλλους τομείς επιδοκιμάζεται. Η ΟΚΕ συνιστά ωστόσο στην Επιτροπή να προέλθει, πριν από τη θέσπιση αυτών των βασικών στόχων, σε διαβουλεύσεις που θα επιτρέψουν στους εκπροσώπους όλων των ενδιαφερόμενων μερών π.χ. κυβερνήσεις, εργοδοσία, εργαζόμενοι, καταναλωτές να συμβάλουν στη διατύπωση προτάσεων ώστε να ληφθούν πραγματικά υπόψη τα συμφέροντά τους κατά την κατάρτιση αυτών των σχεδίων οδηγιών.

3.3.2. Όσον αφορά την καινούργια προσέγγιση για τη θέσπιση νέων τεχνικών προτύπων, η ΟΚΕ επιδοκιμάζει τη δήλωση της Επιτροπής (παράγραφος 72 του Λευκού Βιβλίου) ότι οι απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών θα ληφθούν υπόψη και ότι έχουν γίνει διευθετήσεις για τη συμμετοχή στις εργασίες των CEN και CENELEC των ενώσεων καταναλωτών. Η ΟΚΕ ζητά από την Επιτροπή να ενθαρρύνει τη λήψη των μέτρων που είναι απαραίτητα για το σκοπό αυτό.

3.3.3. Η ΟΚΕ ζητεί από την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει όλες τις εξουσίες που της παραχωρούνται από τη συνθήκη, ιδίως από τα άρθρα 30-36, προκειμένου να ενισχύσει την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των ελέγχων και των πιστοποιήσεων.

3.4. Ελεύθερη διακίνηση για εργασία και άσκηση επαγγέλματος (Λευκό Βιβλίο, Μέρος 20, ΙΙΙ)

3.4.1. Η έλλειψη συντονισμού όσον αφορά τη μεταναστευτική πολιτική και η ελευθερία των κρατών μελών να συνάπτουν διμερείς μεταναστευτικές συμφωνίες με τρίτες χώρες,

έχουν παρεμποδίσει σοβαρά την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος της ελεύθερης διακίνησης και αυτό σημαίνει ότι η αρχή της κοινοτικής προτεραιότητας δεν έχει εφαρμοσθεί.

3.4.2. Όσον αφορά το δικαίωμα εγκατάστασης και την ελευθερία παροχής υπηρεσιών από τους ελεύθερους επαγγελματίες η ΟΚΕ θεωρεί ότι θα πρέπει να υπάρχουν ειδικές διατάξεις για την πρόσβαση στο επάγγελμα και το δικαίωμα της άσκησης του ταυτόχρονα με την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων ανώτατης εκπαίδευσης (θέμα για το οποίο εξετάζει αυτή τη στιγμή τις προτάσεις της Επιτροπής).

3.5. Η βιομηχανική συνεργασία (Λευκό Βιβλίο: Μέρος 2ο, VI)

3.5.1. Όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, αυτές που αυξάνονται σε αριθμό και δημιουργούν αρκετές από τις θέσεις απασχόλησης του μέλλοντος είναι οι μικρές επιχειρήσεις. Οι εσωτερικοί φραγμοί της Ευρώπης επιβάλλουν βαρύ φορτίο σε όλες τις επιχειρήσεις και ιδιαίτερα τις μικρές, και στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών. Μια ολοκληρωμένη εσωτερική αγορά θα περιορίσει τις διοικητικές δαπάνες, θα επιτρέψει σημαντικές οικονομίες και θα μειώσει τις επιδοτήσεις. Μόνο έτσι η οικονομία της Κοινότητας θα είναι σε θέση να επεκταθεί και να δραστηριοποιηθεί σε πραγματική διακοινοτική κλίμακα. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον πραγματικό συντονισμό των εθνικών ενισχύσεων για την έρευνα και ανάπτυξη και στο μεγαλύτερο ρόλο της Κοινότητας στη χορήγηση, στο προανταγωνιστικό στάδιο, ενισχύσεων στους τομείς των νέων τεχνολογιών.

3.5.2. Θα πρέπει να επεκταθεί η κοινοτική βιομηχανική πολιτική που ενθαρρύνει τις καινοτομίες, ενισχύει την ανταγωνιστική θέση της δυτικής Ευρώπης και διασφαλίζει τα συμφέροντα των λαών της.

3.5.3. Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί επιβάλλεται να ενισχυθεί ο διάλογος ανάμεσα στην Επιτροπή, τις κυβερνήσεις και τις οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων.

3.5.4. Η αναγνώριση της «ευρωπαϊκής ομάδας οικονομικών συμφερόντων» από το Συμβούλιο εξασφάλισε ένα νομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορούν να δημιουργηθούν όμιλοι ικανοί να συμβάλλουν σε μια διευρυνόμενη ενιαία κοινοτική αγορά. Επιβάλλεται να καταβληθεί και άλλη εργασία για τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος και την ανάληψη κινδύνων, με τη μείωση των νομοθετικών βαρών που βαρύνουν τις εταιρείες και με την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών.

3.5.5. Η υιοθέτηση από το Συμβούλιο του καταστατικού της «Ευρωπαϊκής Εταιρείας» θα διευκολύνει την διεθνική αναδιάρθρωση βιομηχανικών εταιρειών. Θα έχει επίσης θετικές επιπτώσεις στην εναρμόνιση και την τυποποίηση των προδιαγραφών. Θα περιορίσει ή εξαλείψει τα τεχνικά εμπόδια στην ελεύθερη διακίνηση των βιομηχανικών προϊόντων. Θα καταστήσει επίσης την ευρωπαϊκή βιομηχανία πιο ανταγωνιστική έναντι τρίτων χωρών.

3.5.6. Εκτός από την απλούστευση των θεμάτων που αφορούν τις εταιρείες και την ευρύτερη συμμετοχή του κοινού (παράγραφος 139), έχει μεγάλη σημασία η οι ενέργειες που

θα αναληφθούν για την παγίωση της εσωτερικής αγοράς να συνοδεύονται από πρακτικής πλευράς με προσπάθειες εκμετάλλευσης των ευκαιριών που προς το παρόν δεν αξιοποιούνται (π.χ. βιομηχανία αμυντικού εξοπλισμού).

3.5.7. Επιπλέον η ΟΚΕ επιδοκιμάζει με έμφαση την άποψη της Επιτροπής ότι είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί μια κοινοτική πολιτική για την πνευματική ιδιοκτησία.

3.6. Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου — Παραβάσεις (Λευκό Βιβλίο, Μέρος 2ο, VII)

3.6.1. Η ΟΚΕ ζητεί από την Επιτροπή να συνεχίσει εντατικά τη συστηματική της δραστηριότητα για την ενίσχυση της ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών στα πλαίσια των άρθρων 30-36 προκειμένου να διασφαλιστεί η ελεύθερη διακίνησή τους.

3.6.2. Η Επιτροπή θα πρέπει να διερευνήσει κατά πόσο θα μπορούσε να παρασχεθεί περαιτέρω ενίσχυση στους οικονομικούς επιχειρηματίες, με την εξέταση των προβλημάτων που αφορούν την ερμηνεία των κανονισμών που ισχύουν σήμερα και με την υποβολή συστάσεων για την ομοιόμορφη ερμηνεία τους σε κάθε κράτος μέλος.

3.7. Πολιτική ανταγωνισμού και κρατικές ενισχύσεις (Λευκό Βιβλίο, Μέρος 2ο: VII)

3.7.1. Η ΟΚΕ υποστηρίζει έντονα την άποψη που εξέφρασε η Επιτροπή ότι μια αποτελεσματική πολιτική ανταγωνισμού έχει ωτική σημασία για τη διατήρηση και τη βελτίωση της εσωτερικής αγοράς. Αθέμιτες συγκεντρώσεις της αγοράς και πρακτικές περιορισμού των εμπορικών πωλήσεων που παρεμποδίζουν τον ανταγωνισμό πρέπει να ελέγχονται αυστηρά στα πλαίσια των άρθρων 85 και 86.

3.7.2. Η ΟΚΕ αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη θέσπιση νομοθεσίας που να προβλέπουν κοινοτικό έλεγχο των συγκεντρώσεων ανάμεσα σε επιχειρήσεις. Θεωρεί ότι η πρόταση της Επιτροπής, του Δεκεμβρίου 1981, η οποία υποστηρίχθηκε από γνωμοδότηση της ΟΚΕ της 30ής Ιουνίου 1982, θα πρέπει να περιληφθεί στο παράρτημα ανάμεσα στις αποφάσεις που θα λάβει το Συμβούλιο.

3.7.3. Η ΟΚΕ αποδοκιμάζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών εταιρειών με την εφαρμογή μιας αυστηρής πολιτικής όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις. Μια αποτελεσματική πολιτική στον τομέα αυτό θα επιτρέψει στο μέλλον τη διοχέτευση πόρων προς ανταγωνιστικές βιομηχανίες και υπηρεσίες που δημιουργούν θέσεις απασχόλησης.

3.8. Εξάλειψη των δημοσιονομικών φραγμών (Λευκό Βιβλίο, Μέρος 3ο)

3.8.1. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει την αποφασιστικότητα της Επιτροπής να επιτύχει την πλήρη κατάργηση των εσωτερικών συνοριακών ελέγχων με τη μείωση των σημαντικότερων διαφορών στην έμμεση φορολογία. Η κατάργηση των εσωτερικών φραγμών δεν απαιτεί πλήρη εναρμόνιση του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Οι διαφορές ωστόσο δεν θα πρέπει να είναι τόσο μεγάλες ώστε να οδηγήσουν σε

μεταβολές των αγοραστικών συνηθειών, μετατοπίσεις στο εμπόριο και συνεπώς σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών.

3.8.2. Η προσέγγιση των φορολογικών συντελεστών θα πρέπει να γίνει σταδιακά και να διαρκέσει ορισμένα χρόνια με απώτερο σκοπό τον καθορισμό των μελλοντικών περιθωρίων μέσα στα οποία θα κυμαίνονται οι φορολογικοί συντελεστές. Για να προληφθούν και άλλες αποκλίσεις στο άμεσο μέλλον, θα πρέπει το συντομότερο δυνατό να θεσπιστούν διατάξεις «παγίωσης», με τις οποίες τα κράτη μέλη θα αναλάβουν την υποχρέωση να μην απομακρύνονται από τα κοινά περιθώρια των φορολογικών συντελεστών. Επιπλέον, είναι απολύτως αναγκαίο να ληφθούν οι εκκρεμούσες αποφάσεις σχετικά με τη διάρθρωση του ΦΠΑ. Αυτές περιλαμβάνουν, ιδιαίτερα, ενιαίες φορολογικές εξαιρέσεις και τον προσδιορισμό υπηρεσιών στις οποίες εφαρμόζεται ειδικός φορολογικός συντελεστής. Οποιοσδήποτε πολιτικές αποφάσεις ληφθούν δεν θα πρέπει να υπάρξει άλλη καθυστέρηση στην έναρξη της προκαταρκτικής εργασίας για την εισαγωγή ενός συστήματος συμψηφισμού του ΦΠΑ.

3.8.3. Για την περίοδο ως την άρση των δημοσιονομικών φραγμών θα πρέπει να υιοθετηθούν προσωρινά μέτρα για τον περιορισμό ή την κατάργηση των διοικητικών βαρών που προκύπτουν από τις διαφορές στην επιβάρυνση και την είσπραξη των εθνικών ΦΠΑ. Έτσι θα μπορούσαν να προκύψουν σημαντικά πλεονεκτήματα από τη γενική αποδοχή στο εσωτερικό της Κοινότητας του συστήματος του μεταγενέστερου υπολογισμού. Η ΟΚΕ σημειώνει ότι η έγκριση από το Συμβούλιο του σχεδίου 14ης οδηγίας ΦΠΑ εκρεμεί ακόμη και θα πρέπει να υιοθετηθεί χωρίς χρονοτριβή.

3.8.4. Ένα παράδειγμα των δυσκολιών που αντιμετωπίζονται στον δημοσιονομικό τομέα είναι η εναρμόνιση της διάρθρωσης των φόρων κατανάλωσης στα τσιγάρα. Η ΟΚΕ επιβεβαιώνει τη γνώμη της η οποία είναι ότι οι επί της αξίας φόροι μεγενθύνουν τις διαφορές κόστους εξαιτίας του «πολλαπλασιαστικού» αποτελέσματος, τόσο η αξία όσον και το συγκεκριμένο μέρος του φόρου θα πρέπει σε γενικές γραμμές να είναι του αυτού επιπέδου, αν πρόκειται να εξαλειφθούν οι έλεγχοι στα σύνορα. Στα περισσότερα κράτη μέλη αυτό θα απαιτήσει σημαντικές αλλαγές των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών. Τα κράτη μέλη θα διατηρήσουν την ελευθερία να θεσπίζουν τους δικούς τους συντελεστές, αλλά μόνον σε όρια που δεν στρεβλώνουν το εμπόριο στα σύνορα.

3.8.5. Ο ΦΠΑ και οι ειδικόι φόροι κατανάλωσης στα οινόπνευματώδη που επιβάλλονται από τα διάφορα κράτη μέλη θα πρέπει να προσεγγισθούν όχι μόνο για να εξαλειφθούν οι συνοριακοί έλεγχοι αλλά και για να αποκατασταθεί

μία δίκαιη σχέση στην φορολογία των οινόπνευματώδων και έτσι να εκλείψει η στρέβλωση στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ κρατών και στην επιλογή των καταναλωτών. Επιπλέον, θα πρέπει να θεσπιστούν διατάξεις παγίωσης τόσο για τον ΦΠΑ όσο και για τους φόρους κατανάλωσης ώστε να αποφευχθεί η περαιτέρω διαφοροποίηση των συντελεστών.

4. Χρονοδιάγραμμα

4.1. Ο ΟΚΕ συμφωνεί με την επιμονή της Επιτροπής για την αναγκαιότητα ενός χρονοδιαγράμματος με το 1992 ως οριστική προθεσμία.

4.2. Για να γίνει σεβαστό αυτό το χρονοδιάγραμμα η ΟΚΕ υπογραμμίζει την ανάγκη να βελτιώσει το Συμβούλιο τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων με όλα τα μέσα που διατεθεί, στα οποία συμπεριλαμβάνεται και όπως συμφωνήθηκε από τη σημερινή και τις επόμενες προεδρίες (Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο) με τη χρησιμοποίηση της διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 155 της συνθήκης ⁽¹⁾.

4.3. Για να διευκολυνθεί η πρόοδος στους πιο αμφισβητούμενους τομείς, δηλαδή στην προσέγγιση της έμμεσης φορολογίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα παρέκκλισης όπου είναι απαραίτητο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξουν συστηματικοί συνοριακοί έλεγχοι.

5. Δημόσιες σχέσεις

Για να μπορέσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα να επιτύχει τους στόχους που επιδιώκει με τη γενική υποστήριξη των λαών της, η ΟΚΕ θεωρεί ότι πρέπει να αναληφθεί χωρίς καθυστέρηση μια εκστρατεία ενημέρωσης και εκπαίδευσης. Είναι ανάγκη να συλλεχθούν όσο το δυνατό περισσότερες τεκμηριωμένες πληροφορίες ώστε το ευρύ κοινό να συνειδητοποιήσει τις αρνητικές επιπτώσεις των εσωτερικών φραγμών και τα οφέλη που θα αποφέρουν οι προτάσεις που περιέχονται στο Λευκό Βιβλίο. Μία εκστρατεία αυτού του τύπου απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες από όλα τα ενδιαφερόμενα μέλη, και ιδιαίτερα τα κοινοτικά όργανα, τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, και τις ομάδες που εκπροσωπούν συμφέροντα.

⁽¹⁾ Για τη διασφάλιση της λειτουργίας και αναπτύξεως της κοινής αγοράς η Επιτροπή ασκεί τις αρμοδιότητες που της αναθέτει το Συμβούλιο για την εκτέλεση των κανόνων που θεσπίζει.

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 1985.

Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Gerd MUHR

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

στη γνωμοδότηση της ΟΚΕ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Ψηφοφορία

Αποτέλεσμα ονομαστικής ψηφοφορίας στο σύνολο της γνωμοδότησης

Τα ακόλουθα μέλη παρόντα ή εκπροσωπούμενα ψήφισαν υπέρ της γνωμοδότησης:

Amato, Arena, Bagliano, Beretta, Binnenbruck, Bleser, Bonety, Μπρεδήμα, Briganti, Burnel, Campbell, Carroll, Cavazzuti, Ceyrac, Curlis, De Grave, Della Croce, Delourme, Dore, Δράκος, Drago, Drilleaud, D'Elia, Elkan, Emo Capodilista, Engelen-Kefer, ETTY, Flum, Fortuyn, Fuller, Geuenich, Glesener, Goris, Van Greunsven, Hannon, Heuser, Hilken, Houthuys, Hovgaard Jakobsen, Jaschick, Kelly, Kenna, Kirschen, Law, Lojewski, Löw, Marvier, Masprone, Masucci, Meraviglia, Monier, Mourgues, Muller, Nierhaus, Noordwal, Paggi, Pearson, Pelletier, Plank, Poeton, Pronk, Querleux, Rainero, Van Rens, Romoli, Roseingrave, Rouzier, Sa/iu, Schnieders, Schoepges, Schwarz, George Sharp, Soulat, Spijkers, Stahlmann, Staratzke, Storie-Pugh, Strauss, Strobel, Swift, Tamlin, Van den Broucke, Van Der Mensbrugghe, Van Melckenbeke, Vercellino, Wagner, Weber, Wick, Zinkin, Zoli.

Τα ακόλουθα μέλη παρόντα ή εκπροσωπούμενα εψήφισαν κατά της γνωμοδότησης:

Μπαζιάνας, Χαλιόρης, Ντάσης, Δασούλας, Dunet, Χατζηβασιλείου, Καμιζόλας, Murphy, Nielsen B., Nielsen P., Παυτόπουλος, Σπάχος, Tixier, Βασιλάρας.

Τα ακόλουθα μέλη απέσχον από την ψηφοφορία:

Boddy, De Bievre, De Bruyn, Gredal, Hammond, Hemmer, Jarvis, Jenkins, Maddocks, Margot, Milne, Mols Sørensen, Nielsen M., De Normann, Regaldo, Smith A., De Wit.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Τροπολογίες που απορρίφθηκαν

Οι ακόλουθες γνωμοδοτήσεις κατατέθηκαν σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό και απορρίφθηκαν στην πορεία των συζητήσεων:

Σημείο 1.1

Να διαγραφεί η φράση:

«... ενώ εκφράζει τη λύπη της για την απουσία της κοινωνικής διάστασης...»

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 16, ψήφοι κατά: 79, αποχές: 23.

Σημείο 2.1.2

Να διαγραφεί η παράγραφος αυτή.

Αιτιολογία

Η διαδικασία λήψης αποφάσεων στα πλαίσια του Συμβουλίου είναι θέμα εξαιρετικής σημασίας για την Κοινότητα και δεν άπτεται μόνον της εσωτερικής αγοράς. Η ΟΚΕ δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να πάρει θέση στο ζήτημα αυτό αβασάνιστα, χωρίς δηλαδή προηγούμενο διάλογο και χωρίς να το εξετάσει σε όλες του τις πτυχές.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 28, ψήφοι κατά: 84, αποχές: 4.

Σημείο 2.3.1-2η φράση

Να διαγραφεί η φράση που αρχίζει με τις λέξεις «χωρίς τις οποίες» και τελειώνει με τη λέξη «Φιλελευθεροποίησης». Στη συνέχεια να διατυπωθούν οι φράσεις που ακολουθούν ως εξής:

«Αυτό αποτελεί έναν από τους στόχους για να διασφαλισθεί ότι η ΟΚΕ δεν είναι μόνο μια ολοκληρωμένη αλλά και μια επαρκώς ομολογημένη αγορά. Το Συμβούλιο στις αποφάσεις του δεν θα πρέπει να υποτιμά τη σημασία του στόχου αυτού».

Αιτιολογία

Δεν είναι δυνατό να τεθεί σαν προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της αγοράς η ομοιογένειά της η οποία μπορεί να αποτελέσει στόχο και αποτέλεσμα, αλλά όχι προϋπόθεση.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 21, ψήφοι κατά: 74, αποχές: 11.

Σημείο 3.4.2

Να αντικατασταθεί από το ακόλουθο κείμενο:

«Όσον αφορά το δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης και την ελευθερία παροχής υπηρεσιών από τους ελεύθερους επαγγελματίες η ΟΚΕ πιστεύει ότι πρέπει να υπάρξουν γενικές διατάξεις για την πρόσβαση σε όλα τα επαγγέλματα ταυτόχρονα με την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σύμφωνα με το πνεύμα των προτάσεων της Επιτροπής, τις οποίες εξετάζει τώρα.»

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 30, ψήφοι κατά: 71, αποχές: 13.

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 75/716/ΕΟΚ σχετικά με την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά την περιεκτικότητα σε θείο ορισμένων υγρών καυσίμων ⁽¹⁾

(85/C 344/10)

Το Συμβούλιο αποφάσισε στις 12 Αυγούστου 1985 να ζητήσει, σύμφωνα με το άρθρο 100 της συνθήκης για την ίδρυση της ΕΟΚ, από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότηση για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα βιομηχανίας, εμπορίου, βιοτεχνίας και υπηρεσιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του βάσει της γνωμοδότησης του κ. Flum.

Η ΟΚΕ εξέδωσε με πλειοψηφία, 3 ψήφους κατά, και 7 αποχές κατά τη 231η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1985) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

I. Εισαγωγή

1. Η οδηγία 75/116/ΕΟΚ επιτρέπει —με μια κατανομή κατά κατηγορίες Α και Β— προς το παρόν στο αερίελλαιο,

που προσδιορίζεται αναλυτικότερα στο παράρτημα 1 της οδηγίας, προς χρήση ως έλαιο θερμάνσεων ή καύσιμο αυτοκινήτων ντίζελ ως ανώτατο όριο περιεκτικότητας 0,5 % του βάρους ή 0,3 % του βάρους, ενώ αφήνεται στη διάθεση των κρατών μελών, να προδιαγράψουν ως ανώτατο όριο περιεκτικότητας τα 0,5 % ή τα 0,3 % του βάρους σε θείο.

(¹) ΕΕ αριθ C 205 της 14. 8. 1985, σ. 3.

Η μέση τιμή της περιεκτικότητας σε θείο προσήγγισε στην Ε.Κ. βαθμιαία την κατώτερη οριακή τιμή των 0,3 % του βάρους, η οποία προβλέπεται στην οδηγία.

2. Η πρόταση οδηγίας προβλέπει ένα γενικό ανώτατο όριο περιεκτικότητας 0,3 % του βάρους σε θείο, ενώ μελλοντικά η διανομή κατά κατηγορίες Α και Β πρόκειται να εκλείψει γιατί στα περισσότερα κράτη μέλη η περιεκτικότητα σε θείο έχει ήδη προσεγγίσει ενιαία την προτεινόμενη τιμή και το διακρατικό εμπόριο με προϊόντα πετρελαίου δεν θα πρέπει να επιβαρύνεται με περιττά χαρακτηριστικά ποιότητας.

3. Σε ειδικές περιοχές επιβάρυνσης και όταν υπάρχουν σοβαροί λόγοι προστασίας του περιβάλλοντος, μπορεί να επιτραπεί η χρησιμοποίηση αεριολαίου με περιεκτικότητα σε θείο χαμηλότερη από 0,3 % του βάρους, όχι όμως χαμηλότερη από 0,2 % του βάρους.

II. Γενικές παρατηρήσεις

1. Οι αυξανόμενες επιβαρύνσεις του περιβάλλοντος σε σχέση με την ατμοσφαιρική ρύπανση όχι μόνο βλάπτουν ορισμένα δασικά οικολογικά συστήματα και, μέσω της διάβρωσης υλικών, επίσης οικοδομήματα και οικοδομικά μνημεία, αλλά και αυξάνουν, ιδίως υπό δυσμενείς καιρικές συνθήκες, τους κινδύνους που διατρέχει η υγεία των ανθρώπων.

Γι' αυτό το λόγο η ΟΚΕ επικροτεί με έμφαση όλες τις προσπάθειες της Επιτροπής για βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και, συνεπώς, της ποιότητας της ζωής των πολιτών της Κοινότητας με τη λήψη κατάλληλων μέτρων.

2. Ένα από τα μέτρα αυτά είναι η προτεινόμενη μείωση της περιεκτικότητας των ελαφρών ελαίων σε θείο και ντήζελ. Η ΟΚΕ υποστηρίζει το μέτρο αυτό.

3. Η ΟΚΕ παράδεχεται ότι τα μέτρα για τη βελτίωση του περιβάλλοντος δεν αποκλείουν οικονομικές επιβαρύνσεις τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τους καταναλωτές.

4. Τα προβλήματα περιβάλλοντος δεν είναι δυνατόν σήμερα να επιλυθούν μόνο με εθνικά μέτρα.

Λόγω του υπερσυννοριακού χαρακτήρα των εκπομπών, απαιτούνται, συνεπώς, αλληλέγγυα δράση και συνεργασίες, όχι μόνο στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αλλά και σε σύμπραξη με τις χώρες της ΕΖΕΣ και τα υπόλοιπα συνδεδεμένα κράτη.

Η ΟΚΕ εκφράζει την άποψη ότι η προστασία του περιβάλλοντος θα είναι αποτελεσματική και οικονομικά ανεκτή από τη στιγμή που θα ενοποιηθούν σε διεθνές επίπεδο οι διάφορες υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε συνάρτηση με την προστασία του περιβάλλοντος. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί ο στόχος αυτός, αναμένεται να μεταφερθούν ενδεχομένως επιχειρήσεις σε χώρες με λιγότερο αυστηρή νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει και να εντείνει τις προσπάθειές της προς αυτή την κατεύθυνση.

5. Η ΟΚΕ είναι της γνώμης ότι η προστασία του περιβάλλοντος όχι μόνο διασφαλίζει την υγεία των ανθρώπων αλλά και θέσεις απασχόλησης. Ωστόσο δεν θα πρέπει να οδηγήσει στη δημιουργία νέων εμπορικών εμποδίων μεταξύ των κρατών μελών. Μόνο με τη θέσπιση ενιαίων διατάξεων και νόμων, καθώς και με την αυστηρή εφαρμογή τους είναι δυνατό, πάντα σύμφωνα με τη γνώμη της ΟΚΕ, να έχουν οι εθνικές βιομηχανίες ίσες ευκαιρίες αλλά και ίσα βάρη.

Η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να συγκεντρώσει, την προσοχή στα πλαίσια της μελλοντικής της πολιτικής περιβάλλοντος, ιδιαίτερα σ' αυτή την πτυχή του προβλήματος.

6. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει ρητά την οδηγία αυτή, με την οποία προβλέπεται να μειωθεί από την 1η Ιουλίου 1987 το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο περιεκτικότητας σε θείο του αεριολαίου που διατίθεται στην αγορά στο εσωτερικό της Κοινότητας σε 0,3 % του βάρους και με την οποία προσφέρεται συγχρόνως στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιβάλλουν σε περίπτωση σοβαρών περιβαλλοντολογικών προβλημάτων, τη χρησιμοποίηση αεριολαίων με ακόμη χαμηλότερη περιεκτικότητα σε θείο από 0,3 % του βάρους, όχι όμως χαμηλότερη από 0,2 % του βάρους.

Η Επιτροπή καλείται να καταρτίσει μέχρι την 1η Ιουλίου 1989 μια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας αυτής.

Στην έκθεση αυτή θα πρέπει να διαφαίνεται ο βαθμός στον οποίο η μείωση της περιεκτικότητας σε θείο συνέβαλε στον περαιτέρω περιορισμό της επιβάρυνσης του περιβάλλοντος ή αν απαιτείται ακόμη μεγαλύτερη μείωση της περιεκτικότητας σε θείο.

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 1985.

Ο πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Gerd MUHR

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την

- πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΟΚ) που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2950/83, σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης 83/516/ΕΟΚ που αφορά τη δραστηριότητα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου ενόψει της προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας,
- πρόταση απόφασης του Συμβουλίου που τροποποιεί την απόφαση 83/516/ΕΟΚ που αφορά τη δραστηριότητα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου ενόψει της προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας

(85/C 344/11)

Στις 13 Νοεμβρίου 1985 το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, να γνωμοδοτήσει για τις παραπάνω προτάσεις.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποφάσισε να αναθέσει στον κ. Beretta, ως γενικό εισηγητή, να προετοιμάσει τις σχετικές εργασίες.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά τη διάρκεια της 231ης συνόδου της ολομέλειας (συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1985) υιοθέτησε με 62 ψήφους υπέρ και 7 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Η πρόταση που υπέβαλε η Επιτροπή με σκοπό την τροποποίηση του κανονισμού της απόφασης που αναφέρονται πιο, πάνω αποβλέπει στο να εξασφαλίσει στα νέα κράτη μέλη της Κοινότητας τα οφέλη των κοινοτικών κεκτημένων με τις ίδιες συνθήκες που προβλέπονται για τα σημερινά κράτη μέλη.

2. Η πρόταση τροποποίησης του άρθρου 3 του κανονισμού του ΕΚΤ θα έχει ως αποτέλεσμα να συμπεριληφθεί ολόκληρη η επικράτεια της Πορτογαλίας και οι Ισπανικές περιοχές της Ανδαλουσίας, των Καναρίων, της Καστίλλης-Λεόν, της Καστίλλης-λα Mancha, της Εστρεμαδούρας, της Γαλικίας, της Μούρτσιας και οι «Ciudades» Σέουτα και Μελίλια, στις περιοχές που ήδη επωφελούνται αυξημένου ποσοστού και επιχορήγησης που καθορίζεται σήμερα στα 40 % των πιστώσεων του ΕΚΤ.

2.1. Η πρόταση τροποποίησης της αποστολής του ΕΚΤ αφορά το άρθρο 7 παράγραφο 3 της προηγούμενης απόφασης του Συμβουλίου και αναφέρεται στην αύξηση του ποσοστού που προορίζεται για τις περιοχές απόλυτης προτεραιότητας από 40 % σε 42,5 % για το 1986· σε 43,5 % για το 1987· σε 44,5 % για το 1988. Οι υπόλοιπες πιστώσεις θα διατεθούν κυρίως για την αύξηση της απασχόλησης στις άλλες περιοχές υψηλής ανεργίας μακράς διάρκειας ή/και βιομηχανικής και τομεακής αναδιάρθρωσης.

3. Η ΟΚΕ έχει πλήρη επίγνωση των δικαιωμάτων και των αναγκών των νέων κρατών μελών και θεωρεί ότι οι δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί με τις αντίστοιχες «πράξεις προσχώρησης» θα πρέπει να τιμηθούν· οπωσδήποτε, η ΟΚΕ δεν μπορεί να μην επισημάνει ότι οι επανειλημμένες παρεμβάσεις στο ΕΚΤ επιφέρουν την προοδευτική διασπορά στη

χρήση των πόρων του Ταμείου με σοβαρές απώλειες στη σημασία και την εμβέλεια των παρεμβάσεών του.

4. Η ΟΚΕ επανειλημμένα έχει ζητήσει την αύξηση του συνολικού κεφαλαίου του ΕΤΑ το οποίο αποτελεί το πιο σημαντικό κοινοτικό μέσο σε λειτουργία για την καταπολέμηση της ανεργίας, που αποτελεί πρωταρχικό στόχο της Κοινότητας, και έχει υπογραμμίσει την ανάγκη να αυξηθούν οι ίδιοι πόροι της Κοινότητας που θα της επιτρέψουν να ασκήσει μια πιο κατάλληλη και αποτελεσματική πολιτική.

5. Η ΟΚΕ συμμερίζεται, συνεπώς, τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που διεκδικεί μεγαλύτερη διάθεση πιστώσεων από τον προϋπολογισμό, και λόγω των σκέψεων που αναφέρονται πιο πάνω κρίνει ότι οι τροποποιήσεις που περιέχονται στις προτάσεις της Επιτροπής μπορούν να ενσωματωθούν στα πλαίσια μιας αποδεκτής ισορροπίας μεταξύ των παρεμβάσεων υπέρ των περιοχών απόλυτης προτεραιότητας και των παρεμβάσεων υπέρ των άλλων περιοχών και κατηγοριών μόνο αν αυξηθεί κατάλληλα το συνολικό κεφάλαιο που διατίθεται από το ΕΚΤ.

6. Η ΟΚΕ, λαμβάνοντας υπόψη τον εξαιρετικό χαρακτήρα που παρουσιάζει η προσχώρηση των δύο νέων κρατών μελών, εκφράζει θετική γνώμη για τις προτάσεις μόνο σε ό, τι αφορά το 1986 και με την προϋπόθεση ότι το ποσοστό που προορίζεται για τις περιοχές οι οποίες έχουν απόλυτη προτεραιότητα θα αυξηθεί σε 45 %. Θεωρεί ότι χρειάζεται ταυτόχρονα να προχωρήσουμε σε έναν καλύτερο προσδιορισμό των στόχων του ΕΚΤ που θα υποστηριχθεί και με τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική ικανότητα προκειμένου να αντεπεξέλθει στο ρόλο του όσον αφορά την καταπολέμηση της ανεργίας και την ενίσχυση της οικονομικής ανάκαμψης σύμφωνα με μια λογική που θα βασίζεται στην αλληλεγγύη.

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 1985.

Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Gerd MUHR

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ετήσια οικονομική έκθεση της Επιτροπής 1985

(85/C 344/12)

Το Συμβούλιο αποφάσισε στις 25 Οκτωβρίου 1985, σύμφωνα με την απόφασή του αριθ. 120/84/ΕΟΚ της 18ης Φεβρουαρίου 1974, σχετικά με την πραγματοποίηση ενός υψηλότερου βαθμού σύγκλισης των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας ⁽¹⁾, που τροποποιήθηκε με την απόφαση του αριθ. 787/75/ΕΟΚ ⁽²⁾, και ειδικότερα με το άρθρο 4, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «ετήσια οικονομική έκθεση 1985/86 της Επιτροπής».

Το τμήμα οικονομικών και δημοσιονομικών υποθέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 19 Νοεμβρίου 1985 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Goris.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, κατά την 231η σύνοδο ολομέλειάς της, συνεδρίαση της 28ης Νοεμβρίου 1985 υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 84 ψήφους υπέρ, 2 κατά και 5 αποχές:

1. Εισαγωγή

1.1. Η ΟΚΕ διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η ετήσια οικονομική έκθεση 1985/86 ταυτίζεται σε γενικές γραμμές με τις παρατηρήσεις που διατύπωσε στη γνωμοδότηση και στην εισηγητική της έκθεση για την οικονομική κατάσταση στα μέσα του 1985. Αυτό αφορά προπαντός τη σημασία που δίνει η Επιτροπή στην ανάγκη για μια ανάπτυξη περισσότερο προσανατολισμένη στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και μια πολιτική προσανατολισμένη όχι μόνο στην προσφορά αλλά επίσης στη ζήτηση έστω και αν ο προσανατολισμός αυτός διαφέρει από κράτος σε κράτος. Εξάλλου, θεωρείται σημαντικό το γεγονός ότι αναγνωρίζεται ότη η επιτυχία της προτεινόμενης μεσοπρόθεσμης στρατηγικής εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από ένα διάλογο και μια ομοφωνία ανάμεσα στους κοινωνικούς εταίρους και τις κυβερνήσεις, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε ευρωπαϊκό διαμέσου των θεσμών της Κοινότητας. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί ρεαλιστική η σταδιακή προσέγγιση και η διαρκής εκτίμηση της στρατηγικής αυτής σε όλες τις απόψεις της.

1.2. Όσον αφορά, ορισμένες πτυχές της ετήσιας έκθεσης 1985/86 της Επιτροπής, η ΟΚΕ επιθυμεί να τις επανεξετάσει με βάση τις παρατηρήσεις που είχε διατυπώσει για την οικονομική πολιτική που πρέπει να ακολουθηθεί και στην συνέχεια να λάβει σαφέστερη θέση για τα ζητήματα αυτά.

1.3. Στη γνωμοδότηση αυτή η ΟΚΕ, περιορίζεται στην εξέταση των γενικών γραμμών. Αν και με την πρόβλεψη προηγούμενης διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους έχουν θεσπιστεί ορισμένες βελτιώσεις στη διαδικασία εξέτασης της ετήσιας έκθεσης της Επιτροπής, η ΟΚΕ κρίνει ότι δεν αρκεί ο χρόνος που έχει στη διάθεσή του για την κατάρτιση της γνωμοδότησής της. Αυτό αφορά προπαντός αυτή τη γνωμοδότηση, για την οποία οι παρατηρήσεις των κοινωνικών εταίρων έχουν μεγάλη σημασία. Εξάλλου, η ΟΚΕ κρίνει ότι θα ήταν επιθυμητή η διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους, μεταξύ των άλλων και με την ΟΚΕ, σε μόνιμη βάση.

1.4. Η ΟΚΕ είναι της γνώμης ότι τα αποτελέσματα της στρατηγικής συνεργασίας για την προτεινόμενη ανάπτυξη

εξαρτώνται και από μια επαρκή δημοσιότητα από την υποστήριξη της κοινής γνώμης και από τις αποφάσεις που λαμβάνουν δημοκρατικοί θεσμοί των κρατών μελών.

2. Γενικές παρατηρήσεις

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι επιβάλλεται να γίνει μια σύντομη ανασκόπηση για την εξέλιξη της παγκόσμιας και κοινοτικής οικονομικής συγκυρίας προτού εξεταστούν ορισμένα ειδικά προβλήματα στη γνωμοδότηση αυτή.

2.1. Τάσεις της εξέλιξης της παγκόσμιας οικονομίας

Η εξέλιξη της παγκόσμιας οικονομικής συγκυρίας επηρεάζεται με χαρακτηριστικό τρόπο από την εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης των Ηνωμένων Πολιτειών, την εξέλιξη του παγκόσμιου εμπορίου, τις τιμές των πρώτων υλών, τα επιτόκια που ισχύουν στις κύριες χρηματαγορές και τις τιμές συναλλάγματος.

2.1.1. Κατά το 1985 η οικονομία των ΗΠΑ χαρακτηρίζεται από ένα σοβαρό έλλειμμα του προϋπολογισμού. Συγχρόνως σημειώνεται μια επιδείνωση στις εξαγωγές η οποία επιβράδυνε την οικονομική άνθηση και προκάλεσε κάποια βραδύτητα στους ρυθμούς ανάπτυξης εντονότερη από όσο είχε προβλεφθεί.

Για την περίοδο αυτή το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών πληρωμών επιδεινώθηκε και η τιμή δολαρίου σημείωσε διακυμάνσεις.

Ωστόσο, διαπιστώνεται ότι η εγχώρια ζήτηση παραμένει δυναμική, ο πληθωρισμός κινείται σε χαμηλά επίπεδα, τα επιτόκια σημειώνουν πτώση και δεν υπάρχει ακόμη κορεσμός στην παραγωγική ικανότητα.

Κατά συνέπεια, η πραγματική αύξηση του ΑΕΠ στις Ηνωμένες Πολιτείες για το έτος αυτό θα είναι κατά τι μικρότερη σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις και θα κυμανθεί σε ποσοστό γύρω στο 2,3 %.

2.1.2. Το παγκόσμιο εμπόριο, το οποίο σημείωσε μια εξαιρετική ανάπτυξη κατά το 1984, θα αντιμετωπίσει εφέτος μια επιβράδυνση στην ανάπτυξή του και η αύξησή του θα περιορισθεί στο 5 % σε σχέση με το 9,3 % του προηγούμενου έτους.

(¹) ΕΕ αριθ. L 63 της 5. 3. 1974, σ. 16.

(²) ΕΕ αριθ. L 330 της 24. 12. 1975, σ. 52.

Δυστυχώς, θα πρέπει να σημειωθεί επίσης, ότι αυτή η επιβράδυνση της αύξησης του παγκόσμιου εμπορίου, συνοδεύεται από προστατευτικά μέτρα τα οποία επιβραδύνουν σε μεγάλο βαθμό τη διαδικασία φιλελευθεροποίησης του παγκόσμιου εμπορίου.

2.1.3. Η επιβράδυνση της ανάκαμψης της αμερικανικής οικονομίας επηρέασε τις τιμές πετρελαίου, και τις τιμές μετάλλων οι οποίες σημείωσαν μεγαλύτερη πτώση από αυτήν που είχε προβλεφθεί.

Οι τιμές των γεωργικών προϊόντων ακολούθησαν τον ίδιο ρυθμό, επηρεασμένες από την καλή σοδειά που προμηνύεται για το 1985 και από το υψηλό επίπεδο των αποθεμάτων των προϊόντων αυτών.

2.1.4. Η πολιτική που ακολουθεί η κεντρική τράπεζα των Ηνωμένων Πολιτειών προκάλεσε μια σοβαρή πτώση των επιτοκίων στη χώρα αυτή (τουλάχιστον σε ονομαστικές αξίες). Αυτή η πτώση κανονικά θα πρέπει να διατηρηθεί και θα προκαλέσει κατά συνέπεια μια πτώση των πραγματικών επιτοκίων. Η πτώση των επιτοκίων που σημειώθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες ακολούθηθηκε και συχνά σημειώθηκε προηγουμένως σε άλλα διεθνή χρηματιστήρια και αφορά ταυτόχρονα τα βραχυπρόθεσμα καθώς και τα μακροπρόθεσμα επιτόκια.

2.1.5. Οι τιμές συναλλάγματος των κυριότερων νομισμάτων σημείωσαν διακυμάνσεις και απομακρύνθηκαν από τη βάση η οποία θα μπορούσε να θεωρηθεί σαν βάση ισορροπίας. Έτσι, το 1985 το δολάριο για το πρώτο εξάμηνο ακολούθησε την πορεία της υπερτίμησης και για το δεύτερο της έντονης υποτίμησης. Το φαινόμενο αυτό έχει προκαλέσει σημαντικές κινήσεις στις διεθνείς συναλλαγές και κεφάλαια.

2.2. Η οικονομική κατάσταση της Κοινότητας και οι προοπτικές της

Μέσα σε αυτό το διεθνές κλίμα που περιγράφηκε προηγουμένως, η ευρωπαϊκή οικονομία συνέχισε το τρίτο κατά σειρά έτος οικονομικής ανάκαμψης. Πρόκειται για μια μέτρια και εύθραστη ανάκαμψη η οποία έχει αβέβαιο μέλλον.

2.2.1. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Επιτροπής, κατά το 1985 το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Κοινότητας θα πρέπει να αυξηθεί κατά 2,3 % έναντι 2,2 % του προηγούμενου έτους.

Η ιδιωτική κατανάλωση θα σημειώσει ελαφρά αύξηση (1,7 % έναντι 1 % κατά το 1984) και ο πληθωρισμός θα υποχωρήσει κατά 1 % περίπου.

Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου προβλέπεται να αυξηθούν αισθητά κατά το 1985 (7,9%), και επειδή τα επιτόκια μειώνονται, η τάση αυτή θα μπορούσε να διατηρηθεί ή τουλάχιστον να ενισχυθεί.

2.2.2. Η απασχόληση στην Κοινότητα για το 1985 θα ακολουθήσει μια ελαφρά βελτίωση με τη δημιουργία 375 000 νέων θέσεων, αλλά αυτή η ελαφριά βελτίωση κρίνεται ανεπαρκής για να καλύψει τις ανάγκες που συνδέονται με την αύξηση του ενεργού πληθυσμού για το ίδιο έτος.

Υπό τις συνθήκες αυτές, προβλέπεται μια νέα επιδείνωση της ανεργίας με ποσοστό 11 % έναντι 10,9 % για το 1984.

2.2.3. Οι κοινοτικές εξαγωγές σημειώνουν μια ελαφρά υποχώρηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος και αυτό οφείλεται στην επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου και στην υποτίμηση του δολαρίου.

2.2.4. Πάντα σύμφωνα με τις προβλέψεις της Επιτροπής οι προοπτικές για το 1986 με εξαίρεση ορισμένων χωρών και τομέων δεν είναι συνολικά ιδιαίτερα αισιόδοξες. Το πραγματικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν θα πρέπει να ακολουθήσει τον ίδιο ρυθμό προόδου με αυτόν του προηγούμενου έτους.

Η απασχόληση, θα σημειώσει μια μικρή πρόοδο κατά το 1986, ωστόσο, η αύξηση αυτή δεν θεωρείται ικανοποιητική για να μειώσει τον αριθμό των ανέργων και το ποσοστό ανεργίας θα σταθεροποιηθεί στο ίδιο επίπεδο με το 1985.

Οι τιμές των πρώτων υλών, εφόσον το δολάριο συνεχίσει την υποτίμησή του, θα σημειώσουν κάμψη, πράγμα που μπορεί να προκαλέσει βεβαίως μια αύξηση των εισαγωγών, και ο πληθωρισμός θα μπορούσε να κινηθεί σε επίπεδο κατώτερο του 4 % του προηγούμενου έτους.

Αντίθετα, οι κοινοτικές εξαγωγές, με την προϋπόθεση ότι εξακολουθεί να ισχύει η επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου και υποτίμηση του δολαρίου θα σημειώνουν κάποια μείωση.

Οι επενδύσεις μηχανολογικού υλικού θα σημειώσουν μια μικρή επιβράδυνση την οποία θα μπορούσε να αντισταθμίσει μια αύξηση των επενδύσεων στον τομέα των οικοδομών.

3. Γενικές παρατηρήσεις

Όσον αφορά τις ειδικές παρατηρήσεις, η ΟΚΕ θα περιοριστεί στη σύγκριση ορισμένων απόψεων που διατυπώθηκαν στη γνωμοδότησή της για την οικονομική κατάσταση για το πρώτο εξάμηνο του 1985 με τις προτάσεις που διατυπώνονται στην ετήσια οικονομική έκθεση 1985/86 της Επιτροπής.

3.1. Η στρατηγική συνεργασίας για την οικονομική ανάπτυξη

3.1.1. Η Επιτροπή, στην ετήσια οικονομική της έκθεσης 1985/86, παρουσιάζει το κύριο περιεχόμενο μιας πολιτικής που βασίζεται τόσο στην προσφορά όσο και στη ζήτηση.

Η Επιτροπή διαπιστώνει δικαιολογημένα ότι αντιμετωπίζεται έλλειψη θέσεων απασχόλησης στην Κοινότητα. Κατά συνέπεια για να υπάρξει αντίδραση σ' αυτήν την οικονομική και κοινωνική συμφορά θεωρείται αναγκαίο από τώρα να προσδιορισθούν τα όρια μέσα στα οποία μπορεί να αυξηθεί η παραγωγική ικανότητα. Ουσιαστικά επιβάλλεται να πραγματοποιηθούν μαζικές επενδύσεις. Σχετικά με αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι η αύξηση των παραγωγικών ικανοτήτων θα πρέπει να μην έχουν φειδωλό χαρακτήρα όσον αφορά το εργατικό δυναμικό κάτι που συνέβη στις χώρες της Κοινότητας στο διάστημα των τελευταίων ετών. Σχετικά με αυτό η Επιτροπή κρίνει αναγκαίο να αλλάξει η σχέση τιμής ανάμεσα στους συντελεστές παραγωγής «εργασίας» και «κεφάλαιο» υπό την έννοια να σημειωθεί μια πτώση στην τιμή του συντελεστού «εργασία» σε σχέση με τον συντελεστή «κεφάλαιο». Αυτό συνεπάγεται μια

συγκρατημένη άνοδο των μισθών η οποία θα συνεχισθεί για αρκετά χρόνια έτσι ώστε η αύξηση της παραγωγικότητας εργασίας να είναι ταχύτερη από την αύξηση του κόστους πραγματικού μισθού. Προκειμένου να αποφευχθούν άσκοπες προστριβές ανάμεσα στην προσφερόμενη εργασία και στη ζητούμενη εργασία, η Επιτροπή προτείνει μια μεγαλύτερη ελαστικότητα στην αγορά εργασίας η οποία να επιτρέπει μια έντονη διαφοροποίηση των μισθών περιλαμβανομένων και των πριμοδοτήσεων απόδοσης και μια ανακατανομή των κερδών. Σκοπός της ελαστικότητας αυτής δεν είναι η επάνοδος στις κοινωνικές κατακτήσεις, αλλά η δημιουργία περισσότερων θέσεων απασχόλησης. Αφενός δεν επαρκεί η συγκράτηση των μισθών και μόνο για να επιτευχθεί σύντομα η επιδιωκόμενη αύξηση των θέσεων απασχόλησης. Αφετέρου η αναθέρμανση της ζήτησης εγκυμονεί τον κίνδυνο του πληθωρισμού ή/και της δημιουργίας ανεξέλεγκτου ελλείμματος του προϋπολογισμού χωρίς να υπάρξουν οι επιθυμητές επιδράσεις στην απασχόληση. Επομένως απαιτείται ο συνδυασμός και των δύο.

— Η Επιτροπή δε θέλησε να προτείνει τις πολιτικές λύσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω με τρόπο ιδιαίτερα γενικό. Επίσης χάραξε τις γενικές γραμμές μιας στρατηγικής που σύμφωνα με την άποψή της είναι η μόνη που έχει πιθανότητες επιτυχίας. Η στρατηγική αυτή βασίζεται σε μια κλιμακωμένη συλλογική δράση των κοινωνικών εταίρων, των εθνικών αρχών και της Κοινότητας.

3.1.2. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή στη γνωμοδότησή της για την οικονομική κατάσταση στα μέσα του 1985⁽¹⁾ διατυπώνει ότι η υπολογιζόμενη οικονομική μεγέθυνση για το 1985 της τάξης του 2,3% στο ΑΕΠ, θεωρείται ανεπαρκής για να επιφέρει ισορροπημένες οικονομικές συνθήκες. Στην περίπτωση μιας τέτοιας οικονομικής μεγέθυνσης η ανεργία ειδικότερα δεν θα γίνει δυνατόν να μειωθεί ουσιαστικά. Κατά συνέπεια, η ΟΚΕ θεωρεί ότι πρέπει να επιδιωχθεί ένα υψηλότερο και αποτελεσματικότερο επίπεδο οικονομικής μεγέθυνσης και για να πραγματοποιηθεί αυτό κρίνεται αναγκαίο να ληφθεί μια σειρά δραστηρίων μέτρων για να βελτιωθούν οι προϋποθέσεις της προσφοράς σε όλες τις αγορές. Στα μέτρα αυτά θα πρέπει να προστεθεί μια πολιτική στήριξη της ζήτησης.

3.1.3. Η ΟΚΕ διατυπώνει ορισμένες παρατηρήσεις σχετικά με την ανάλυση της Επιτροπής όπως παρουσιάσαμε προηγουμένως στο σημείο 3.1.1. Κατά πρώτο λόγο επισημαίνει ότι ασφαλώς υπάρχει μια τεταμένη σχέση μεταξύ της επιδιωκόμενης μεγαλύτερης ελαστικότητας στην αγορά εργασίας και των κατακτήσεων στον κοινωνικό τομέα. Επίσης θεωρεί τη διαπίστωση ότι έχουν επιτευχθεί τα όρια παραγωγικότητας (και ότι θα πρέπει να διευρυνθούν οι παραγωγικές δυνατότητες) πολύ γενικά. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να προστεθεί ότι για να υπάρξει αύξηση της παραγωγής θά πρέπει να υπάρχει και μια καταναλωτική αγορά. Επίσης δεν αρκεί το επιχείρημα ότι η μεταβολή της σχέσης των τιμών μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας θα επιφέρει αύξηση της απασχόλησης και του όγκου των επενδύσεων, ιδιαίτερα όσον αφορά την ευρύτητα των επενδύσεων. Ωστόσο δεν μπορούμε να περιμένουμε από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων να εξαρτήσουν τη μισθολογική τους πολιτική στην εξέλιξη των επιτοκίων.

3.1.4. Η ΟΚΕ συμφωνεί με τη χάραξη διπλής πολιτικής γραμμής με διαφορετικό βάρος σε κάθε κράτος μέλος, δηλαδή αφενός τη χάραξη πολιτικής με την οποία, διαμέσου του περιορισμού του κόστους, τίθενται οι προϋποθέσεις για

την αύξηση των παραγωγικών δυνατοτήτων με συνέπεια τη δημιουργία περισσότερων θέσεων απασχόλησης· αφετέρου τη χάραξη παράλληλης πολιτικής που να ενισχύει τη ζήτηση, να παρεμποδίζει την πτώση της γενικής αγοραστικής δύναμης και να αποτρέπει τον κίνδυνο του αντιπληθωρισμού. Η ενίσχυση αυτή μπορεί να αφορά τόσο τις ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις όσο και τη ζήτηση για κατανάλωση.

3.1.5. Τα δύο αυτά σκέλη της πολιτικής αποτελούν κατά τη γνώμη της ΟΚΕ μία ενότητα. Το βάρος της πολιτικής αυτής πρέπει να καταμεριστεί ισορροπία. Η μετρίαση του κόστους και η ενίσχυση της ζήτησης πρέπει να γίνονται και ισοδύναμο τρόπο τόσο όσον αφορά την ζήτηση για κατανάλωση όσο και τις ανάγκες σε επενδύσεις.

3.1.6. Η ΟΚΕ συμφωνεί, επίσης, και με την στρατηγική για την υλοποίηση παρόμοιας στρατηγικής, που βασίζεται στον εποικοδομητικό διάλογο ανάμεσα στους κοινωνικούς εταίρους, αφενός με τις εθνικές αρχές και σε κοινοτικό επίπεδο με το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η ΟΚΕ επιμένει επίσης στην καθιέρωση ενός τέτοιου διαλόγου στα πλαίσια της γνωμοδότησής της «Η Οικονομική κατάσταση στα μέσα του 1985».

3.1.7. Στην ημερήσια διάταξη αυτών των δημόσιων συζητήσεων θα πρέπει κατά τη γνώμη της ΟΚΕ να περιλαμβάνονται όλα τα πολιτικά θέματα στα οποία η Επιτροπή επιθυμεί να δώσει ιδιαίτερο βάρος. Αυτό αφορά προπαντός τις πτυχές της μείωσης και της αναπροσαρμογής του χρόνου εργασίας, την επίτευξη μεγαλύτερης ευκαμψίας στην αγορά εργασίας, στο φως των κοινωνικών επιτευγμάτων τη διαβούλευση (με τους εργαζόμενους) κατά την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, τη διαφοροποίηση των μισθών, τη συνέχιση της κατάλληλης εξέλιξης των μισθών, τη διεύρυνση των ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να επιφέρουν τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Πρέπει να συζητηθούν σε όλα τα επίπεδα τα διάφορα αυτά θέματα και οι επιδράσεις στην ανάπτυξη καθώς και η καταπολέμηση της ανεργίας. Οι συζητήσεις αυτές θα πρέπει να καταλήξουν σε συμπεράσματα που να οδηγούν στην πραγματοποίηση των αποτελεσμάτων που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι το 1990.

3.1.8. Η ΟΚΕ κρίνει ότι τα ποσοτικά «σενάρια» αποτελούν κατάλληλο μέσο αναπαράστασης των συνεπειών για την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση. Η παρουσίαση διαφόρων σεναρίων καθιστά δυνατή τη στάθμιση των διαφορών εναλλακτικών πολιτικών. Δεν πρέπει πάντως να αποτελέσματα που παρουσιάζουν τα σενάρια να ερμηνευθούν ούτε σαν υποχρεωτικοί αντικειμενικοί στόχοι ούτε σαν βέβαιο αποτέλεσμα του επιθυμητού κοινωνικού διαλόγου.

3.1.9. Κατά συνέπεια, η ΟΚΕ επισημαίνει ότι στα πλαίσια της ανωτέρω στρατηγικής οι πρωταγωνιστές αυτού του εποικοδομητικού διαλόγου αναλαμβάνουν ευθύς αμέσως τους εξής ρόλους: Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις καλούνται να συνεργασθούν για μια συγκρατημένη και ελαστική εξέλιξη των μισθών. Οι εργοδότες καλούνται να προτείνουν προγράμματα και να δημιουργήσουν θέσεις απασχόλησης. Οι εθνικές αρχές καλούνται να αποφύγουν τον προστατευτισμό, να καταργήσουν τις τομεακές ενισχύσεις για μείωση του φόρου επί των κερδών και να στηρίξουν όσο το δυνατόν την ονομαστική ζήτηση διαμέσου της νομισματικής και φορολογικής πολιτικής. Η Κοινότητα έχει αναλάβει να στηρίξει τη

(¹) ΕΕ αριθ. C 218 της 29. 8. 1985, σ. 18.

ζήτηση για παράδειγμα διαμέσου των διαδικασιών πραγματοποίησης της εσωτερικής αγοράς, με ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα επενδύσεων στον τομέα των υποδομών και του περιβάλλοντος με την υλοποίηση μιας ευρωπαϊκής κοινότητας της τεχνολογίας. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσονται και οι νέες διαπραγματεύσεις της ΓΣΔΕ οι οποίες αναμένεται ν' αρχίσουν σύντομα.

3.1.10. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι η στρατηγική αυτή εμπεριέχει κινδύνους, υπό την έννοια ότι τα αποτελέσματα που προδικάζονται από τη στρατηγική οικονομικής μεγέθυνσης πιθανόν να σημειώσουν καθυστέρηση. Η ΟΚΕ επιθυμεί συγκεκριμένα να επισύρει την προσοχή στους κινδύνους αυτούς. Δεν μπορεί να αναμένεται μια συγκράτηση και μια διαρκής διαφοροποίηση των μισθών αν μια αύξηση των θέσεων απασχόλησης που οφείλεται σε αύξηση της παραγωγικής ικανότητας καθυστερεί ή αν δημοσιονομικές δυσκολίες δεν ευνοούν την ανάληψη μιας πολιτικής πλήρους στήριξης της ζήτησης με μια προοδευτική προσέγγιση στα πλαίσια μιας μεσοπρόθεσμης στρατηγικής, με τη δυνατότητα να προβλεφθεί οιοσδήποτε κίνδυνος.

Επίκεντρο αποτελεί ο βαθμός προσέγγισης ανάμεσα στον εθνικό εκσυγχρονισμό και την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας και της απασχόλησης.

3.2. Πολιτική της αγοράς εργασίας

3.2.1. Η ΟΚΕ θεωρεί, όπως το διαπιστώνει η Επιτροπή στην ετήσια της έκθεση, ότι η προσαρμογή της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας αποτελεί μια μεγάλωπιση εργασία. Οι μελέτες σχετικά με το θέμα αυτό, οι οποίες έχουν ανακοινωθεί στην ετήσια έκθεση, αναμένονται με μεγάλο ενδιαφέρον. Στο διάστημα που μεσολαβεί τα κράτη μέλη λαμβάνουν διάφορα μέτρα για να βελτιώσουν την ελαστικότητα και την προσαρμογή στην αγορά εργασίας. Θα ήταν ενδιαφέρον να γίνουν γνωστές οι επιπτώσεις των μέτρων αυτών στην απασχόληση. Η Επιτροπή θα μπορούσε να αναλύσει το ζήτημα αυτό. Διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη της ΟΚΕ, ότι δηλαδή την ευθύνη για ζητήματα όπως τις διαπραγματεύσεις για τις συλλογικές συμβάσεις, η αγορά εργασίας και η οργάνωση εργασίας φέρουν για λόγους αρχής οι κοινωνικοί εταίροι.

3.2.2. Όσον αφορά τα βραχυπρόθεσμα ειδικά μέτρα, η ετήσια έκθεση παραπέμπει στις ανακοινώσεις που έχουν γίνει κατά το παρελθόν και απαριθμεί μέτρα που έχουν ληφθεί σε πολλά κράτη μέλη. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα μέτρα αυτά απέδωσαν περιορισμένης σημασίας αποτελέσματα στα πλαίσια καταπολέμησης της ανεργίας. Κατά συνέπεια δεν συνιστά να συνεχισθεί η πολιτική αυτή. Η ΟΚΕ θα εκτιμούσε ιδιαίτερα αν η Επιτροπή στη βάση ενός απολογισμού των πρακτικών που έχουν υιοθετηθεί στα κράτη μέλη, διατύπωνε συστάσεις σε κοινοτικό επίπεδο οι οποίες να συνοδεύονται με μια οικονομική στήριξη από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

3.2.3. Όσον αφορά την ανάγκη που υπογραμμίστηκε από την ΟΚΕ να συνδυασθεί η επαγγελματική εκπαίδευση με την εξέλιξη των νέων τεχνολογιών, η ΟΚΕ σημειώνει με ικανοποίηση ότι στο πλαίσιο των νέων προσανατολισμών του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, η Επιτροπή δίνει την

προτεραιότητα στα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης στα οποία σημαντική θέση κατέχει η εισαγωγή νέων τεχνολογιών. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι θα ήταν επιθυμητό να καταρτισθούν άμεσα προγράμματα με σκοπό τον καθορισμό της αλφαριθμητικής σειράς των τεχνολογιών που πρόκειται να εισαχθούν.

3.3. Οι επενδύσεις

3.3.1. Η ΟΚΕ, στη γνωμοδότησή της «Η οικονομική κατάσταση στα μέσα του 1985», επιμένει για τη δυναμική υλοποίηση ενός επενδυτικού προγράμματος. Εν πάση περιπτώσει θα πρόκειται για επενδύσεις στον τομέα των κατασκευών των κοινωνικών κατοικιών, των υποδομών και στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, της ευημερίας και της υγείας. Με τον τρόπο αυτό θα είναι συγχρόνως δυνατό να προωθηθεί μια αναπτυξιακή διάρθρωση που να επιδρά στην απασχόληση με την έννοια της Επιτροπής.

3.3.2. Η Επιτροπή στην ετήσια της οικονομική έκθεση 1985/86 προβλέπει ένα επενδυτικό πρόγραμμα στον τομέα των υποδομών τέτοιου ύψους που να αναμένεται μια θετική εξέλιξη όσον αφορά την ετήσια αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,5—0,1 %. Η Επιτροπή για τη χρηματοδότηση του προγράμματος αυτού διερευνά μια νέα λύση η οποία να προσελκύει τα αναγκαία κεφάλαια από τις διάφορες πηγές.

3.3.3. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει τις προσπάθειες που κατέβαλε η Επιτροπή για την κατάρτιση ενός επενδυτικού προγράμματος. Για τη χρηματοδότηση του προγράμματος αυτού, η ΟΚΕ θεωρεί ότι διατίθενται διάφορα μέσα χρηματοδότησης. Η ΟΚΕ, στη γνωμοδότησή της της 4ης Ιουλίου 1985 θεωρεί ότι η Κοινότητα διαθέτει αρκετή φερεγγυότητα προκειμένου να εξασφαλίσει τη χρηματοδότηση προγραμμάτων υποδομής. Αυτό δεν σημαίνει ότι τα σημερινά μέσα χρηματοδότησης επαρκούν σε όλες τις περιπτώσεις. Η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται ότι τα μέσα αυτά θα μπορούσαν να είναι πολύ αποτελεσματικά αν η Κοινότητα βρεί έναν νέο τρόπο χρηματοδότησης: με τον οποίο θα γίνει δυνατό, προγράμματα τα οποία υπόσχονται μια επιτυχία, να μπορούν να χρηματοδοτηθούν κατάλληλα παρά την έκτασή τους ή/και τους κινδύνους που περικλείουν, προπαντός στην αρχική τους φάση.

3.3.4. Όσο σημαντικές κι αν είναι οι διαρθρωτικές επενδύσεις, το βάρος στον τομέα αυτό βρίσκεται στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα, προπαντός για την ίδρυση νέων ή για την επέκταση παλαιών επιχειρήσεων. Οι επενδύσεις αυτές έχουν καθοριστική σημασία για τη διατήρηση και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Τόσο η Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν —και για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης— ευνοϊκών προϋποθέσεων για να αναζωογονηθεί έτσι η επενδυτική δραστηριότητα. Σημαντικό στοιχείο στο πλαίσιο αυτό αποτελεί η ικανοποιητική απόδοση των επενδύσεων αυτών. Η ΟΚΕ συμφωνεί με τη σύσταση που απευθύνει η Επιτροπή προς τους εργοδότες να αποδίδουν μεγαλύτερη σημασία στην κατάρτιση και εφαρμογή προγραμμάτων επενδύσεων και απασχόλησης.

3.4. Η πολιτική για τον προϋπολογισμό

3.4.1. Η τάση για συνεχή αύξηση των δημόσιων δαπανών και συλλογικών βαρών στο ΑΕΠ ορισμένων κρατών μελών ανετράπη. Αυτό όμως δεν αναιρεί το γεγονός ότι σε πολλές περιπτώσεις το σχετικό επίπεδο των δημοσίων δαπανών και των συλλογικών βαρών εξακολουθεί να είναι υψηλό, και ότι επομένως θα πρέπει να συνεχιστεί η μεταβολή αυτή. Θα πρέπει να συνεχισθεί η πολιτική σχετικά με τον έλεγχο του δημόσιου τομέα. Θα πρέπει επίσης να τεθεί ένα τέρμα στις χρηματοδοτήσεις που καθιστούν ελλειμματικό το δημόσιο τομέα λόγω της αύξησης των τοκοχρεολυσίων και του δημόσιου ελλείμματος.

3.4.2. Η κατάσταση που επικρατεί στα διάφορα κράτη μέλη της Κοινότητας διαφέρει ακόμη στον τομέα αυτό, με αποτέλεσμα να πρέπει να ασκηθεί στη μία χώρα αυστηρότερη πολιτική προϋπολογισμού απ' ό,τι στην άλλη.

3.4.3. Θα πρέπει με κάθε προσοχή να εκτιμηθεί η συμβολή των δημόσιων δαπανών για μια δικαιότερη κατανομή στους συντελεστές παραγωγής, υπό το πνεύμα μιας μεγιστοποίησης της απασχόλησης και της οικονομικής ανάπτυξης. Θα πρέπει επίσης να εξετασθεί αν θα μπορούσε να καθοριστεί μια προθεσμία για ρυθμίσεις επιδοτήσεων που θεωρούνται πλέον ξεπερασμένες, και αφορούν τόσο τον τομέα της κατανάλωσης όσο και τον τομέα των επενδύσεων. Οι οικονομικοί πόροι που διατίθενται με τον τρόπο αυτό, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στα πλαίσια μιας ευρύτερης πολιτικής που αποβλέπει στην ενίσχυση της ζήτησης. Η ζήτηση δεν πρόκειται να μειωθεί έτσι. Αντίθετα, λόγω της στενότερης σύνδεσης μεταξύ της λήψης της απόφασης, χρησιμοποίηση των πόρων, και οφέλους θα είναι δυνατό να δοθεί πιο αποτελεσματικός προσανατολισμός στη ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες. Συγχρόνως θα μειωθεί και το χάσμα μεταξύ μικτών και καθαρών μισθών κι αυτό θα επιδράσει θετικά στην κινητικότητα του συντελεστή «εργασία».

Ένα παρόμοιο πρόγραμμα για τη σταδιακή κατάργηση ξεπερασμένων ρυθμίσεων για επιχορηγήσεις θα πρέπει ωστόσο να καταρτισθεί με την απαραίτητη προσοχή και φροντίδα, ώστε να αποφευχθούν ανεπιθύμητες επιπτώσεις στην κατανομή του εισοδήματος. Συγχρόνως θα μειωθεί και το χάσμα μεταξύ μικτών και καθαρών μισθών κι αυτό θα επιδράσει θετικά στην κινητικότητα του παράγοντα «εργασία», θα μείωνε περισσότερο τη διαφορά ανάμεσα στον ακαθάριστο μισθό και τον καθαρό μισθό, με αποτέλεσμα να επηρεασθεί θετικά η κινητικότητα του συντελεστή παραγωγής «εργασία».

3.4.4. Εν τω μεταξύ η Επιτροπή εξετάζει με κάθε επιμέλεια αν μπορεί να υπάρξει ανάκαμψη της οικονομίας όχι μόνο διαμέσου της ενίσχυσης της προσφοράς αλλά επίσης διαμέσου μιας μεθοδευμένης ενίσχυσης της ζήτησης από τις εθνικές αρχές. Δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι στην ανάλυση της Επιτροπής, η συνολική ζήτηση μάλλον ακολουθεί τη διαδικασία της ανάπτυξης παρά την προκαλεί. Όταν οι επενδύσεις θεωρούνται ανεπαρκείς παρά το γεγονός ότι υπάρχει μια διαρκής συγκράτηση των μισθών, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα πρέπει να στηριχθεί η ονομαστική ζήτηση προκειμένου να αποφευχθεί μείωση της ζήτησης. Η ενίσχυση της ζήτησης στην περίπτωση αυτή ενεργεί σαν ναυαγοσπαστικό. Σε συνδυασμό με ό,τι αναφέρθηκε παραπάνω σχετικά με την εξυγίανση και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων οικονομικών, η ΟΚΕ θεωρεί ότι πρέπει να εξετασθεί, αν εν τω μεταξύ, τα δημόσια οικονομικά, το

ισοζύγιο πληρωμών και η εξέλιξη των τιμών βελτιώθηκαν σε ορισμένο αριθμό κρατών μελών της Κοινότητας, έτσι ώστε να ενισχυθεί με περισσότερη άνεση η οικονομική ανάκαμψη διαμέσου μιας συντονισμένης δράσης των κρατών μελών, με μέτρα που ενισχύουν τη ζήτηση.

3.5. Νομισματική πολιτική

3.5.1. Από διεθνούς πλευράς μια νομισματική πολιτική αποτελεί προϋπόθεση για να αποκατασταθούν οι διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών, ειδικότερα ανάμεσα στο δολάριο και το γιεν, καθώς και να αποκαταστήσει τις ανισορροπίες του ισοζυγίου πληρωμών ανάμεσα στις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ιαπωνία. Στα πλαίσια αυτά, η νομισματική πολιτική πρέπει να υποστηρίζεται από τη γενικότερη μακροοικονομική πολιτική. Για την Ευρώπη, σχετικά με αυτό θεωρείται κεφαλαιώδης να αποκτήσει ένα επίπεδο ανάπτυξης υψηλότερο, επωφελούμενη όσο το δυνατόν περισσότερο από την επιρροή που ασκεί στην οικονομική ανάπτυξη η μείωση της τιμής του δολαρίου, το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου και το δημοσιονομικό έλλειμμα των Ηνωμένων Πολιτειών.

3.5.2. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι έχουν επιτευχθεί θετικά αποτελέσματα στον τομέα της Ευρωπαϊκής νομισματικής συνεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό αξίζει να σημειωθεί ιδιαίτερα η εξέλιξη του ECU προς ένα Ευρωπαϊκό Νόμισμα, καθώς και στο γεγονός ότι ο αριθμός των προσαρμογών των συναλλαγματικών ισοτιμιών στα πλαίσια του ΕΝΣ μειώνεται. Θα ήταν ωστόσο επιθυμητό να ενισχυθεί και να διευρυνθεί ακόμη περισσότερο το ΕΝΣ. Εξάλλου, παραπέμπουμε και στη γνωμοδότηση της ΟΚΕ για την οικονομική κατάσταση στα μέσα του 1985⁽¹⁾ καθώς και στην ενημερωτική έκθεση σχετικά με το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα, την οποία εξέδωσε πέρυσι.

3.5.3. Η μείωση των επιτοκίων, την οποία η Ευρώπη μπορεί να εισαγάγει ως σχετικά σταθερό νομισματικό συνασπισμό και η οποία ευνοεί τις προοπτικές για μεγαλύτερη νομισματική σταθερότητα που οφείλεται σε μια πολιτική διαβουλεύσεων σε διεθνές επίπεδο, μπορεί να συμβάλει στην ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας.

4. Τελικές παρατηρήσεις

Η ΟΚΕ κρίνει ότι επειδή είναι επιθυμητό να βελτιωθούν οι εξωτερικές σχέσεις αλλά και για να επιτευχθούν σωστές εμπορικές και νομισματικές σχέσεις σε παγκόσμιο επίπεδο, επιβάλλεται μια διεθνής νομισματική διάσκεψη, καθώς και ένας νέος γύρος στα πλαίσια της ΓΣΔΕ (GATT).

Σύμφωνα με τη γνώμη της ΟΚΕ, για την επιτυχία της κοινοτικής αναπτυξιακής στρατηγικής έχει σημασία η ύπαρξη αποτελεσματικής **πολιτικής ανταγωνισμού**. Αυτό αφορά τόσο την πολιτική σχετικά με τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων όσο και την πολιτική σχετικά με τα κρατικά μέτρα που προκαλούν τη στρέβλωση του ανταγωνισμού (επιχορηγήσεις, ενίσχυση συγκεκριμένων τομέων, κλπ.). Παραπέμπουμε σχετικά στη γνωμοδότηση που εκδόθηκε πρόσφατα σχετικά με το θέμα αυτόν⁽²⁾. Στο πλαίσιο αυτό υπενθυμίζονται και οι απόψεις που εξέφρασε η ΟΚΕ στην τελευταία της γνωμοδότηση⁽¹⁾ σχετικά με τον **προστατευτισμό** σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 218 της 29. 8. 1985, σ. 18.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. C 330 της 20. 12. 1985.

Τέλος, κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, η εφαρμογή του σχεδίου για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς έχει καθοριστική

σημασία. Η ΟΚΕ έχει εκδώσει γνωμοδότηση πρωτοβουλίας σχετικά με το θέμα αυτό.

Βρυξέλλες, 28 Νοεμβρίου 1985.

*Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*
Gerd MUHR

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

στη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Τροπολογίες που απορρίφθηκαν

Οι ακόλουθες τροπολογίες κατατέθηκαν σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό και απορρίφθηκαν από την ΟΚΕ κατά τις συζητήσεις:

Σημείο 1.1, τρίτη πρόταση

Να αντικατασταθεί το κείμενο της τρίτης πρότασης με το ακόλουθο:

«Η επιτυχία της προτεινόμενης στρατηγικής μεσοπρόθεσμα εξαρτάται καταρχήν από το λειτουργικό χαρακτήρα του περιεχομένου της. Αυτό πρέπει να αποτελέσει το αντικείμενο συνεννόησης σ' ευρωπαϊκό επίπεδο μεταξύ των οργάνων των Κοινοτήτων καθώς και αντικείμενο διαλόγου ανάμεσα στους κοινωνικούς εταίρους και τις κοινοτικές αρχές.»

Αιτιολογία

Η επιτυχής έκβαση μιας στρατηγικής δεν εξαρτάται από μια κοινή συναίνεση ή ένα συμβιβασμό. Στο δημοκρατικό μας σύστημα επιτυγχάνονται πολλά πράγματα με αποφάσεις της πλειοψηφίας παρά τη σφοδρή αντίθεση άλλων.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 9, ψήφοι κατά: 61, αποχές: 16.

Σημείο 1.3

Να αντικατασταθούν οι δύο τελευταίες προτάσεις από το ακόλουθο κείμενο:

«Το τμήμα κρίνει, κατά συνέπεια, ότι είναι επιθυμητή η θέσπιση, σε εύθετο χρόνο, μιας κατάλληλης διαδικασίας διαβουλεύσεων της ΟΚΕ και των κοινωνικών εταίρων, όσον αφορά την εξέλιξη και τις ενδεχόμενες μεταβολές της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της Κοινότητας.»

Αιτιολογία

Δεν πρέπει να καθιερωθούν μόνιμες διαβουλεύσεις με εκείνους των οποίων η γνώμη πρέπει να ζητείται κατά περίπτωση και οι οποίοι στα δημοκρατικό μας σύστημα δεν έχουν σ' ορισμένους τομείς τη δυνατότητα να λαμβάνουν την τελική απόφαση.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 41, ψήφοι κατά: 43, αποχές: 9.

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανακοίνωση και προτάσεις της Επιτροπής στο Συμβούλιο για την ανάπτυξη μιας κοινής πολιτικής μεταφορών — Θαλάσσιες μεταφορές ⁽¹⁾

(85/C 344/13)

Την 1η Απριλίου 1985, το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 198 ⁽¹⁾ της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την ανακοίνωση και προτάσεις της Επιτροπής στο Συμβούλιο για την ανάπτυξη μιας κοινής πολιτικής μεταφορών — θαλάσσιες μεταφορές ⁽²⁾.

Στις 26 Ιουλίου 1985, το Συμβούλιο ζήτησε από την ΟΚΕ να γνωμοδοτήσει για τέσσερα από τα έξι παραρτήματα της ανακοίνωσης, το αργότερο μέχρι το Νοέμβριο 1985. Τα παραρτήματα αυτά αφορούν τα ακόλουθα θέματα:

- σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τις συντονισμένες ενέργειες για την εξασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης στην μεταφορά φορτίων στον τομέα των ωκεάνιων μεταφορών (παράρτημα II.1),
- σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στις θαλάσσιες μεταφορές (παράρτημα II.2),
- τροποποιήσεις της πρότασης για κανονισμό (ΕΟΚ) του Συμβουλίου για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης στις θαλάσσιες μεταφορές (παράρτημα II.5),
- σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου για τις αθέμιτες πρακτικές καθορισμού τιμών στις θαλάσσιες μεταφορές (παράρτημα II.6).

Το τμήμα μεταφορών και επικοινωνιών στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 13 Νοεμβρίου 1985, με βάση την προφορική έκθεση του κ. Mols Sorensen, εισηγητή, και της κας Μπρεδέμα, συνεισηγήτριας.

Η ΟΚΕ υιοθέτησε ομόφωνα κατά τη 231η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 27ης Νοεμβρίου 1985) την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Αν και η ΟΚΕ κατόρθωσε να εξετάσει εμπεριστατωμένα τα τέσσερα παραρτήματα τα οποία το Συμβούλιο θεώρησε ότι είχαν προτεραιότητα οπωσδήποτε αισθάνεται ανησυχία επειδή το χρονοδιάγραμμα επιβραχύνθηκε σημαντικά και επειδή δεν μπόρεσε να καταρτίσει γνωμοδότηση για το σύνολο του μνημονίου και τα παραρτήματά του. Η γνώμη της ΟΚΕ για το μνημόνιο και τα εναπομένοντα παραρτήματα, καθώς και η έκθεση του τμήματος για το μνημόνιο και τα παραρτήματα θα εκδοθούν αργότερα.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Ο τομέας της ναυτιλίας είναι σημαντικός για την Κοινότητα επειδή αποφέρει ξένο συνάλλαγμα και δημιουργεί απασχόληση τόσο στη θάλασσα όσο και στην ξηρά. Εκτός από τη στρατηγική του αξία και το ρόλο του στην άμυνα, ο τομέας της ναυτιλίας έχει ζωτική σπουδαιότητα λόγω των μεταφορικών υπηρεσιών τις οποίες παρέχει τόσο στο εξωτερικό εμπόριο, προς και από την Κοινότητα, όσο και στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές. Ένας βιώσιμος κοινοτικός στόλος είναι απαραίτητος προκειμένου να μην ελέγχονται οι υπηρεσίες που παρέχονται σε εξαγωγείς και εισαγωγείς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας από ναυτιλιακά συμφέροντα τρίτων μερών.

1.2. Συνεπώς, η Κοινότητα χρειάζεται μια πολιτική στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών που να αποβλέπει στην

ενίσχυση των θαλάσσιων δραστηριοτήτων όπως: η μεταφορά εμπορευμάτων από εταιρείες των κρατών μελών, η χρησιμοποίηση πλοίων νηολογημένων στα κράτη μέλη και η απασχόληση ναυτικών από τα κράτη μέλη.

1.3. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα είναι η σημαντικότερη εμπορική περιοχή του κόσμου αφού οι εμπορικές της συναλλαγές με τρίτες χώρες το 1982 αντιπροσώπευαν το 21 % της αξίας των παγκόσμιων εισαγωγών και το 20 % της αξίας των παγκόσμιων εξαγωγών.

1.4. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα καλύπτει το ένα τρίτο των παγκόσμιων εισαγωγών σε βάρος και το ένα έβδομο των παγκόσμιων εξαγωγών εμπορευμάτων που μεταφέρονται δια θαλάσσης.

1.5. Το 95 % περίπου του συνολικού όγκου του κοινοτικού εμπορίου με τρίτες χώρες και το 30 % σχεδόν του όγκου των ενδοκοινοτικών συναλλαγών μεταφέρεται δια θαλάσσης.

1.6. Παραδοσιακά, τα κράτη μέλη της Κοινότητας μετέφεραν και μεταφέρουν μεγάλη αναλογία των εμπορευμάτων τους με πλοία που φέρουν την εθνική τους σημαία και αρκετά από αυτά τα κράτη ήταν και είναι ιδιαίτερα σημαντικοί μεταφορείς εμπορευμάτων ανάμεσα σε τρίτες χώρες.

1.7. Ο συνολικός αριθμός των πλοίων του κοινοτικού στόλου έχει μειωθεί κατά 20 % από το 1980, και, με εξαίρεση το Βέλγιο, οι στόλοι όλων των κρατών μελών έχουν ελαττω-

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 212 της 23. 8. 1985 (σ. 2, 4, 7, 8, 12).

⁽²⁾ Δελτίο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Συμπλήρωμα 5/85 και ΕΕ αριθ. C 212, της 23. 8. 1985, σ. 2-21 (μόνο προτάσεις).

θεί, ενώ ταυτόχρονα έχει αυξηθεί ο αριθμός των πλοίων των στόλων πολλών μη κοινοτικών χωρών, ιδιαίτερα χωρών της Άπω Ανατολής που δεν είναι μέλη του ΟΟΣΑ, χωρών με σημαίες ευκαιρίας και χωρών της COMECON. Η εξέλιξη αυτή έχει σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία πλεονάζουσας χωρητικότητας σε σοβαρό βαθμό.

1.8. Οι στόλοι των κρατών μελών της Κοινότητας αντιμετωπίζουν συνεχώς αυξανόμενες δυσκολίες που παρεμποδίζουν την προσοδοφόρα λειτουργία τους, λόγω της συρρίκνωσης του παγκόσμιου εμπορίου που άρχισε κατά την περίοδο 1979/80 σε συνδυασμό με διάβρωση της ανταγωνιστικής τους θέσης, και λόγω του πλεονάσματος της χωρητικότητας που δημιουργήθηκε από την πτώση στις εμπορικές συναλλαγές, τις συνεχιζόμενες παραγγελίες πλοίων τη στιγμή που εξακολουθούσε η ύφεση στις εμπορικές συναλλαγές και λόγω των ενισχύσεων που παρέχουν κυβερνήσεις προκειμένου να ενθαρρύνουν νέες παραγγελίες για πλοία είτε για να διατηρηθούν είτε για να αναπτύξουν τις ναυπηγικές τους βιομηχανίες.

1.9. Κάτω από αυτές τις περιστάσεις η Κοινότητα δεν αντιμετωπίζει την σκοτεινή επιλογή ανάμεσα σε μια ελεύθερη αγορά και τον προστατευτισμό. Αντίθετα, είναι εφικτό να υιοθετηθεί μια ισορροπημένη και ρεαλιστική προσέγγιση στα πλαίσια της οποίας να είναι δυνατό να αναληφθούν αμυντικές ενέργειες στα σημεία όπου η βασική βιωσιμότητα της ναυτιλίας υποσκάπτεται σοβαρά.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

2.1. *Σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τις συντονισμένες ενέργειες για την εξασφάλιση της ελεύθερης πρόσβασης στην μεταφορά φορτίων στον τομέα των ωκεάνιων μεταφορών (παράρτημα II.1)*

- α) Η ΟΚΕ σημειώνει ότι ο κανονισμός αυτός έχει ως στόχο να ενισχύσει την απόφαση του Συμβουλίου που εκδόθηκε το 1983 και αφορά τα αντίμετρα·
- β) η ΟΚΕ πιστεύει ότι ο κανονισμός θα μπορούσε να επεκταθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύψει όλους τους τομείς της ναυτιλίας, π.χ. τις επιβατικές μεταφορές και τις κρουαζιέρες, δραστηριότητες OFFSHORE και ρυμούλκηση, κλπ. Σημειώνει ότι το σχέδιο κανονισμού φαίνεται ότι συντάχθηκε με κύριο στόχο τις μεταφορές τακτικών γραμμών και προτείνει να προσαρμοσθεί για να ληφθούν υπόψη οι συνθήκες και η φύση και άλλων τομέων·
- γ) η ΟΚΕ σημειώνει ότι ο κανονισμός δεν θα επεκταθεί σε δράση κατά μιας χώρας του ΟΟΣΑ που περιορίζει την πρόσβαση ναυτιλιακών εταιριών των κρατών μελών. Ωστόσο, πιστεύει ότι θα πρέπει να αναγνωριστεί το γεγονός ότι τέτοιοι περιορισμοί υπάρχουν στους κόλπους του ΟΟΣΑ και ότι ο κανονισμός θα πρέπει, κατά συνέπεια, να τροποποιηθεί για να τους λάβει υπόψη·
- δ) η ΟΚΕ πιστεύει ότι στο προοίμιο του κανονισμού θα πρέπει να αναγνωρισθεί ότι ίσως χρειασθεί μια ελαστική προσέγγιση και ότι αν η αποκλειστική διάθεση φορτίων σε ορισμένους φορτωτές και άλλες προστατευτικές τάσεις δεν μπορούν να καταπολεμηθούν με ικανοποιητικό τρόπο και να συνεχισθούν σε απαράδεκτο βαθμό, τότε είναι δυνατό να προκύψει περίπτωση λόγω της οποίας η Επιτροπή ίσως θελήσει να αναθεωρήσει τις πολιτικές της για να εξασφαλισθεί κατάλληλη πρόσβαση στα φορτία·

ε) η ΟΚΕ ανησυχεί μήπως οι συνέπειες επί της κοινοτικής ναυτιλιακής δραστηριότητας, που θα μπορούσαν να προκύψουν από περιορισμούς οι οποίοι επιβάλλονται από τρίτα κράτη, περιορισμοί που αποτελούν το στόχο της κοινοτικής δράσης σύμφωνα με το σχέδιο κανονισμού, είναι παρόμοιες με εκείνες που έχουν προκύψει από διευθετήσεις για τον καταμερισμό φορτίων που περιέχονται σε ορισμένες διμερείς συμφωνίες μεταξύ κοινοτικών και τρίτων χωρών. Σημειώνει ότι οι συμφωνίες αυτές αποτελούν το αντικείμενο προτάσεων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II.2 και όσον αφορά μελλοντικές συμφωνίες στο παράρτημα II.3. Υπογραμμίζει επομένως ότι τα παραρτήματα II.1 και II.2 θα πρέπει να υιοθετηθούν ταυτόχρονα και να εφαρμοσθούν, από την άποψη αυτή, το ταχύτερο δυνατό.

στ) η ΟΚΕ κρίνει ότι θα ήταν χρήσιμο να αναφερθεί στην ανάγκη να συμπεριλάβει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα ρήτρες, που αποκλείουν τη θέσπιση διακριτικής μεταχείρισης στη ναυτιλία, σε οποιοδήποτε κοινοτικές εμπορικές συμφωνίες συνάψει με τρίτες χώρες. Ειδικότερα προτείνει να συμπεριληφθεί στον κανονισμό ένα νέο κείμενο με το ακόλουθο περιεχόμενο (π.χ. ως νέο άρθρο μετά το παρόν άρθρο 6):

«Όταν διαπραγματεύεται εμπορικές ή άλλες συμφωνίες με τρίτες χώρες, η Κοινότητα θα πρέπει να επιδιώκει να συμπεριλαμβάνεται σ' αυτές μια διάταξη κατά της εισαγωγής διακρίσεων η οποία να διασφαλίζει την πρόσβαση πλοίων νηολογημένων στα κράτη μέλη στις ναυτιλιακές μεταφορές μεταξύ κρατών μελών και των εν λόγω χωρών. Ιδιαίτερα, η διάταξη θα πρέπει να προβλέπει την ανάληψη της υποχρέωσης εκ μέρους των συμβαλλόμενων μερών να μην προβαίνουν σε διακριτική μεταχείριση σημαίων ή αποκλειστική διάθεση φορτίων σε ορισμένους φορτωτές»·

- ζ) η ΟΚΕ πιστεύει επίσης ότι η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει ότι θα υπάρχουν επαρκείς διαθέσιμοι πόροι για τον έλεγχο των εξελίξεων όσον αφορά την αποκλειστική διάθεση φορτίων και άλλων ενεργειών που απειλούν τα εμπορικά πλοία που είναι νηολογημένα στα κράτη μέλη· θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν στον κανονισμό σαφείς κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των αρνητικών επιπτώσεων στην ανταγωνιστική θέση του εμπορικού στόλου ενός κράτους μέλους (βλέπε άρθρο 2)·
- η) η ΟΚΕ πιστεύει επίσης, ότι επειδή ο κανονισμός έχει ως στόχο την προστασία της κοινοτικής εμπορικής ναυτιλίας το άρθρο 1 πρέπει να τροποποιηθεί ως εξής «ναυτιλιακών εταιριών ή πλοίων που φέρουν τη σημαία των κρατών μελών»·
- θ) η ΟΚΕ σημειώνει ότι στο άρθρο 5 πρέπει να προβλεφθεί ότι τα κράτη μέλη θα μπορούν να ενεργούν εκτός των διαδικασιών που προβλέπονται στον κανονισμό, εφόσον η Επιτροπή δεν δώσει συνέχεια σε μια αίτηση για συντονισμένες ενέργειες. Στο παρόν κείμενο, παρόμοια δράση προβλέπεται μόνο όταν δεν ενεργήσει το Συμβούλιο·
- ι) Η ΟΚΕ πιστεύει επίσης ότι για να είναι αποτελεσματικά τα αντίμετρα, θα πρέπει να εφαρμόζονται εκτός από τον τομέα της ναυτιλίας και στις εξαγωγές προς την ΕΟΚ αγαθών ή υπηρεσιών της χώρας που διαπράττει το παράπτωμα.

2.2. *Σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στις θαλάσσιες μεταφορές (παράρτημα II.2)*

- α) Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει τη δημιουργία κοινής εσωτερικής αγοράς στην Κοινότητα ως έναν από τους βασικούς στόχους της Συνθήκης της Ρώμης και σημειώνει ότι η υιοθέτηση του κανονισμού θα συμφωνεί με την απόφαση που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στις 22 Μαΐου 1985 σχετικά με την κοινή πολιτική μεταφορών·
- β) η ΟΚΕ αναγνωρίζει ότι υπάρχει επίσης μια ταυτόχρονη απαίτηση να ενισχυθεί η βελτίωση των συνθηκών εργασίας και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, ώστε να γίνει δυνατή με τον τρόπο αυτό η εναρμόνιση των συνθηκών και του βιοτικού επιπέδου και να διατηρηθεί η πρόοδος που έχει σημειωθεί, πράγμα που αποτελεί, επίσης, θεμελιώδη στόχο της Συνθήκης της Ρώμης·
- γ) η ΟΚΕ αναγνωρίζει ότι η δημιουργία μιας κοινής εσωτερικής αγοράς αποτελεί ευαίσθητο τομέα και ότι θα πρέπει να εξισορροπηθούν πολλά διαφορετικά συμφέροντα, εθνικά και τομεακά, προκειμένου να επιτευχθεί οιαδήποτε ρύθμιση στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών·
- δ) η ΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της επειδή η Επιτροπή εξέτασε μόνο την ιθαγένεια των εκμεταλλευτών που προσφέρουν υπηρεσίες χωρίς να λάβει υπόψη και την ίδια τη χώρα προέλευσης των υπηρεσιών, δηλαδή τη σημαία του πλοίου. Φαίνεται ότι η Επιτροπή προτείνει ότι ένας υπήκοος της Κοινότητας θα μπορεί να παρέχει υπηρεσίες με πλοία που δεν φέρουν κοινοτική σημαία και εντούτοις να έχει ακριβώς τα ίδια δικαιώματα όπως και ένας υπήκοος κράτους μέλους της ΕΟΚ που παρέχει υπηρεσίες με κοινοτική σημαία. Επιπλέον, φαίνεται ότι ένας μη κοινοτικός υπήκοος που παρέχει υπηρεσίες με κοινοτική σημαία δεν θα έχει τα ίδια δικαιώματα. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η άρνηση των δικαιωμάτων αυτών δεν θα ωφελήσει στην Κοινότητα γενικά ή τα πλοία που φέρουν σημαία κράτους μέλους, ούτε φαίνεται ότι συμφωνεί με την αρχή για μη διακριτική μεταχείριση που καθιερώνεται στη Συνθήκη της Ρώμης. Συνεπώς, η ΟΚΕ προτείνει να γίνει στον κανονισμό αναφορά στη χώρα προέλευσης της προσφερομένης υπηρεσίας, δηλαδή στη σημαία. Επομένως, το άρθρο 1 θα πρέπει να τροποποιηθεί και στο τέλος να προστεθεί η πρόταση «ή από πλοία που φέρουν τη σημαία κρατών μελών»·
- ε) η ΟΚΕ ανησυχεί γιατί, ενώ ο κανονισμός προβλέπει ότι τα κράτη μέλη δεν αποκλείονται από τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές ούτε από τις συναλλαγές με τρίτες χώρες, μεμονωμένα κράτη μέλη θα έχουν το δικαίωμα να συνεχίζουν να αποκλείουν τις ναυτιλιακές δραστηριότητες τρίτων χωρών, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό ποσοτικές και ποιοτικές διαφορές στον ανταγωνισμό στις συναλλαγές των διάφορων κρατών μελών. Συνεπώς η ΟΚΕ πιστεύει ότι ο κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει τις συνθήκες που διέπουν τις ναυτιλιακές δραστηριότη-

τες τρίτων χωρών. Ειδικότερα, ο κανονισμός θα μπορούσε να προβλέπει τον συντονισμό αποκλεισμό από εθνικές μεταφορές που διενεργούνται στα παράκτια ύδατα κρατών μελών, πλοίων που φέρουν τη σημαία χωρών οι οποίες περιορίζουν την πρόσβαση των κοινοτικών σκαφών στις μεταφορές που διενεργούνται στα παράκτια τους ύδατα, προκειμένου να επιτευχθεί αμοιβαιότητα στη μεταχείριση έναντι τρίτων χωρών·

- στ) η ΟΚΕ παρατηρεί ότι το σχέδιο κανονισμού το οποίο εφαρμόζει την αρχή της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών στις θαλάσσιες μεταφορές προβλέπει ρητά την κατάργηση των περιορισμών που προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από διμερείς συμφωνίες που αφορούν τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων δια θαλάσσης μεταξύ κρατών μελών και μια τρίτη χώρα. Το τμήμα υποστηρίζει την κατάργηση αυτή·
- ζ) η ΟΚΕ αναγνωρίζει την ανάγκη να θεσπισθούν μεταβατικές περίοδοι ώστε να επιτραπεί στα κράτη μέλη να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις του κανονισμού. Ωστόσο, η ΟΚΕ εκφράζει ανησυχίες μήπως, αν η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών δεν γίνει δυνατό να υλοποιηθεί γρήγορα, οποιαδήποτε μεταβατική περίοδος κατά την οποία θα απαιτείται από τα κράτη μέλη να άρουν τους υπάρχοντες περιορισμούς, έχει ως μοναδικό αποτέλεσμα την διεύρυνση των διαφορών ανάμεσα στα κράτη που έχουν τέτοιους περιορισμούς και σε εκείνα που δεν έχουν, εφόσον τα τελευταία δεν θα μπορούν να επιβάλουν περιορισμούς μετά τον Ιούλιο του 1986·
- η) η ΟΚΕ συνιστά ότι θα είναι επίσης αναγκαίο, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι κυβερνήσεις να προσπαθήσουν να περιορίσουν οποιαδήποτε διαφορά εσωτερικής πολιτικής ανάμεσα στα κράτη μέλη, η οποία προκαλεί στρεβλώσεις στην ανταγωνιστικότητα ιδιαίτερα σε τομείς όπως η ναυτιλία, η δημοσιονομική πολιτική και η πολιτική απασχόλησης.

2.3. *Τροποποιήσεις στην πρόταση για κανονισμό ΕΟΚ του Συμβουλίου για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης στις θαλάσσιες μεταφορές (παράρτημα II.5)*

- α) Η ΟΚΕ αναγνωρίζει την ανάγκη ενός κανονισμού για την εφαρμογή των άρθρων της συνθήκης για τον ανταγωνισμό στις θαλάσσιες μεταφορές·
- β) η ΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της επειδή η Επιτροπή δεν φαίνεται να έλαβε πλήρως υπόψη τόσο την γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την αρχική πρόταση του 1981, όσο και την έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του 1984·
- γ) η ΟΚΕ επιβεβαιώνει τις απόψεις που εκφράστηκαν στη γνωμοδότησή της του Ιανουαρίου 1983, και συνεχίζει να υποστηρίζει την εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 3 των Conferences τακτικών γραμμών. Τονίζει εκ νέου ότι ο κανονισμός θα πρέπει να λάβει υπόψη του τις ειδικές συνθήκες της ναυτιλιακής δραστηριότητας και ότι, στο βαθμό που αυτό είναι πραγματοποιήσιμο και σχετικό, ο κανονισμός θα πρέπει να συμφωνεί με τη σύμβαση του ΟΗΕ για τον κώδικα συμπεριφοράς των Conferences τακτικών γραμμών (την

οποία έχουν αποδεχθεί τα κράτη μέλη με βάση τον κανονισμό 954/79) όπως επίσης και με τις αρχές της Συνθήκης της Ρώμης·

- δ) η ΟΚΕ πιστεύει ότι η θέση για τη νομική θεμελίωση αυτού του κανονισμού έχει καταστεί ασαφής με την παρουσίαση που έκανε η Επιτροπή, και ότι θα πρέπει να υπάρξει διπλή νομική θεμελίωση, δηλ. τα άρθρα 84 παράγραφος 2 και 87·
 - ε) η ΟΚΕ πιστεύει ότι ο κανονισμός θα πρέπει να αντιμετωπίζει οποιαδήποτε Conference μεταφοράς επιβατών ή συνδυασμένης μεταφοράς επιβατών/φορτίου με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει τις Conferences μεταφοράς φορτίου·
 - στ) η ΟΚΕ θεωρεί ότι οι υπηρεσίες πλοίων χωρίς καθορισμένο δρομολόγιο ή μεταφοράς φορτίου χύδην θα πρέπει να αποκλεισθούν και να ορισθούν ως εξής: «κάθε μεταφορά φορτίου με πλοία που έχουν ναυλωθεί ολικά ή μερικά για τη μεταφορά φορτίου με βάση ορισμένο ταξίδι ή χρόνο ή οποιαδήποτε άλλη μορφή σύμβασης έναντι ναύλων που καθορίζονται σε ελεύθερο ανταγωνισμό και σύμφωνα με τις συνθήκες προσφοράς και ζήτησης» (κυρίως άρθρο 1 παράγραφος 3 στοιχείο α)·
 - ζ) η ΟΚΕ πιστεύει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διευκρινίσει στον κανονισμό πώς θα ελέγχονται οι εξαιρούμενες συμφωνίες στις περιπτώσεις που περιγράφονται από το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημείο ι σχετικά με τις τρίτες χώρες. Ιδιαίτερα, το τμήμα εφιστά την προσοχή στις πράξεις ή συμφωνίες που παρεμποδίζουν τη συμμετοχή γραμμών εκτός Conferences (Outsiders) σε μια δραστηριότητα, ή επιβάλλουν στους Outsiders να προσχωρήσουν στην Conferences ή/και επιβάλλουν τον καταμερισμό φορτίων σ' αυτούς·
 - η) η ΟΚΕ πιστεύει επίσης ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διευκρινίσει στον κανονισμό τα κριτήρια που θα χρησιμεύσουν για τη λήψη αποφάσεων που θα διαπιστώνουν την κατάργηση του ανταγωνισμού κατά παράβαση του άρθρου 85 παράγραφος 3 στοιχείο β)·
 - θ) η ΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της επειδή το παράρτημα II.5 δεν περιέχει τις διαδικαστικές και τελικές ρήτρες προοιμιακού χαρακτήρα. Η ΟΚΕ υπενθυμίζει ότι στη γνωμοδότησή της του 1983 διατυπώθηκαν πλήρεις παρατηρήσεις σχετικά με τις ρήτρες αυτές·
 - ι) επίσης, στο παράρτημα II.5 δεν γίνεται αναφορά στην εφαρμογή του άρθρου 86, μολοντί αυτό αναφέρεται στον τίτλο του σχεδίου κανονισμού. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διευκρινίσει τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία θα εφαρμοστεί το άρθρο 86 λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών του τομέα των θαλάσσιων μεταφορών.
- 2.4. Σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου για τις αθέμιτες πρακτικές καθορισμού τιμών στις θαλάσσιες μεταφορές (παράρτημα II.6)
- α) Η ΟΚΕ επικροτεί το σχέδιο κανονισμού σαν χρήσιμη προσπάθεια να δημιουργηθεί ένας κοινοτικός μηχανι-

σμός για την καταπολέμηση του ντάμπινγκ και άλλων αθέμιτων πρακτικών καθορισμού τιμών από πλοία τρίτων χωρών με τον ίδιο τρόπο όπως και ο υφιστάμενος μηχανισμός για την καταπολέμηση του ντάμπινγκ και άλλων ανεπίτρεπτων αθέμιτων εμπορικών πρακτικών σχετικά με την εισαγωγή εμπορευμάτων από τρίτες χώρες (κανονισμοί 2176/84 και 2641/84)·

- β) η ΟΚΕ εκφράζει ανησυχίες επειδή ο κανονισμός αφορά μόνο τις τακτικές γραμμές και πιστεύει ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να εξετάσει σοβαρά την επέκτασή του και σε άλλους τομείς της ναυτιλίας·
- γ) η ΟΚΕ πιστεύει ότι ο ορισμός των «αλλοδαπών πλοιοκτητών» στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α), θα πρέπει να διευρυνθεί ώστε να συμπεριλάβει τους πλοιοκτήτες οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να επιδίδονται σε αθέμιτο ανταγωνισμό λόγω του υψηλού επιπέδου των άμεσων ή/και έμμεσων επιδοτήσεων που περιλαμβάνουν πιστωτικά και φορολογικά προνόμια·
- δ) η ΟΚΕ πιστεύει ότι ο κανονισμός για τις αθέμιτες πρακτικές καθορισμού τιμών θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει μέτρα που πρέπει να ληφθούν κατά των εκμεταλλευτών πλοίων που υψώνουν σημαίες χωρών οι οποίες επιτρέπουν στις ναυτιλιακές εταιρείες να αποφεύγουν τις κοινωνικές και οικονομικές ευθύνες τους, επειδή οι εταιρείες αυτές αποκομίζουν έτσι ένα αθέμιτο οικονομικό πλεονέκτημα·
- ε) η ΟΚΕ συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής ότι οι αλλοδαποί πλοιοκτήτες διαθέτουν ένα αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα εφόσον τα πλοία τους λειτουργούν με σημαίες χωρών οι οποίες δεν επικυρώνουν ή δεν εφαρμόζουν ορισμένες συμβάσεις του IMO και ILO. Σημειώνει επίσης ότι στις χώρες αυτές συγκαταλέγονται και οι χώρες που επιτρέπουν τις σημαίες ευκαιρίας.
- στ) ωστόσο, η ΟΚΕ εκφράζει ανησυχίες ότι η παρούσα διατύπωση του τρίτου εδαφίου του άρθρου 3.1 στοιχείο α) είναι ασαφής. Αναφέρεται στα πλοία που φέρουν σημαίες χωρών οι οποίες δεν έχουν επικυρώσει και δεν εφαρμόζουν ορισμένες συμβάσεις του IMO και ILO. Εντούτοις στην ανακοίνωση (παρ. 69 υπό 1) γίνεται αναφορά σε χώρες οι οποίες δεν έχουν επικυρώσει ή δεν εφαρμόζουν παρόμοιες συμβάσεις. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι αυτή η τελευταία διατύπωση θα πρέπει να αναφέρεται στον κανονισμό. Περαιτέρω στον κανονισμό θα πρέπει να διευκρινίζεται ποιος οργανισμός θα κρίνει κατά πόσο έχουν εφαρμοσθεί οι συμβάσεις του IMO και ILO·
- ζ) η ΟΚΕ ανησυχεί επίσης μήπως ο ορισμός των «κοινοτικών πλοιοκτητών» είναι υπερβολικά περιοριστικός και πρέπει να διευρυνθεί για να περιλάβει την εκμετάλλευση πλοίων στα πλαίσια των όρων απασχόλησης που θεσπίζουν οι χώρες μέλη σε μια από τις δύο κατηγορίες που ακολουθούν: 1) εκμετάλλευση πλοίων από ναυτιλιακές εταιρείες που έχουν τη διοικητική τους έδρα και ασκούν ουσιαστικό έλεγχο από ένα κράτος μέλος, 2) εκμετάλλευση πλοίων που έχουν υψώσει τη σημαία ενός κράτους μέλους [κυρίως άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ε]·

- η) όσον αφορά το δικαίωμα υποβολής παραπόνων, η ΟΚΕ πιστεύει ότι τον τομέα της κοινοτικής ναυτιλίας συνθέτει ένα ευρύ φάσμα συμφερόντων και ότι ένα μέρος, δηλαδή οι κοινοτικοί πλοιοκτήτες δεν μπορούν να έχουν την αποκλειστική ευθύνη να διασφαλίζουν την προστασία όλων των συμφερόντων. Η ΟΚΕ σημειώνει το προηγούμενο που υπάρχει στο συμπληρωματικό κανονισμό 2176/84 στον οποίο το δικαίωμα σχετίζεται σαφώς με «έναν κοινοτικό οικονομικό τομέα», ο οποίος υπέστη ζημιές. Συνεπώς, η ΟΚΕ πιστεύει ότι στον κανονισμό αυτό θα πρέπει να γίνεται αναφορά στα άτομα που ενεργούν για λογαριασμό της «κοινοτικής ναυτιλίας», η οποία θα πρέπει να οριστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να καταστεί δυνατό και στους εκπροσώπους των ναυτικών να υποβάλλουν παράπονα, ιδιαίτερα επειδή δυσμενείς συνέπειες στην απασχόληση ενδέχεται να θεωρηθούν ως απόδειξη βλάβης (κυρίως άρθρο 5 παράγραφος 1).
- θ) η ΟΚΕ θεωρεί ότι ο ορισμός των αθέμιτων πρακτικών θα πρέπει να βελτιωθεί. Οι τιμές που χρεώνονται από ένα μεμονωμένο εμπορικό εξωτερικό επιχειρηματία θα μπορούσαν να αποδειχθούν πολύ περιοριστικοί αν χρησιμοποιούνται ως μόνο μέτρο για να αξιολογηθεί κατά πόσο ένας ναύλος είναι αθέμιτος. Για να υπάρξει μια σαφής εικόνα της κατάστασης, άλλοι παράγοντες σχετικά με το συγκεκριμένο τομέα θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και η έννοια του σταθμισμένου μέσου όρου θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί σε ευρύτερη κλίμακα (κυρίως άρθρο 3 παράγραφος 3).
- ι) Η ΟΚΕ θεωρεί ότι σε πολλές περιπτώσεις, μια κύρωση διαφορετική από την επιβολή δασμού μπορεί να είναι καταλληλότερη και ότι ο κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει για μεγαλύτερη ελαστικότητα σχετικά με τις κυρώσεις, όπως εκείνη που υπάρχει σε άλλη κοινοτική νομοθεσία που εφορμίζεται σε αθέμιτες εμπορικές πρακτικές γενικά. Στις θαλάσσιες μεταφορές, οι κυρώσεις θα μπορούσαν επίσης να περιλάβουν, π. χ., ποσοστά όσον αφορά τον αριθμό των αναχωρήσεων, τον αριθμό των φορτίων που μπορεί να μεταφερθούν και τα κέρδη, και η ΟΚΕ επιστά ιδιαίτερα την προσοχή στις κυρώσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του παραρτήματος II.1. Το άρθρο 13 παράγραφος 6 προβλέπει ήδη την παρακράτηση της άδειας φόρτωσης ή εκφόρτωσης και σε περίπτωση που δεν παρέχεται εγγύηση για το ποσό ενός αντισταθμιστικού δασμού, και η διάταξη αυτή θα πρέπει να επεκταθεί για να καλύψει και άλλες περιπτώσεις.
- κ) οι καταστάσεις που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο ενδέχεται να προκύψουν ιδιαίτερα όταν οι αθέμιτες πρακτικές καθορισμού των τιμών εφαρμόζονται στο εμπόριο ανάμεσα σε τρίτες χώρες. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να ενδείκνυται η επιβολή κύρωσης στο άμεσο εμπόριο χωρών της ΕΟΚ με τις ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες. Το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) πρέπει να αναθεωρηθεί για να λάβει υπόψη τέτοιες καταστάσεις και σύμφωνα με το στόχο που αναφέρεται στην τελευταία πρόταση του άρθρου 1.

Βρυξέλλες, 27 Νοεμβρίου 1985.

Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Gerd MUHR

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με συνεισφορές στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα από το γενικό προϋπολογισμό των Κοινοτήτων για τη χρηματοδότηση μέτρων που συνδέονται με την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα και της βιομηχανίας άνθρακα

(85/C 344/14)

Διαδικασία

Το Συμβούλιο αποφάσισε στις 16 Σεπτεμβρίου 1985 να ζητήσει, σύμφωνα με το άρθρο 198 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα οικονομικών και δημοσιονομικών υποθέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 19 Νοεμβρίου 1985, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Arena.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε κατά τη 231η σύνοδο ολομέλειάς της, συνεδρίαση της 28ης Νοεμβρίου 1985 με 48 ψήφους υπέρ και 5 κατά την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Η ΟΚΕ επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με την απόφαση του Συμβουλίου να συνεχιστεί η μεταφορά

συνεισφορών στην ΕΚΑΧ από το γενικό προϋπολογισμό των Κοινοτήτων. Οι συνεισφορές αυτές θα χρησιμοποιηθούν για

τη χρηματοδότηση μέτρων κοινωνικού χαρακτήρα που συνδέονται με την αναδιάρθρωση των βιομηχανιών σιδήρου, χάλυβα και άνθρακα.

Η ΟΚΕ κρίνει ότι, επειδή οι προτεινόμενες συνεισφορές που επιβαρύνουν το γενικό προϋπολογισμό των Κοινοτήτων δεν αποτελούν τη μόνη πηγή παροχής ενισχύσεων για τη χρηματοδότηση της αναδιάρθρωσης των βιομηχανιών άνθρακα και χάλυβα, θα ήταν σκόπιμο να ενταθούν οι προτάσεις στο γενικό πλαίσιο της αναδιάρθρωσης των βιομηχανιών χάλυβα

και άνθρακα και σε ό,τι αφορά τον άνθρακα στη συνολική ενεργειακή πολιτική της Κοινότητας.

2. Ενώ η ΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση, πιστεύει ωστόσο ότι το πρόβλημα της χρηματοδότησης, ακόμα και μεσοπρόθεσμα, παραμένει άλυτο. Πράγματι, υπάρχει φόβος ότι τα έκτακτα συνοδευτικά κοινωνικά μέτρα θα είναι ακόμα απαραίτητα στο προσεχές μέλλον. Επομένως, η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να αναζητήσει λύση για το πρόβλημα αυτό και να υποβάλει σχετική πρόταση.

Βρυξέλλες, 28 Νοεμβρίου 1985.

*Ο Πρόεδρος
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής*
Gerd MUHR

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της γνωμοδότησης της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Τροπολογία που απορρίφθηκε

Η ακόλουθη τροπολογία κατατέθηκε, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό και απορρίφθηκε από την ΟΚΕ κατά τις συζητήσεις:

Σημείο 1 — 2η φράση

Μετά το δεύτερο εδάφιο του σημείου 1 να προστεθεί η ακόλουθη παράγραφος:

«Η ΟΚΕ πιστεύει ότι ορισμένοι κλάδοι που ακόμη αποκλείονται (μεταλλουργικός και εξορυκτικός τομέας) θα πρέπει να μπορούν στο μέλλον να επωφελούνται αυτής της χρηματοδότησης.»

Αιτιολογία

Με τις συνεισφορές αυτές η Επιτροπή χρηματοδοτεί πράγματι, εν μέρει, τα μέτρα κοινωνικού χαρακτήρα που είναι συναφή με την αναδιάρθρωση στον εξορυκτικό τομέα λαμβάνοντας σαν βάση κριτήρια που πυρτάνευαν όταν όλοι οι πόροι προέρχονταν από τον προϋπολογισμό ΕΚΑΧ.

Καθώς η Επιτροπή προσανατολίζεται προς τη μελλοντική κατάργηση του προϋπολογισμού ΕΚΑΧ και, κατά συνέπεια, προς τη χρηματοδότηση αυτών των δραστηριοτήτων από το γενικό προϋπολογισμό, είναι ορθό, τα κριτήρια με βάση τα οποία χορηγείται αυτή η χρηματοδότηση, να επανεξετασθούν και να διευρυνθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύψουν το σύνολο του εξορυκτικού και μεταλλουργικού τομέα.

Αποτέλεσμα ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 9, ψήφοι κατά: 27, αποχές: 10.